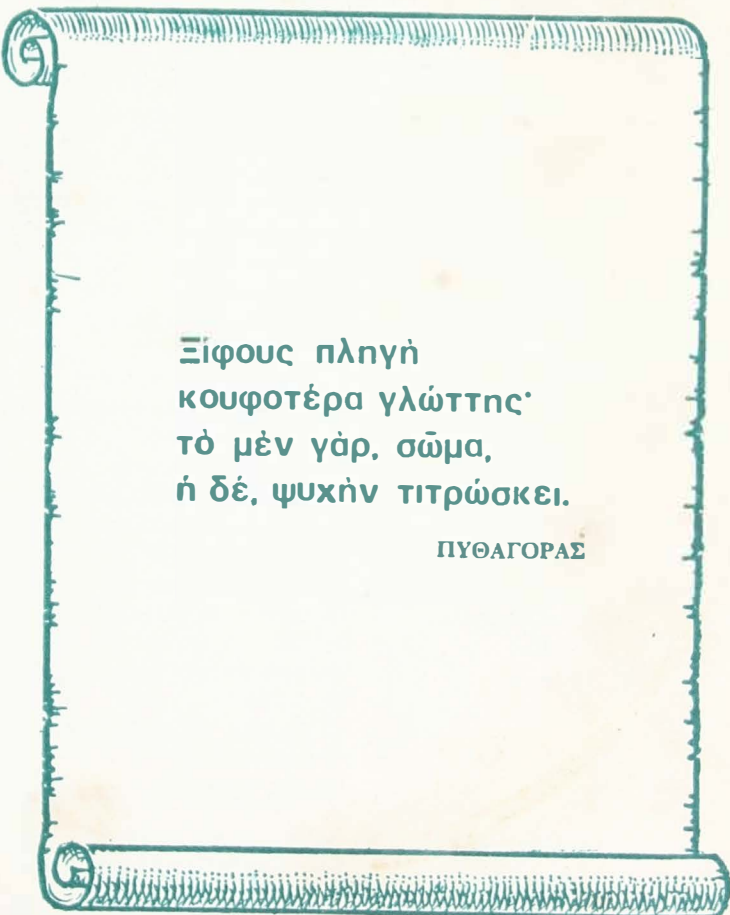

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

Ξίφους πληγή
κουφοτέρα γλώττης·
τὸ μὲν γὰρ, σῶμα,
ἡ δέ, ψυχὴν τιτρώσκει.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΟΣ 21ον

ΤΕΥΧΟΣ 117

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1976

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΙΛΙΣΟΥ» (Δραγατσανίου 6)

Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή 10 - 12 τηλ. 32.46.837

Annie Besant	Μελέτη επί της Συνειδήσεως	δεμ.	120
C. Leadbeater	Σ' εκείνους που πενθοῦν		10
Besant-Leadbeater	Ἡ Ἄτραπος τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ		150
C. Jinarajadasa	Ἀπόκρυφος ἐξέλιξις Ἀνθρωπότητος		120
N. Sri Ram	Πραξέγγισις πρὸς τὴν Πραγματικότητα		30
"	Αἱ βαθύτεροι ὄψεις τῆς Ζωῆς		30
"	Εἰς ἀναζήτησιν τῆς Σοφίας		50
Ed. ArnoId	Τὸ Φῶς τῆς Ἀσίας		50
Irving S. Cooper	Ἡ Μετεναρ୍କωσις		80
Βενετοῦ — Ἰλαρίωνος	Φῶς στὴν Ἄτραπὸ		30
Krishnamurti	Στὰ πόδια τοῦ Διδασκάλου (ἐκδ. 1966)		30
"	Στοχασμοὶ πάνω στὴ Ζωὴ (Α' σειρά)	δεμ.	200
"	Στοχασμοὶ πάνω στὴ Ζωὴ (Β' σειρά)	"	200
"	Ἐλευθερία, ἀρχὴ καὶ τέλος	"	200
"	Ἐκπαίδευσις καὶ σημασία Ζωῆς	"	120
"	Στὴ σιγή τοῦ Νοῦ	δδ.	120, δεμ. 160
Ἄντ. Ἀδριανόπουλος	Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ Ζωὴ		150
"	Ἀρχαῖοι Ἕλληνες Φιλόσοφοι	δδ.	200, δεμ. 220
"	Οἱ Νόμοι τῆς Ζωῆς		100
Κ. Κιτρινιάρης:	Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς		60
Γεωργ. Μολτζέζος:	Τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια		50
Κ. Μελισσαρόπουλος	Ἀποκρυφισμὸς καὶ Μυστικισμὸς	δδ	40, δεμ. 70
"	Μελετήματα	δδ.	90, δεμ. 120
"	Εἰσαγωγή στὴ Θεοσοφία	δδ.	100, δεμ. 150
"	Τὰ βήματα τῆς Φιλοσοφίας	δδ	80, δεμ. 120
"	ΜΗΤΙΣ (Τὸ βιβλίον τῆς σοφίας)	δεμ.	140
"	Ἐκλογαὶ ἀπὸ τὸν Κρισηναμούρτι	δδ.	80 δεμ. 130
"	Ὁ Ἰησοῦς		60
"	Ὁ Κομήτης (Θέατρο ἰδεῶν)		40
"	Ἐἰς τὴν Ἄγνοστω Θεῶ»		10
Πίναξ	Αἰώνιος Δεῖπνος		25
«ΙΛΙΣΟΣ», Ἐπιλογή ἐτῶν 1956 - 58 καὶ 1959 - 61, ἐκάστη χρυσῶδ.			140
	Διὰ τοὺς συνδρομητὰς ἑσωτερικοῦ τοῦ «ΙΛΙΣΟΥ»		120
Περιοδικὸν «Ι Λ Ι Σ Ο Σ»	Τόμοι εἰς τεύχη 1956 - 70	δρχ.	100
	» χαρτόδετοι 1971 - 75	δρχ.	120

Ἀποστείλατε τὸ ἀντίτιμον διὰ νὰ τὰ λάβετε ταχυδρομικῶς.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 25

ΣΥΝΔΡΟΜΗ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 130 Ἐξωτερ. \$ 5

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ
Αραγατσανίου 6 (Πλ. Κλαυθμώνος), ΑΘΗΝΑΙ - 122

Διευθυντής ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΤΛΟΣ
Ἐπιμελητής ὕλης ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΤΛΟΣ

ΕΤΟΣ 21ον * Μάιος — Ἰούνιος 1976 * ΤΕΥΧΟΣ 117

Ἑπομονή

Μεγάλη μας ὑπομονή νὰ καθόμαστε
τόσον καιρὸ μέσα στὰ σώματά μας
καὶ νὰ τὰ περιποιόμαστε, μεγάλη μας ὑπομονή.
Γι' αὐτὸ μῶς λυπᾶται ὁ θάνατος καὶ μᾶς χαρίζει
τὴν καλὴ του λήθη
νὰ τὰ ξεχνοῦμε, νὰ ξεικουραζόμαστε
καὶ μετὰ πάλι μὲ καινούργια ὑπομονή
νὰ καθόμαστε στ' ἄλλα τὰ νέα τὰ σώματά μας.

ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΠΑΥΛΕΑΣ

Ἡ ἀναζήτησις τῆς Ἀλήθειας

Ὁ Ἰνδὸς μυστικιστῆς ποιητῆς Καμπὶρ ἔγραψε αὐτοὺς τοὺς στίχους:

Γελῶ σὰν ἀκούω ὅτι τὸ ψάρι στὴ θάλασσα διψᾷ.
Δὲν βλέπετε ὅτι τὸ Πραγματικὸ στὸ σπιτικὸ σας μέσα οἰκεῖ
Καὶ πλανᾶσθε μὲ νωθρότητα ἀπὸ δάσος σὲ δάσος.
Ἐιδῶ εἶναι ἡ Ἀλήθεια. Πᾶτε ὅπου θέλετε, στὸ Μπιενάρες ἢ
στὴ Μισθούρα,
ἂν δὲν εὗρῆτε τὸν Θεὸ στὴν ἴδια τὴν ψυχὴ σας,
ὁ Κόσμος δὲν ἔχει πιὰ γιὰ σᾶς καμμιά σημασία.

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι...

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι κᾶστρο ν' ἀποκρούει τὴν πολιορκία.
Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι δυνατὸ θουνοὸ γιὰ νὰ παρέχη σκέπη.
Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι νῆσος ποὺ δίνει ἀπαμόνωση.
Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι θησαυρὸς ἀφρόντιστα νὰ σικορπιστῇ.

Ἡ ἀγάπη εἶναι...

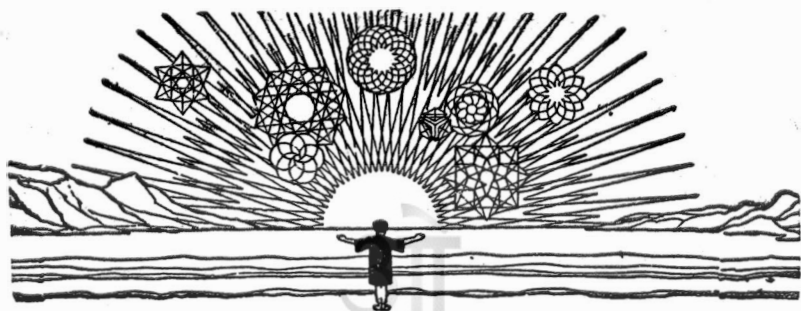
Ἡ ἀγάπη εἶναι ὠκεανὸς ζωῆς.
Ἄπεριόριστη σὰν σύνολο.
Σὰν μέρος πάλι ἀπεριόριστη.
Ὅπου ἡ ψυχὴ λούζεται καὶ πίνει.
Μονάχα στὸ μέτρον.
Ποὺ δύναται ν' ἀνταποδώσῃ.

Συχώρεσέ με, Κύριε, γιατί τοῦ νοῦ μου ταξίδια μοιάζουν τὶς εὐθραυστὲς σχεδίες, ποὺ δὲν μακραίνουν ἀπὸ τὴν γνώριμη ἀκτὴ, καὶ δὲν τολμοῦνε ν' ἀνοίχτουν πρὸς τὰ ὄροσημα τῶν πρᾶσινων φοινίκων ποὺ διακρίνονται ἀχνά.

Συχώρεσέ με, Κύριε, γιατί τὰ πλοῖα τῆς ψυχῆς μου, ἔχοντας θαρραλέα ἀρμενίσαι στοὺς ἀνέμους, τσακίσθησαν στοὺς βράχους, πέρα ἐκεῖ στοὺς βυθοὺς τοῦ ἐγωισμοῦ.

Sandram Devanesen

Ἐφωτογραφίη τὸ «ἀστρικὸν σῶμα»

Ἡ «μέθοδος Κιρλιάν»

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΘΕ δόκτωρ Τζών Κόατς, ἰσθὴν συνεντευξή του, πού Ο ΙΛΙΣΟΣ ἐδημοσίευσε στό προηγούμενο τεύχος του (σελ 83) ἀνεφέρθη στήν «Κιρλιανή» φωτογραφία γιά τήν ἐρευνα τῆς εὐαισθησίας τῶν φυτῶν. Τί εἶναι ἡ Κιρλιανή φωτογραφία; μᾶς ἐρώτησαν συνδρομηταί. Τό ἄρθρο αὐτό δίδει τήν ἀπάντησι.

Τό 1950 ἕνας ἠλεκτρολόγος καί ἐρασιτέχνης φωτογράφος ἀπό τὸ Κρασνοντάρ τοῦ Καυκάσου, ὁ Σεμιὸν Νταβίντοβιτς Κιρλιάν ἀνεκάλυψε μία μέθοδο, βάσει τῆς ὁποίας μπορούσε νά φωτογραφίξῃ χωρὶς εἰδικὸ φακό, ἕνα περίεργο φῶς πού ἔμοιαζε νά ἐκπέμπεται ἀπὸ ὅλους τοὺς ζωντανοὺς ὀργανισμοὺς πού ἦταν ἀόρατο μὲ γυμνὸ μάτι.

Ὁ Κιρλιάν θέτοντας μία φωτοεναίσθητη πλάκα σὲ ἐπαφῇ μὲ

τὸ ἀντικείμενο, τὸ διαπερνοῦσε μὲ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα παραγόμενο ἀπὸ μιὰ γεννήτρια ὑψηλῆς συχνότητος, πού ἐξέπεμπε 75.000 μὲ 200.000 δονήσεις στό δευτερόλεπτο.

Τὰ πρῶτα τοῦ πειράματα μὲ φύλλα φυτῶν τοῦ ἀπεκάλυψαν μιὰ μοναδική φαντασμαγορία, ἕνα ὁλόκληρο μικροσκοπικὸ κόσμο ἀπὸ φωτεινὰ ἀστεράκια. Λάμψεις λευκές, γαλάζιες, κόκκινες καὶ κίτρινες ξεπηδοῦσαν ἀπὸ τίς ραβδώσεις τῶν φυτῶν. Αὐτὲς οἱ λάμψεις ἢ πεδία δυνάμεως πού περιέβαλλαν τὸ φύλλο ἄλλαζαν ἐὰν τὸ ἔκσχαν καὶ ἐξασθενοῦσαν βαθμυδὸν μέχρι πού ἐξαφανίζονταν ὅταν τὸ φύλλο πέθαινε.

Μεγεθύνοντας τήν φωτοβολία αὐτή, προσαρμόζοντας στὰ φωτογραφικὰ του μηχανήματα διάφορα μικροσκόπια, ὁ Κιρλιάν εἶχε μπορέσει νά δῇ ἀκτίνες ἐνεργείας καὶ διάπυρα φωτεινὰ σφαιρίδια νά ἐκπέμπωνται ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ νά

στροβιλίζονται στο διάστημα.

Ἡ ἀνακάλυψις, ὅμως, αὐτῆ ἴσως δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς ξαφνάσῃ. Ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ φιλόσοφοι ἰσχυρίζονται ὅτι τὰ φυτά, ὅπως τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι διαθέτουν λεπτοὺς δύλακες ὑπομοριακῆς ἢ πρωτοπλασματικῆς ἐνεργείας, πού ἐμποτίζουν τὰ στερεὰ φυσικὰ σώματα μὲ μόρια καὶ άτομα.

Αὐτὴ ἡ συμπληρωματικὴ διάστασις ἢ «αὔρα», πού ἡ παλαιὰ εἰκονογραφία παρουσίαζε μὲ τὸν χρυσὸ φωτοστέφανο γύρω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῶν ἁγίων, ἀπεδίδετο ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων σὲ πρόσωπα προικισμένα μὲ ἀντίληψι ὑπεραίσθητηριακή.

Πέρασαν δέκα ἔτη γιὰ νὰ φθάσουν τὰ πειράματα τοῦ Κιρλιάν στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας καὶ αὐτὸ ἔγινε μὲ ἓνα βιβλίον ἐκδοθὲν στὴν Ἀμερικὴ.

Ἡ ἰατρὸς δόκτωρ Θέλμα Μός, καθηγήτρια τῆς νευροψυχιατρικῆς, στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Καλιφορνίας, ἐπῆγε στὴν Σοβιετικὴ Ἔνωσι, προσκεκλημένη τοῦ καθηγητοῦ Ἰ-

γιοῦσιν καὶ ἕκαμαν ἀπὸ κοινοῦ μελέτες τοῦ φαινομένου. Ἄν καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κιρλιάν εἶχε διαπιστώσει ὅτι ἡ περίεργη ἐνέργεια, πού ἦταν ὁρατὴ στὶς φωτογραφίες του, ὠφείλετο «στὴν μετατροπὴ τῶν μὴ ἠλεκτρικῶν ἰδιοτήτων τῶν σωμάτων σὲ ἠλεκτρικές, ἰκανὲς νὰ μεταφερθοῦν στὸ φιλμ», ὁ Ἰγιοῦσιν καὶ οἱ συνεργάται του προχώρησαν περισσότερο. Ἐδήλωσαν ὅτι ἡ βιοφωτοβολία, πού ἦταν ὁρατὴ στὶς φωτογραφίες τοῦ Κιρλιάν, δὲν ὠφείλετο στὴν ἠλεκτρικὴ ἰδιότητα τοῦ ὄργανισμοῦ, ἀλλὰ σὲ ἓνα «σῶμα βιολογικοῦ πλάσματος» πού εἶναι συνώνυμον μὲ ὅ,τι οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζαν «αἰθέρα» ἢ «ἀστρικὸν σῶμα».

Ἐπηκολούθησαν ἐκτεταμένες ἐρευνες ἐπὶ τῆς «μεθόδου Κιρλιάν» στὴν Ἀμερικὴ.

Τὸ 1972 συνῆλθε τὸ πρῶτο συνέδριο φωτογραφίας τύπου Κιρλιάν τὸ ὁποῖον συνεκέντρωσε μεγάλον ἀριθμὸ ἰατρῶν, ψυχιάτρων, ψυχαναλυτῶν, ψυχολόγων, παραψυχολόγων, βιολόγων, μηχανικῶν καὶ φωτογράφων. Στὸ Συνέδριο αὐτὸ ἔγι-

● Ἄρτος

● Ζυμαρικά

● Φρυγανιές

διὰ διαβητικούς

Z B Γ Ρ Δ Φ Θ Υ

νε επίδειξις συναρπαστικῶν φωτογραφιῶν φύλλων ἀπὸ διάφορα φυτὰ πρὶν κοποῦν καὶ ἀφοῦ κοποῦν. Ἡ τεχνικὴ Κιρλιὰν ἀπεκάλυψε ὅτι τὸ πληγωμένο φύλλο περιεῖχε στὸ κέντρο του μιὰ τεράστια λίμνη ἐνεργείας σὲ ἓνα χρῶμα κόκκινο σὰν τὸ αἷμα, ἐνῶ τὸ φύλλο πρὶν κοπῆ ἐξέπεμπε ἓνα φῶς γαλάζιο ποῦ κατέληγε σὲ μιὰ ἀπόχρωσι ἐλαφρὰ ρόζ.

Ἐγιναν πειράματα καὶ σὲ ἀνθρώπους μόνον ὅμως σὲ δάκτυλα, λόγῳ κινδύνου ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία. Ἐφωτογραφήθησαν τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων μιᾶς θεραπευτρίας στὴ Νέα Ὑόρκη, (τῆς Ἐθελ Λόουτς), ποῦ εἶχε στὸ ἐνεργητικόν της πολλὰς ἐπιτυχίαις. Μία φωτογραφία βγαλμένη σὲ περίοδο ἀναπαύσεως, ἔδειξε ἀκτινοβολία γαλάζια ποῦ ἐξεπέμπετο ἀπὸ τὰ χέρια της. Μιὰ δευτέρη φωτογραφία βγαλμένη τὴν ὥρα τῆς ἐργασίας της ἔδειξε πάλι τὴν γαλάζια ἀκτινοβολία, ἀλλὰ καὶ μιὰ λάμψι σὲ χρῶμα ἐρυθρὸ καὶ πορτοκαλί, ποῦ ἔσπερδοῦσε ἀπὸ ἓνα δάκτυλο.

Θεωρεῖται βέβαιον ὅτι ἡ τεχνικὴ

κὴ Κιρλιὰν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἔχουμε μιὰ ἀντικειμενικὴ εἰκόνα τῆς φυσικῆς ἢ τῆς συναισθηματικῆς ὑγείας τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων. Ἡ Θέλμα Μὸς πιστεύει ὅτι ἔρευναί στὸν τομέα αὐτὸν ἔχουν τόσο μεγάλη σπουδαιότητα, ὥστε τόσο ἡ σοβιετικὴ ὅσον καὶ ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις περιέβαλαν μὲ αὐστηρὴ μυστικότητα τὴν πορεία τῶν ἐργασιῶν τους. "Ὅμως, ἓνα πνεῦμα φιλίας, εὐγενοῦς ἀμίλλης καὶ συνεργασίας συνδέει τὶς δύο αὐτὰς ὀλιγάριθμες, μέχρι στιγμῆς, ἐπιστημονικὰς ομάδας. Ὁ ἴδιος ὁ Κιρλιὰν ἔγραψε στὸ Πρῶτο Συνέδριον ποῦ ἔγινε στὸν δυτικὸ κόσμον καὶ ποῦ ἦταν ἐπιφορτισμένο μὲ τὴν μελέτη τῶν ἐνδεχομένων ἐφαρμογῶν: «Αἱ νέαι ἔρευनाὶ θὰ ἀποκτήσουν τέτοια σημασία, ποῦ ἡ ἀμερόληπτη ἐκτίμησις τῶν μεθόδων δὲν θὰ δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ παρά ἀπὸ τὶς ἐπερχόμενες γενεές. Οἱ δυνατότητες εἶναι τεράστιαι, ἀνεξάντλητες».

(Ἐλεύθ Κόσμος 11 Ἀπρ 1976)

ΚΩΣΤΗ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Ι Η Σ Ο Υ Σ

Ποῖος ὑπῆρξεν ὁ Ἰησοῦς; • Αἱ διαφοροὶ περὶ αὐτοῦ ἀπόψεις, ἐκτιθέμεναι ἀμερολήπτως. • Ὁ Ἰησοῦς κατὰ τὸν Ρενάν. • Ὁ Ἰησοῦς κατὰ τὸν Συρέ. • Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΜΟΝΟΝ Δρχ. 60

ΤΟ ΣΟΥΗΔΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

Του ΜΗΝΑ ΛΟΓΟΘΕΤΗ

Ὡς γνωστόν, ἰδρύθησαν ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα* πλεῖστα τεκτονικὰ Συστήματα ἀνωτέρων βαθμῶν. Ἐξ ὅλων τούτων διακρίνεται τὸ Σουηδικὸν Σύστημα διὰ τῆς ἐσωτερικῆς του ὁμοιογενείας, ἣτις ἐπετεύχθη, ἀφοῦ ἀπεβλήθησαν ἐκ τῆς ἀρχικῆς του διαρθρωσεως πλεῖστα ξένα στοιχεῖα, εἰς τρόπον ὥστε ἀπέμεινεν ἓν ἐνιαῖον ὁμοιογενές σύνολον.

Τὸ Σουηδικὸν Σύστημα ἔλκει τὴν καταγωγὴν ἐκ Γαλλίας.

Ἐκτὸς τῆς Σουηδίας διεδόθη μόνον εἰς τὴν Νορβηγίαν καὶ Δανίαν (ἐν μέρει καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν), ἀποτελεῖ δὲ κλάδον τῆς Ἐλευθεροτεκτονικῆς, ὀλίγας σχέσεις καὶ μικρὸν σύνδεσμον ἔχοντα μὲ τὰ λοιπὰ τεκτονικὰ Συστήματα.

*Κυρίως ὀλίγον πρὸ καὶ μετὰ τὸ 1760.

Ἡ ἐν Σουηδία ἐξέλιξις του ὑπῆρξε ταχεῖα, εὐνοηθεῖσα καὶ ὑπὸ τῆς εἰς τὴν χώραν αὐτὴν ἀποκλειστικῆς διαδόσεως καὶ ἀπομονώσεως του. Ἡ ἀπομόνωσις αὕτη ἀποτελεῖ ἀκόμη καὶ σήμερον ἰδιαιτερον γνώρισμα τοῦ Σουηδικοῦ Τεκτονισμοῦ.

Ἄλλοτερον χαρακτηριστικὸν τούτου εἶναι ἡ στερεὰ σύνδεσις του μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ὁ εἰδικὸς χριστιανικὸς του χαρακτήρ γενικῶς, ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς. Ὡς ἐκ τούτου μόνον χριστιανοὶ εἶναι δεκτοὶ ὡς μέλη αὐτοῦ.

Ἡ τελικὴ ἐπεξεργασία τοῦ Σουηδικοῦ Συστήματος, περατωθεῖσα κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, διήρесе τοῦτο εἰς τρία τμήματα καὶ κατ' ἀρχὰς εἰς δέκα, ἀργότερον δὲ εἰς ἑνδεκα βαθμοὺς. Αἱ

Στοαί του Ἁγίου Ἰωάννου (αἱ ἰδι-
καί μας συμβολικαὶ στοαὶ) ἀποτε-
λοῦν τὸ πρῶτον τμήμα καὶ περιέ-
χουν τοὺς βαθμοὺς 1-3. Ἀκολου-
θεῖ ἓν μεσαῖον τμήμα, αἱ Στοαὶ
τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, περιέχουσαι
τοὺς βαθμοὺς 4-6 καὶ ἔπονται, ὡς
τρίτον καὶ τελευταῖον τμήμα, τὰ
Περιστύλια μὲ τὸς βαθμοὺς 7-
10.

Οἱ βαθμοὶ τοῦ Σουηδικοῦ Συστή-
ματος εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

A. Στοαὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου
(προστάτης ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ
Βαπτιστής).

Βαθμοὶ 1 - 3

1. Μαθητῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάν-
νου.

2. Ἐταῖρος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου.

3. Διδάσκαλος τοῦ Ἁγίου Ἰωάν-
νου.

B. Στοαὶ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου
(προστάτης ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέ-
ας).

Βαθμοὶ 4 - 6

4. Ἐκλεκτὸς Ἀδελφὸς ἢ Σκῶ-
τος μαθητῆς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

5. Σκῶτος Ἐταῖρος τοῦ Ἁγίου
Ἀνδρέου.

6. Σκῶτος Διδάσκαλος τοῦ Ἁ-
γίου Ἀνδρέου.

Γ. Περιστύλια (προστάτης ὁ Ἅ-
γιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής).

Βαθμοὶ 7 - 10

7. Ἰππότης τῆς Ἀνατολῆς καὶ
Πρίγκηψ τῆς Ἱερουσαλήμ.

8. Ἐμπιστος τοῦ Σολομῶντος
ἢ Ἰππότης τῆς Δύσεως.

9. Ἐμπιστος Ἀδελφὸς τοῦ Ἁ-
γίου Ἰωάννου.

10. Ἐμπιστος Ἀδελφὸς τοῦ Ἁ-
γίου Ἀνδρέου.

Ὁ ἐνδέκατος βαθμὸς εἶναι ὁ τοῦ
Ἰππότου - Ταξίαρχου μὲ τὸν ἐρυ-
θρὸν σταυρὸν.

Σημειωτέον ὅτι τὸ Σουηδικὸν
Σύστημα εἰσήχθη περὶ τὸ 1766
καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν ὑπὸ τοῦ ἀδ.
VON ZINNENDORF* (1731 -
1782). Οὗτος ἱδρυσε τὸ 1770 τὴν
«GROSSE LANDESLOGE
VON DEUTSCHLAND» ἐργα-
ζομένην κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο.
Οἱ βαθμοὶ τοῦ Συστήματος ZIN-
NENDORF ἦσαν οἱ ἴδιοι μὲ τὸς
προαναφερθέντας τοῦ Σουηδικοῦ,
μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ 10ος βαθ-
μὸς τοῦ τελευταίου τούτου ἀπετέ-
λει ἐν τῷ τοῦ ZINNENDORF ἀπ-
λὴν τιμητικὴν διάκρισιν.

Τὸ Σουηδικὸν Σύστημα ἀποτελεῖ
μῖαν ἀνανέωσιν τοῦ μεσαιωνικοῦ μυ-
στικισμοῦ, ἀνατρέχει δηλ. εἰς ἓνα
πνευματικὸν ἱποτισμὸν, ἐξ οὗ καὶ
συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ Ναῖται
(Ἰππῶται τοῦ Ναοῦ) εἰς τὸ τυπικὸν
τῶν περιστυλίων. Συνενώνει οὕτως
εἰπεῖν τὸν Τεκτονισμὸν καὶ Ναῖτι-
σμὸν μετὰ τοῦ Ροδοσταυρισμοῦ.
Ἔχει ἓνα εἰδικῶς χριστιανικὸν χα-
ρακτῆρα καὶ εἰς τὴν γενικὴν του
διάρθρωσιν καὶ εἰς τοὺς ἀνωτέ-
ρους βαθμοὺς, ἔνθα ἐμφανίζονται
σύμβολα ξένα πρὸς τὸν Ἐλευθερο-
τεκτονισμὸν, ὡς ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ
ἢ τὸ στέμμα, ὁ πτερνιστῆρ καὶ τὸ
ξίφος. Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ συστήμα-
τος ἐν Σουηδία ἱσταται ἰσοβίως ὁ
VICARIUS SALOMONIS μὲ
11 Μεγάλους Ἀξιωματικούς, ἐκ
τῶν ὁποίων 9 λαϊκοὶ καὶ 2 κληρι-

*Τὸ πραγματικὸν του ὄνομα ἦτο
JOHANN WILHELM ELLENBER-
GER, Ἰατρὸς τὸ ἐπάγγελμα, ἐμυή-
θη εἰς τὸν Τεκτονισμὸν τὸ 1757 ἐν
HALLE Ἐχρημάτισε καὶ μέλος τῆς
περιφήμου Γερμανικῆς Στοᾶς «ZU-
DEN DREI WELTKUGELN ὡς καὶ
τῆς «Αὐστηρᾶς Τηρήσεως».

κοί. Τὸ σῶμα τοῦτο καλεῖται ἀπὸ τοῦ 1800 SANHEDRIN καὶ εἶναι τὸ Ὑπατον Συμβούλιον τοῦ Τάγματος. Ἀσκεῖ τὴν ἐπίβλεψιν ἐπὶ τῶν Περισυλιῶν καὶ εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἀρχὴ δι' ὅλα τὰ ζητήματα τῆς διδασκαλίας, τῶν τυπικῶν καὶ γενικῶς διὰ τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ Συστήματος. Τῆς Μεγάλης Στοᾶς, ἡ ὁποία εἶναι διοικητικὸν σῶμα δι' ἐσωτερικὰ θέματα, προίσταται ὁ Μέγας Διδάσκαλος, διευθύνων καὶ ἐπιβλέπων τὰς ἐργασίας τῶν Στοῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ βοηθούμενος ὑπὸ 12 Μεγάλων Ἀξιωματικῶν, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ κατέχουν τὸν 8ον βαθμὸν. Ὁ Μέγας Διδάσκαλος ἐκλέγεται διὰ τρία ἔτη καὶ ἐγκαθίσταται εἰς τὸ ἀξίωμά του ὑπὸ τοῦ VICARIUS SALOMONIS. Οἱ βασιλεῖς τῆς Σουηδίας ὀρίζονται πάντοτε ὡς VICARII SALOMONIS ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Συστήματος. Ὁ Κάρολος XIII, γενόμενος βασιλεὺς τὸ 1809, καθιέρωσε τὸν ἐρυθρὸν σταυρὸν τῶν Ἱπποτῶν ὡς κρατικὸν παράσημον, τὸ παράσημον τοῦ Καρόλου XIII, διὰ νὰ τιμῆσῃ τὰς ὑπ' οὐδενὸς νόμου καθωρισμένης καὶ σπανίως ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ἀναγνωριζόμενης ἀρετάς. Τὸ δημόσιον τοῦτο τεκτονικὸν παράσημον ἀποτελεῖ τὴν ὑψίστην διάκρισιν τοῦ Σουηδικοῦ Τεκτονισμοῦ καὶ ἀπονέμεται (ἐκτὸς τῶν βασιλικῶν πριγκήπων) μόνον εἰς 27 λαϊκοὺς καὶ 3 κληρικοὺς. Ἀπονέμεται εἰς τοὺς Σουηδοὺς πρίγκηπας ἅμα τῇ γεννήσει των. Φέρουν τὰ διασκήματα του ὅταν μνηθοῦν εἰς τὸν τεκτονισμὸν καὶ ἀνέλθουν εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα, εἶναι ὅμως (ὡς ὁ Γουσταῦος VI εἶπεν) οὕτως εἰπεῖν τέκτονας ἐκ γενετῆς. Κατὰ κανό-

να ὁ βασιλεὺς εἶναι ὁ VICARIUS SALOMONIS καὶ ὁ διάδοχος ὁ Μέγας Διδάσκαλος.

Αἱ ἀρμοδιότητες καὶ ἐξουσίαι τοῦ VICARIUS SALOMONIS, ὅστις θεωρεῖται ὡς ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ἀληθοῦς ἀγνώστου ἀρχηγοῦ τοῦ Τάγματος (δηλ. τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος ἐνώνει ὅλην τὴν ἀδελφότητα τῶν Ἱπποτῶν εἰς μίαν θείαν οἰκογένειαν) διαλαμβάνονται εἰς τὸ κατὰ τὸ 1800 κυκλοφορήσαν βασικὸν Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον, μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρει καὶ τὰ ἐξῆς:

α) Ἡ ἀδελφότης τῶν ἀρχαίων καὶ ἀποδεδεγμένων Ἱπποτῶν τεκτόνων εἶναι μία κοινότης ἰδρυθεῖσα ἀπὸ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς εἰς δόξαν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Σκοπὸν ἔχει τὴν βελτίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τὴν διαφώτισιν αὐτοῦ εἰς τὴν εὐγενῆ ἐπιστήμην τῆς καλλιέργειας τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς καθυποτάξεως τῶν ἐλαττωμάτων. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ τὴν γῶσιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ χαλιναγωγῆ τὰς ἐπιθυμίας του, ἵνα οὕτω δυναθῆ νὰ ἐπανεξετάσῃ ριζικῶς τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ νὰ ἀνυψώσῃ τὸ εὐγενέστερον μέρος τοῦ εἶναι του πρὸς ἕνωσιν μὲ τὴν πρώτην Ἀρχήν, Πηγὴν, τὸν Μέγαν Ἀρχιτέκτονα τοῦ Σύμπαντος.

2) Ἡ σοφία ἐτοποθέτησεν ἐπταῖ ἀκρογωνιαίους λίθους ὡς βάσιν τοῦ Τάγματος. Ἡ ἰσχὺς των στερεώνει τὴν ὅλην οἰκοδομήν, διαφυλάσσει ταύτην ἔναντι τῆς παρόδου τοῦ χρόνου καὶ καθιστᾷ τὴν ὑπαρξιν καὶ ὑπόστασιν τῆς ἀμετάβλητον καθ' ὅλας τὰς χρονικὰς περιόδους.

3) Τὰ στηρίγματα καὶ οἱ κίονες τοῦ Τάγματος εἶναι: α) ἡ θρησκεία, ἥτοι ἡ λατρεία τοῦ ἀληθοῦς

Θεοῦ β) ἡ ἀρετή, ἀδελφὴ τῆς Θρησκείας γ) ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζει ἡ ἀλληλεγγύη, εὐσπλαγχνία, συνέπεια τῶν δύο προαναφερθεῖσων ιδιοτήτων δ) ἡ ἐνότης ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων ε) ἡ ἐχεμύθεια, τὸ ἀληθές γνώρισμα τῶν σοφῶν στ) ἡ φιλοπονία, ἐργατικότης καὶ ζ) ἡ σταθερότης.

4) Ἡ Θρησκεία ἢ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ εἶναι πηγὴ παντος ἀγαθοῦ καὶ ἡ αἰτία τῆς δημιουργίας τῆς ὀργανώσεως. Ἡ ἀρετὴ συνέλεξε τὰ πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἀγαθαῖα ἀντικείμενα καὶ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη προσέδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ πρῶτο σχῆμα. Ἡ ἐνότης διεφύλαξε τὰ μυστικά της καὶ ἡ διατήρησις τῆς ἀγιότητος αὐτῶν ἐπεσφραγίσθη διὰ τῆς ἐχεμυθείας. Τέλος αἱ ιδιότητες τοῦ θάρρους, τῆς σκληραγωγίας, τῆς σταθερότητος, τῆς ἀκαμάτου ἐργασίας πεφωτισμένοι διὰ τῆς φιλοπονίας, ἐξησφάλισαν τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν αὐτοτέλειάν της.

5) Ὅπως ὁ ὑπερήφανος ἀέτος συνειθίζει τὰ ἀγαπημένα του μικρὰ νὰ πλησιάζουν βραδέως τὰς φλογεράς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ τὰ ἐξασκεῖ μετὰ προσοχῆς νὰ ἀνυψῶνται εἰς τὸν ἀχανῆ χώρον τοῦ αἴερος διὰ νὰ δυνηθῶν νὰ ἐκτικρῶσιν πλησιέστερον τὸν φωτεινὸν καὶ ἀγαθοποιὸν τοῦτον πλανήτην, οὕτω καὶ ὁ ἀμύητος θνητός, ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὸ Τάγμα, πρέπει νὰ πλησιάζῃ βραδέως τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ φῶς, διότι ἡ αἰφνιδία ἐνατένισις τῆς ἰσχυρᾶς αὐτῆς λάμψεως θὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν δυνατότητα νὰ ἀπολαύσῃ ὀρθῶς καὶ ὅπως πρέπει τὴν ὠφέλειαν τὴν ὁποίαν θὰ

ἀποκομίσῃ ἐκ τῶν πολυτίμων μυστικῶν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἀκριβῶς αὐτὸν πρέπει νὰ προπαρασκευασθῇ ὁ εἰσελθὼν εἰς τὸ Τάγμα δι' ὠρισμένων δοκιμασιῶν αἱ ὁποῖαι τοῦ ἐπιβάλλονται εἰς τὰ διάφορα τμήματα ἢ τάξεις τῆς ὀργανώσεως. Μόνον μετὰ τὴν πάροδον ὠρισμένου χρόνου καὶ ἀφοῦ ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν δοκιμασιῶν τὰς ὁποίας ὑπέστη, ὅτι εἶναι σταθερός, ἄξιος καὶ ἱκανός, δύναται οὗτος νὰ γίνῃ κοινωνὸς τῶν γνώσεων, ἐπεξηγήσεων καὶ διασφαρνήσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν βαθμὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἐξετάσθη καὶ ἐδοκιμάσθη.

Ἡ δοκιμασία αὕτη ἐπιτελεῖται ἐν μέρει δι' ἱστορικῆς, ἐν μέρει δι' ἠθικῆς διδασκαλίας, χρησιμοποιομένων ἀλληγορικῶν σχημάτων καὶ συμβόλων τὰ ὁποῖα, διὰ τοὺς ἀμύητους, περιβάλλουν καὶ καλύπτουν τὸν πυρῆνα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀληθοῦς σοφίας».

Κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἡ διδασκαλία τοῦ Τάγματος τονίζει τὸν χαρακτήρα ἐνὸς Χριστιανικοῦ Ἰπποτικῶ Συστήματος, ἐργαζομένου εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐξευγενισμόν τῶν ἀδ., ἀνάπτυξιν καὶ προαγωγὴν τῆς γενικῆς ἀγάπης καὶ ἀνύψωσιν τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ Τάγμα θεωρεῖ τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, τὴν ὑπευθυνότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ὡς τὰ θεμέλια τῆς λογικῆς, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ κατανόησις τῆς διδασκαλίας του.

Εἰς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς (τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου) ἐκθέτει τὸ Σουηδικὸν Σύστημα τὰς τρεῖς μεγάλας ἰδέας. τὰ ἀξιώματα τοῦ καθαροῦ

(ὄρθου) λόγου τοῦ KANT: Θεός, ἐλευθερία, ἀθανασία. Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ μαθητοῦ πρέπει ἢ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις νὰ μὴ μείνῃ ἀπλῶς λέξις προφερομένη ἀπὸ τὸ στόμα, ἀλλὰ νὰ γίνῃ βαθὺ βίωμα τῆς ψυχῆς. Ὁ βαθμὸς τοῦ Ἐταίρου διδάσκει τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνυπευδυνότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ τοῦ Διδασκάλου τὴν ιδέαν τῆς ἀθανασίας, ἡ ὁποία καὶ μόνη δίδει ἔνοιαν καὶ περιεχόμενον εἰς τὴν ζωὴν.

● Ἡ ἀνώτεροι βαθμοὶ τοῦ μεσαίου τμήματος (στοαὶ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου) φέρουν τὰς ιδέας τῆς γεννήσεως, τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἐπίσης ἐν αὐτοῖς ἀναπτύσσονται περαιτέρω αἱ καὶ εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν περιεχόμεναι ιδέαι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀθανασίας. Μαζὶ μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς μετὰ θάνατον ζωῆς ἐμφανίζεται καὶ ἡ ιδέα τῆς μὴ ὑποκειμένης εἰς θάνατον αἰωνίας ζωῆς ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ, ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ προηγηθέντος θανάτου. Ἄλλὰ καὶ ὁ οὕτω πρὸς ζῶνι ἀναγεννηθεὶς ἀνθρώπος κατέχει τὰς ἀνθρωπῖνας ἐλλείψεις καὶ ὑπόκειται εἰς τὴν φθοράν. Νέος θάνατος παραδοκεῖ ἤδη εἰς τὴν ἐπίγειον τοῦ ἀνθρώπου ζωὴν. Ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ δύναται νὰ σώσῃ τὸν ἀνθρώπον μόνον εἰς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδοκίμασεν ὁ θάνατος τὴν ἰσχύν του καὶ ἠτήθη. Ὁ Χριστός, ὁ πατήσας τὸν θάνατον καὶ ἀφαιρέσας τὴν δυνάμιν του. Ὁ ἀνθρώπος ὁ ὁποῖος ἀνεγεννήθη μὲν πρὸς νέαν, κατέπεσεν ὁμως πάλιν εἰς τὴν παλαιὰν ζωὴν, ἀντλεῖ ἐκ τοῦ Χριστοῦ νέας δυνάμεις πρὸς σωτηρίαν του.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἐξεταζομένη ἡ ζωὴ, ἐμφανίζεται ὡς εἰς συνεχῆς ἀγῶν. Εἰς τοὺς ἀνωτάτους βαθμοὺς τοῦ τρίτου τμήματος (περιστύλιον) προβάλλεται ὁ συμβολισμὸς τοῦ ἀγῶνος τούτου. Δεικνύεται δὲ ὅτι ἡ ἔκβασίς του, μὲ ὀσηγήποτε πίστιν καὶ ἂν διεξαχθῆται οὗτος, εἶναι πάντοτε μὴ ἱκανοποιητικὴ καὶ τὸ γέρας τῆς νίκης ἐπιτυγχάνεται ὄχι εἰς τὸν ἐπίγειον κόσμον, ἀλλὰ μόνον μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ φθαρτοῦ περιβλήματος.

Τὸ Σουηδικὸν Σύστημα βασίζεται ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ, ὡς αὕτη διαλαμβάνεται εἰς τὰ Εὐαγγέλια. Ἡ Βίβλος ἡ περιέχουσα ταῦτα δὲν εἶναι μόνον σύμβολον τῆς θρησκείας, ἀλλὰ ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ἀμέγιστον ὄλων τῶν φώτων).

Τὰ ἐν ταῖς Στοαῖς συζητούμενα καὶ ἀναπτυσσόμενα θέματα ἀφορῶν εἰς τὸ Θεῖον, ὡς τοῦτο ἐμφανίζεται εἰς τὸν ὄρατον κόσμον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς ἐντείνεται ἡ προσπάθεια τῆς ἐμβυθύνσεως εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν, τῆς ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου διαρκοῦς ζωντανῆς διατηρήσεως τῆς πρὸς τὸν Χριστὸν πίστεως, τῆς ἀληθοῦς καὶ πραγματικῆς κατανοήσεως τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Κατὰ τὴν μύησιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ μαθητοῦ τελεῖται, συμβολικῶς φυσικᾶ, εἰς τὸ Σουηδικὸν Σύστημα (κατ' ἀπόκλισιν ἐκ τῶν λοιπῶν τεκτονικῶν συστημάτων) ἡ μίξις τοῦ αἵματος συμβολίζουσα τὴν συναδέλφωσιν καὶ ἐνότητα τῶν ἀδ.:

Τὸ περιεχόμενον τῶν τριῶν συμβολικῶν βαθμῶν διαμορφοῦται εἰς τὰ τρία ἐρωτήματα: πόθεν ἔρχομαι; ποῖος εἶμαι; ποῖος εἶναι ὁ

προορισμός μου; Ἡ ἰδία χρονική διαίρεσις ἀπαντᾶται καὶ εἰς τὰς στοάς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ εἰς τὰ περιστύλια. Ἐνῶ ὁ συμβολικὸς τεκτονισμὸς (τῶν τριῶν πρώτων βαθμῶν), ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην πηγὴν τοῦ Τάγματος, εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, αἱ στοαὶ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ δευτέρου ναοῦ ὑπὸ τοῦ Νεεμίου.

Ὁ δεύτερος οὗτος ναὸς ἀνηγέρθη ἐπὶ τοῦ ἐπανευρεθέντος θεμελίου λίθου τοῦ πρώτου ναοῦ, ὁ θεμέλιος δὲ αὐτὸς λίθος, ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ τὸ σημαντικώτερον σύμβολον καὶ ἀπεικονίζεται ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου ὑπάρχοντος «πίνακος ἐργασίας». Εἰς τὸν Διδάσκαλον τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου ὑποδεικνύεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅτι μετὰ τὸν πλήρη καὶ τέλειον κυβικὸν λίθον νοεῖται ὁ Χριστός, ὡς ὁ λίθος ὁ ἀποτελῶν τὸ τελικὸν ἐπιστέγασμα τοῦ ναοῦ. Κέντρον γενικῶς τῆς ἐν τῷ Τάγματι ἐργασίας εἶναι ὁ Χριστός, ὅχι μόνον διὰ τῆς διδασκαλίας του, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῆς ταύτης τῆς παρουσίας του. Ἡ ἀλληγορία τοῦ ὑπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ καταστραφέντος πρώτου ναοῦ ἐπανευρεθέντος θεμελίου λίθου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ νὰ ἐγερθῇ ὁ νέος ναός, ὑποδεικνύει ποῖον εἶναι τὸ περιεχόμενον τῶν περιστυλίων, οἱ δύο κατώτεροι βαθμοὶ αὐτῶν πραγματεύονται τὴν ἱστορίαν (γένεσιν, ἀκμὴν καὶ πτώσιν) τοῦ πάλαι ποτὲ κραταιοῦ Χριστιανικοῦ Ἱπποτικῆς Τάγματος τῶν Ναϊτῶν καὶ τὸ ὅτι τοῦτο ἐξακολουθεῖ μυστικῶς νὰ ὑφίσταται ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Τεκτονικοῦ Ἱπποτικῆς

Τάγματος, πνευματικοῦ κληρονόμου τοῦ παλαιοῦ Ναϊτικοῦ τοιοῦτου.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην εἰς τὸ περιστύλιον δίδεται ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ τρίτον βασικὸν ἐρώτημα τοῦ Τάγματος: ποῖος εἶναι ὁ προορισμός μου; Ἡ ἀπάντησις δίδεται εἰς τοὺς δύο ἀνωτέρους βαθμοὺς τοῦ περιστυλίου καὶ καθορίζει ὡς σκοπὸν τοῦ Τάγματος τὴν ἔνωσιν τῶν ἀδ.: πρὸς μίαν πνευματικὴν χριστιανικὴν ἱπποτικὴν κοινότητα ὑπὸ τὴν σημαίαν μετὰ τὸν σταυρὸν. Αὕτη κοσμεῖ τὸ περιστύλιον καὶ κατέχει εἰς αὐτὸ ἣν θέσιν ὁ προαναφερθεὶς «πίναξ ἐργασίας» εἰς τὰς Στοάς τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου. Ἐπὶ τῆς μίας πλευρᾶς τῆς ἀπεικονίζεται ἡ Οὐρανία Ἱερουσαλήμ, δηλ. ἡ πλήρης αἰωνία Στοὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης ὁ φάρος αὐτῆς, ἥτοι ὁ ἄμνος ὁ αἰρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου.

Ἡ ἔνωσις ὅμως τῶν ἀδ.: πρὸς μίαν πνευματικὴν ἱπποτικὴν κοινότητα, ὡς προαναφέρθη, δὲν εἶναι ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ Τάγματος. Τελικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ ἔνωσις τῶν ἀδ.: μετὰ τοῦ Θεοῦ (UNIO MYSTICA) τοῦ κέντρου τῆς αἰωνίας ἀγάπης.

Ἡ ὅλη μέθοδος τοῦ Συστήματος δεικνύει τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπίδρασιν τῶν ἰδεῶν τοῦ SWEDEN-

EMANUEL SWEDBERG (1686-1722) λαβῶν ὡς τίτλον εὐγενείας τὸ ὄνομα SWEDENBORG διεκρίθη εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, γενόμενος μέλος πολλῶν Ἀκαδημιῶν ἐν Σουηδία καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Πολλὰ ὄνειρα καὶ ὄπτασιαι (ὁράματα) τοῦ SWEDENBORG ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ ἐγκαταλειψῇ τὰς ἐπιστημονικὰς του ἀσχολίας καὶ νὰ στραφῇ πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν καὶ τὴν Θεοσοφίαν. Μετὰ τὸν θάνατόν του ἰδρύθησαν ἐν

BORG*. Ούτος ανέπτυξεν ἓν ἐσωτερικὸν — θεοσοφικὸν σύστημα, συγκεντρῶσαν πολλοὺς ὁπαδοὺς ἐν Σουηδία, Πολωνία, Ἀγγλία, Γερμανία, Ὀλλανδία, Ρωσία. Ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα ἔδωσαν αἱ ἰδέαι τοῦ SWEDENBORG λαβὴν πρὸς δημιουργίαν θρησκευτικῆς αἱρέσεως, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Νέας Ἱερουσαλήμ. «Εἰς κάθε μεμονωμένην ἔκφρασιν τῆς λέξεως Θεὸς ἐνυπάρχει θαθεῖα ἐσωτέρα σημασία. Ὑπὸ τὴν λέξιν αὐτὴν δὲν νοοῦνται φυσικὰ καὶ κοσμικὰ, ἀλλὰ πνευματικὰ καὶ οὐράνια πράγματα ἔλεγεν ὁ SWEDENBORG. Εἰς τὰς θεοσοφικὰς του συγγραφὰς ἀνέπτυσε τὴν διδασκαλίαν του περὶ μιᾶς νέας Οὐρανίας Ἱερουσαλήμ, ὅπου θὰ ἀναγεννηθῇ ὁ Χριστιανισμὸς ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἀρχικῇ ἀγνότητι.

Οἱ ὁπαδοὶ του ἐπολλαπλασιάσθησαν κατόπιν τῆς γνωσθείσης πληροφορίας ὅτι ὁ SWEDENBORG κατέιχε τὴν ιδιότητα τοῦ ὄραματίζουσαι. Περίφημος κατέστη ἡ ὀπτασία του τῆς πυρκαϊᾶς τῆς Στοκχόλμης (1759), ἡ ἀνεύρεσις μιᾶς ἀποδείξεως εἰς τὴν κληρονομίαν

Εὐρώπῃ πολλαὶ θεοσοφικαὶ ἑταιρεῖαι, ἀκολουθοῦσαι τὸ Σύστημα SWEDENBORG.

Τὸ σημαντικώτερον βιβλίον του, μεταφρασθὲν καὶ εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας ἐπιτλοφορεῖτο DE COEIO ET EJUS MIRABILIBUS ET DE INFERNO EX AUDITIO ET VISIS (περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς κολάσεως συμφώνως πρὸς ὁραθέντα καὶ ἀκουσθέντα). Ἀπὸ τὰ ἐπιστημονικὰ του συγγράμματα ἡ OPERA PHILOSOPHICA ET MINERALOGICA ἐθεμελίωσε τὴν ἐπιστημονικὴν του ἄειαν.

τοῦ θανόντος MARTEVILLE, ἡ πρόρρησις τοῦ θανάτου διαφόρων προσώπων, τῆς ἀφίξεως πλοίων κλπ. Ἀφ' ἑτέρου τὰ ὄνειρά του εἶχον ὡς περιεχόμενον τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν ἀπέσπα ἀπὸ ὀργιαστικὰς φαντασίας καὶ τὸν ὠδήγει εἰς τὴν λύτρωσιν.

Συνανεστρέφετο, ὡς ἔλεγε, πνεύματα ὄχι μόνον προσώπων τὰ ὁποῖα ἐγνώριζεν ἐν ζωῇ, ἀλλὰ καὶ τῶν Βιργιλίου, Λουθήρου, Μελάγχθωνος, κλπ. Ἰσχυρίζετο ὅτι κατὰ τινα ὀπτασίαν ἔλαβεν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ νὰ διαφωτίσῃ τοὺς ἀνθρώπους περὶ τῆς ἀληθοῦς λατρείας τοῦ Θεοῦ, περὶ τῆς μετὰ θάνατον καταστάσεως, περὶ τῆς πνευματικῆς ἐννοίας τῆς Ἁγίας Γραφῆς κλπ.

Μὲ τὰς διαφόρους μυστικιστικὰς τάσεις, τὰς ἐπικρατούσας ἐν τῷ τεκτονισμῷ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ἦτο φυσικὸν νὰ εἶχον αἱ ἰδέαι τοῦ SWEDENBORG ἐπίδρασιν ἐπὶ τινῶν συστημάτων.

Τέκτονες τινὲς συγγραφεῖς (REGHELLINI DE SCHIO, RAGON, DR. OLIVER, BESWICK) θεωροῦν τὸν SWEDENBORG ὡς ἰδρυτὴν τεκτονικοῦ συστήματος. Διὰ διαφόρους λόγους δὲν ἐγνωστοποίησε τοῦτο δημοσίως.

Ἐν τούτοις εἶναι ἀναμφισβήτητον γεγονὸς ὅτι οὔτε ὁ ἴδιος ὁ SWEDENBORG οὔτε οἱ ὁπαδοὶ του εἶχον ποτὲ σχέσιν τινα μὲ τὸν τεκτονισμὸν. Ἀσφαλῶς δὲ καὶ ὠρισμέναι παρεκτροπαὶ καὶ πλάναι τοῦ Ἐλευθεροτεκτονισμοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κακῶς συνεσχετίσθησαν μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ SWEDENBORG καὶ ἀπεδύθησαν εἰς αὐτόν.

Εἰς ἐρώτημα τῆς ἐν Λονδίῳ

Στοᾶς «QUATUOR CORONA-TI» περὶ τῆς τεκτονικῆς ιδιότητος τοῦ SWEDENBORG, ἡ ἐν Σουηδία «ἐταιρία SWEDENBORG» ἀπήντησεν ὅτι οὗτος δὲν ὑπῆρξεν τέκτων οὔτε ἴδρυσε στοᾶς. Μερικοὶ ὀπαδοὶ του ὡς οἱ CHESTENIER καὶ PERNETTY ἴδρυσαν πράγματι στοᾶς, ἐργαζομένης κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ SWEDENBORG. Αἱ στοαὶ αὐταὶ κατηύδουν τὰς σχέψεις τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰς ἰδέας τῆς «Νέας Ἱερουσαλήμ» καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἤσκησαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς προόδου τοῦ Ἐλευθεροτεκτονισμοῦ εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ ἄλλας χώρας. Οὕτως ἐξηγεῖται, κατὰ τὸν STARCKE, τὸ ὅτι πολλαὶ ἰδέαι τοῦ SWEDENBORG, ἀναφερόμεναι εἰς τὴν αὐραϊαν ζωὴν (ARCANNA), εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς Νέας Ἱερουσαλήμ, ἀπαντῶνται εἰς τοὺς Σουηδικούς ἀνωτέρους βαθμούς, ἔνθα ἐπὶ τοῦ τάπητος παρίσταται ἡ Νέα Ἱερουσαλήμ με δώδεκα πύλας.

Μετὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Νορβηγίας μετὰ τὴν Σουηδίαν (1814), διεδόθη τὸ Σουηδικὸν Σύστημα καὶ εἰς τὴν χώραν αὐτὴν (1819). Τὸ 1870 ἰδρύθη μία Νορβηγικὴ ἐπαρχιακὴ στοᾶ, ἡ ὁποία μετὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν δύο χωρῶν (1905) ἀνεκηρύχθη εἰς ἀνεξάρτητον Μεγάλην Στοᾶν.

Δι' ἐγκυκλίου τοῦ Δανοῦ Μεγάλου Διδασκάλου βασιλέως Φρειδερίκου III εἰσήχθη τὸ 1855 καὶ εἰς τὴν Δανίαν τὸ Σουηδικὸν Σύστημα, ἀντὶ τοῦ μέχρι τότε διαδεδομένου εἰς τὴν χώραν αὐτὴν Μετερρυσμίου Σκωτικοῦ Συστήματος. Διὰ τῆς «DECLARATIO, QUA DE-

NUO CONSTITUITUR VIII. VA PROVINCIA», ἐκλείσθη εἰς ὅλας τὰς Σκανδιναβικὰς χώρας ἡ ἄλυσις τοῦ Σουηδικοῦ Συστήματος, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν κλάδον ἐκείνον τοῦ Ἐλευθεροτεκτονισμοῦ τὸν μᾶλλον ἀπομακρυνθέντα ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς ρίζης.

Ἐξεφράσθησαν κατὰ καιροὺς γνῶμαι διατυπούσαι ἐπιφυλάξεις ἐναντι τοῦ «χριστιανικοῦ» τούτου τεκτονισμοῦ. Ἐν τούτοις ἡ ἐνότῃς τῆς γραμμῆς του, ὁ βαθὺς ἐσωτερισμὸς του καὶ τὸ ὅτι ἀπευδύνεται ἡ ἐκκλησίς του πρὸς τὰς ὑψίστας θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, προσδίδουν εἰς τὸ σύστημα τοῦτο μίαν ἰδιαιτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν διαφόρων τεκτονικῶν συστημάτων.

Ὁ Ἐλευθεροτεκτονισμὸς εἰσήχθη εἰς Σουηδίαν περὶ τὸ ἔτος 1730 καὶ δὴ ἐκ Γαλλίας. Τὴν πρῶτην στοᾶν ἴδρυσε τὸ 1735 ὁ κόμης AXEL ERIKSON WREDE — SPARRE (1708 - 1772) μνηθεὶς εἰς τὸν τεκτονισμὸν τὸ 1731 ἐν Παρισίοις. Ἀργότερον (1737) ὁ KARL FREDERIK V. SCHEFFER (1715 - 1788) ἔλαβεν ἐκ Παρισίων τὴν ἐξουσιοδότησιν ἰδρύσεως στοᾶν ἐν Σουηδίᾳ καὶ ἀνεγνώρισεν τὴν προμηθεύσαν στοᾶν ὡς κανονικὴν. Αὕτη διέκοψε τὰς ἐργασίας της ὡς φαίνεται κατὰ τὸ 1738, ὅτε ὁ βασιλεὺς Φρειδερίκος I ἀπηγόρευσεν ἐπὶ ποιῆ θανάτου τὴν λειτουργίαν τεκτονικῶν στοᾶν, ἀρθείσης τῆς ἀπαγορεύσεως βραδύτερον.

Τὸ 1752 ὁ κόμης KUND KNUTSON POSSE ἴδρυσε στοᾶν ὑπὸ τὸν τίτλον «LOGE AUXILIAIRE DE ST. JEAN», θεωρουμένην ὡς τὴν μητρικὴν Σουηδι-

κὴν Στοάν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐνετάχθησαν οἱ WREDE - SPARRER καὶ SCHEFFER. Ὁ τελευταῖος οὗτος, βάσει τῆς ἐκ Γαλλίας ἐξουσιοδοτήσεώς του, ἴδρυσεν πλείστας στοὰς καὶ ὠνόμασεν ἑαυτὸν Μέγαν Διδάσκαλον.

Ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς Βασιλικῆς Τέχνης ἐν Σουηδία ἤσκησεν ὁ KARL FRIEDRICH ECKLEFF* θεωρούμενος ὡς ὁ κυρίως θεμελιωτὴς τοῦ αὐστηρῶς Χριστιανικοῦ Σουηδικοῦ Ἐλευθεροτεκτονικοῦ Συστήματος, εἰσαγαγὼν καὶ τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς ἐν Σουηδία. Τὸ 1756 ἴδρυσεν τὴν πρώτην Σουηδικὴν Σκωτικὴν Στοάν τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου «L' INNOCENTE» καὶ τὸ 1759 τὸ περιστύλιον «CHAPITRE ILLUMINE DE STOCKHOLM». Οὕτως ὠργάνωσε τὰ ἀνώτερα τμήματα τοῦ Σουηδικοῦ Συστήματος καὶ συμπλήρωσε τὴν διάρθρωσιν καὶ δομὴν του, διατηρηθεῖσαν εἰς τὰς γενικὰς γραμμὰς μέχρι σήμερον. Τὸ 1760 ἴδρυσεν ὁ ECKLEFF καὶ συμβολικὴν στοάν ἐν Στοκχόλμῃ τὴν «LOGE SEPTIEME DE ST. JEAN». Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος συνηνώθησαν αἱ Σουηδικαὶ στοαὶ πρὸς τὴν Μεγάλην Στοάν τῆς Σουηδίας, μὲ Μέγαν Διδάσκαλον τὸν SCHEFFER καὶ πρόσθετον Μέγαν Διδάσκαλον τὸν ECKLEFF. Ἰδρύθησαν τότε πλείσται στοαὶ εἰς τὰς διαφόρους Σουηδικὰς πόλεις. Τὸ 1762 ὁ βασιλεὺς Ἀδόλφος Φρειδερίκος γνωστοποιεῖ ὅτι θέτει ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὰς τεκτονικὰς ὀργανώσεις.

Τὸ 1765, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, ἡ Μεγάλη Στοὰ τῆς Ἀγγλίας ὥρισεν τὸν

πρεσβευτὴν CHARLES TULLMANN, δράσαντα προηγουμένως τεκτονικῶς ἐν Δανία, ὡς Μέγαν Διδάσκαλον διὰ τὴν Σουηδίαν. Τοῦτο ἐπροκάλεσεν ἀναταραχὴν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Σουηδικοῦ τεκτονισμοῦ. Ὅταν ὅμως ἡ Σουηδικὴ Μεγάλη Στοὰ παρουσίασεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν, τὴν ἐκ Γαλλίας ἐξουσιοδοτήσιν καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδρύσεώς της, ἀνεγνωρίσθη τὸ 1770

σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ 1765 μετέβη ἐκ Γερμανίας εἰς Σουηδίαν ὁ ἀδ.: SCHUBART (EQUES A STRUTHIONE) ἵνα εἰσαγάγῃ καὶ διαδώσῃ εἰς τὴν χώραν αὐτὴν τὸ Σύστημα τῆς Αὐστηρᾶς Τηρησεως.* Ἡ ἀποστολὴ του ὅμως δὲν ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Ὁ κατὰ τὸ 1771 γενόμενος βασιλεὺς Γουσταῦος III εἰσῆλθε μετὰ τῶν ἀδελφῶν του Καρόλου καὶ Φρειδερίκου Ἀδόλφου εἰς τὸ Τάγμα καὶ ἔκτοτε ἀνεπτύχθη ἡ ἰδιάζουσα θέσις τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς Σουηδίας ἐναντι τοῦ Σουηδικοῦ τεκτονισμοῦ. Ὁ Γουσταῦος III, ἐνθερμος τέκτων, συνέλεξε κατὰ τὰ πολλὰ ταξείδια του ἄφθογον τεκτονικὸν ὕλικόν (τυπικὰ κ.λ.π.) καὶ ἐπλούτισεν τὰς τεκτονικὰς του γνώσεις, ἐχρησιμοποίησεν δὲ πάντα ταῦτα πρὸς ἀναμόρφωσιν καὶ ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Σουηδικοῦ Συστήματος, τὸ ὁποῖον ὀφείλει πολλὰ εἰς αὐτόν.

Βραδύτερον ὁ βασιλεὺς Κάρολος XIII ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὸν Σουηδικὸν Ἐλευθεροτεκτονισμὸν καὶ προέστη αὐτοῦ, τὸν ἠκολούθησαν δὲ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο οἱ μετέπειτα βασιλεῖς.

*Τεκτ. Δελτ. τόμος ΙΕ' (1974), σελίς 77.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΥΠΕΡ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΝ έναντίον τών ιδεολογιῶν πού ἀπειλοῦν τήν δημοκρατία καί τήν ἐλευθερία ὑπέγραψαν οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ φιλοσοφικοῦ Τεκτονισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς (ἑορταστικοῦ, κεντρικῆς καί νοτίου) στήν ὀγδόη συνάντηση τῶν Ὑπᾶτων Μεγάλων Ταξιαρχῶν, στό Ρίον Ἰανέιρον τῆς Βραζιλίας.

Αἱ δημοκρατικαί δυνάμεις τῆς ἡπείρου καί εἰδικῶς οἱ Τέκτονες, θά πρέπει - τονίζεται στήν διακήρυξη - νά ἀμύνωνται τῶν φιλελευθέρων θεσμῶν σταθερῶς καί ἀποφασιστικῶς. Ἐξ ἄλλου, θά πρέπει νά ἐργάζωνται ὑπέρ τῆς εἰρήνης, τῆς κοινωνικῆς ἀρμονίας καί τῆς λαϊκῆς εὐημερίας.

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ τῶν Ὑπᾶτων Μεγάλων Ταξιαρχῶν ἔγινε στό Ρίον Ἰανέιρον, μέ συμμετοχήν ἀντιπροσώπων ἀπό τήν Βραζιλία, Βενεζουέλα, Ἀργεντινή, Νικαράγουα, Κολομβία, Γουατεμάλα καί Ἅγιο Δομίνικο.

Ἡ βασική εἰσήγησις, ἀναπτυχθεῖσα ἀπό τήν Βραζιλία, εἶχε ὡς τίτλο τήν «συζήτηση καί ἐγκριση μέτρων γιά τήν συμμετοχή τῶν Ὑπᾶτων Συμβουλίων τοῦ 33ου βαθμοῦ τοῦ Ἀρχαίου καί Ἀποδεδεγμένου Σκωτικοῦ Τύπου ἀνά σύμπαντα τόν κόσμον, ἐν ὅφει πλέον δυναμικῆς δράσεως πρὸς ὑποβοήθησιν λύσεως τῶν μεγάλων προβλημάτων πού ἀντιμετωπίζει τὸ ἀνθρώπινο γένος, γιά ἕναν καλύτερο κόσμον, μέ ἀληθινὴ εἰρήνη καί ἀδελφικὴ ἀρμονία μεταξὺ ὄλων τῶν λαῶν».

Αἱ συνεδριάσεις ἔγιναν στό ἱστορικὸ «Παλάτσο Τιραδέντες» (ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἥρωος καί μάρτυρος τῆς ἐλευθερίας τῆς Βραζιλίας, διακεκρυμένου δὲ Τέκτονος). Στὸ μέγαρον αὐτὸ συνεδρίαζε ἡ Βουλὴ μέχρι τῆς μεταφορᾶς τῆς πρωτεύουσῆς στὴ νέα πόλη Μπραζιλία.

Ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς συναντήσεως ὠρίσθη ἀπὸ τήν Βραζιλία νῆ κυβέρνηση ὡς «Ἡμέρα τοῦ Τέκτονος» καί ἔγιναν ἐπίσημες ἐκδηλώσεις, πού ὑπεγράμμιζαν τὸν ρόλο τῶν πρωτοπόρων Τεκτόνων γιά τὴν ἀνεξαρτησία τῆς χώρας καί γενικώτερα τῆς Ἀμερικῆς.

Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ τῆς συναντήσεως τῶν Ὑπᾶτων Συμβουλίων ἔχει ὡς ἀκολούθως:

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ

ΤΟΥ ΡΙΟΥ ΙΑΝΕΪΡΟΥ

Η 8η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ τῶν Ὑπᾶτων Συμβουλίων τοῦ 33ου βαθμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, συνελθοῦσα εἰς τὴν πόλιν Ρίον Ἰανέιρον τοῦ ὁμοσπόνδου κράτους Γκουναθάρρα τῆς Βραζιλίας, μετ' ἐξέτασιν τῶν ἀπασχολούντων τὴν Ἀμερικανικὴν Ἡπείρον προβλημάτων,

ΔΙΑΚΗΡΥΣΣΕΙ

1ον Ὅτι ἡ πολιτικὴ, κοινωνικὴ καί οικονομικὴ ἀνάπτυξις τῶν Ἀμερικανικῶν λαῶν ἀπειλεῖται σοβαρῶς ἀπὸ ἰδεολογίας ἀντιτιθέμενας εἰς τὴν δημοκρατίαν καί τὴν ἐλευθερίαν.

2ον Ὅτι αἱ ἀρχαὶ εἰς τὰς ὁποίας

ὁ Τεκτονισμὸς ἔχει προαχωρήσει σταθερῶς καὶ ἀμετακινήτως, καὶ αἱ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν καλύτεραν ἐπίδειξιν εἰρήνης, κοινωνικότητος καὶ πολιτισμοῦ, καταβάλλεται προσπάθεια νὰ ὑποκατασταθοῦν ὑπὸ θεωρίας καὶ κοινωνικὰ συστήματα πού δέν ἐνσαρκώνουν οὔτε καὶ ἀντιπροσωπεύουν τὴν ἐλευθεραν ἐκφρασιν τῆς λαϊκῆς βουλήσεως.

3ον Ὅτι αἱ δημοκρατικαὶ δυνάμεις τῆς Ἡπείρου καὶ εἰδικῶς οἱ Τέκτονες θὰ ἔδει ν' ἀναλάβουν καθαρὰν καὶ σαφῆ θέσιν ἀμύνης τῶν θεσμῶν τοῦ Τάγματος, ἐπομένως καὶ τοῦ πεπρωμένου αὐτοῦ.

4ον Ὅτι ἡ οἰκονομία τῶν χωρῶν θὰ ἔδει νὰ ἀντιμετωπίζη πρωταρχικῶς τὰς βασικὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς ὡς μέσον διατηρήσεως τῆς εἰρήνης καὶ προαγωγῆς τῆς ἁρμονίας τῆς κοινωνίας.

5ον Ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις θὰ ἔδει νὰ ἐξασφαλίζη τὴν εὐρύτεραν κοινωνικὴν κάλυψιν, ὥστε νὰ περιλαμβάν-

νῆ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοῦ πληθυσμοῦ, νὰ διαθέτῃ δὲ ἐπαρκῆ προϋπολογισμὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιμελῶν σχεδίων μὲ οὐσιαστικῶς δημοκρατικὰ κριτήρια.

6ον Ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ὑγείας θὰ ἔδει ν' ἀναγνωρισθῆ ἀπὸ τὸ Κράτος εἰς ὅλους τοὺς πολίτας, ἐπομένως νὰ ἐξασφαλίζεταί ἡ παροχὴ περιθάλψεως ἄνευ ὑπερβολικῆς διατυπώσεως καὶ χωρὶς διακρίσεις, ὡς ἀνάγκη κοινωνικῆ.

7ον Ὅτι ἡ πολιτικὴ τῶν ἐξοπλισμῶν συνιστᾷ προφανῆ κίνδυνον διὰ τὴν εἰρήνην, ἀπορροφῶσα πόρους πού θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἐπίλυσιν προβλημάτων κοινωνικῆς τάξεως.

8ον Ὅθεν, πάντα τὰ μέλη τοῦ Τεκτονικοῦ Τάγματος καλοῦνται ἐπὶ τὸ ἔργον διὰ τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν φιλίας τῶν Ἀμερικανικῶν ἔθνῶν καὶ πρὸς ἐκρίζωσιν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν παροῦσαν Διακλήρυσιν προβλημάτων.

Ἔνα πολὺ καλὸ βιβλίον

A. Besant - C. Leadbeater

Ἡ Ἀτραπὸς τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ

Μετάφρασις ΔΗΜ. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Σελίδες 400 – Δρχ. 150

ΕΛΕΝΑ ΠΕΤΡΟΒΝΑ
ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Σύνθεσις Ἐπιστήμης - Θρησκείας - Φιλοσοφίας

SATYAT NASTI PARO DHARMAH
ΟΥΔΕΜΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΥΠΕΡΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ν' ἀκούτε μὲ γλυκύτητα, νὰ κρίνετε μὲ καλωσύνη.

ΣΑΙΞΠΗΡ

Ἀπὸ τότε ποὺ ἐνεφανίσθη ἡ Θεοσοφικὴ φιλολογία στὴν Ἀγγλία, ἔγινε συνήθεια νὰ ὀνομάζουν τὶς διδασκαλίες τῆς «Ἐσωτερικοῦ Βουδδισμού». Μιὰ παλιὰ παροιμία λέγει: «Ἡ πλάνη κατρακυλάει σ' ἓνα κατωφερικὸ ἐπίπεδο, ἐνῶ ἡ ἀλήθεια ὀφείλει μὲ κόπο νὰ ἀναρρι-

χηθῆ πάνω στὸ βουνό».

Ἡ ἀνθρώπινη διάνοια μὲ δυσκολία μπορεῖ νὰ παραμένῃ ἐντελῶς ἐλεύθερη ἀπὸ προκαταλήψεις. Ὀριστικὲς γνῶμες σχηματίζονται, συχνά, πρὶν ἐξετασθῆ πλήρως ἓνα ζήτημα ἀπὸ ὅλες τοὺς πλευρές. Ἔτσι καθιερώθη τὸ διπλὸ σφάλμα, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ περιορίζουν τὴ θεοσοφία στὸν Βουδδισμό, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ συγχέουν τὰ δεδομένα τῆς διδαχθεΐσης ἀπὸ τὸν Γκαωτάμα Βούδδα θρησκευτικῆς φιλοσο-

φίας με τις διδασκαλίες που περιέχονται στο βιβλίο του SINNET «Έσωτερικός Βουδδισμός». Ἄκομη και πλείστα Μέλη τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας ἔπασαν δύματα αὐτῆς τῆς παρανοήσεως.

Δὲν ἐξηγήθηκε σαφῶς ἡ διαφορὰ μεταξύ «Βουδδισμού» (με δύο δ), τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ συστήματος πού ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸν Γκαωτάμα «Βούδδα» (Βούδδας σημαίνει «φωτισμένος») καὶ τοῦ Βουδισμού (με ἓνα δ), ἀπὸ τῆς λέξης «BUDHA», πού σημαίνει Σοφία ἢ Γνώσις (VIDYA), ἡ ιδιότης τοῦ γινώσκειν, ἀπὸ τῆς σανσκριτικῆς ρίζας BUDH. Ἐμεῖς, οἱ Θεόσοφοι τῆς Ἰνδίας, εἴμεθα οἱ πραγματικοὶ ἔνοχοι, μολονότι ἐκ τῶν ὑστέρων ἐκάναμε τὸ πᾶν γιὰ νὰ διορθώσωμε τὸ λάθος («Ὅρα THEOSOPHIST Ἰουνίου 1884»). Ἡ ἀποφυγὴ τῆς παρανοήσεως ἦταν εὐκολη, ἂν ἀλλάζαμε τὴν ὀρθογραφία τῆς λέξεως καὶ τὴν ἐγράφαμε «Βουδισμός» (με ἓνα δ), ἀντὶ «Βουδδισμός» (με δύο δ). Ἄλλ' οὔτε καὶ ὁ ὄρος «Βουδδισμός» (με δύο δ), ἡ διδασκαλία τοῦ Βούδδα, γράφεται καὶ προφέρεται σωστά, διότι θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ λέγεται «Βουδδαϊσμός» καὶ οἱ ὄπαδοὶ τοῦ Γκαωτάμα Βούδδα νὰ λέγωνται «Βουδδαῖσταί». Ἡ ἐξήγησις αὐτὴ εἶναι ἀπαραίτητη στὴν ἀρχὴ ἐνὸς ἔργου ὅπως τὸ παρόν. Ὁ «Βουδισμός» (με ἓνα δ), ἡ θρησκεία - Σοφία, εἶναι ἡ κληρονομία ὄλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου.

ADI ἢ ADHI BUDHA, ἡ μοναδική, ἡ πρώτη καὶ Ἰψίστη Σοφία, εἶναι ὄρος πού τὸν ἐχρησιμοποίησε ὁ ARYASANGA στὶς μυστικὲς πραγματεῖες του καὶ σήμερα χρησιμοποιεῖται ἀπὸ ὄλους τοὺς

μυστικιστὲς Βουδδιστὲς τοῦ Βορρᾶ. Εἶναι ἓνας σανσκριτικὸς ὄρος, μὴ ὀνομασία πού ἀποδίδεται ἀπὸ τοὺς πρώτους Ἀρίους στὴν «Ἄγνωστη Θεότητα», ἐνῶ ἡ λέξις «Βράχμα» δὲν ὑπάρχει στὶς Βέδες καὶ στὰ πρώτα ἔργα. Σημαίνει τὴν Ἀπόλυτη Σοφία καὶ μεταφράζεται «ἡ πρωταρχικὴ καὶ ἀθμιούργητη αἰτία τοῦ παντός». Πέρασαν αἰῶνες αἰῶνων πρὶν τὸ ἐπίθεται τοῦ Βούδδα καταστῆ ἀνθρώπινο, πρὶν ὁ ὄρος ἀποδοθῆ σὲ θνητούς, καὶ τελικὰ σὲ Ἐκεῖνον πού οἱ ἀρετὲς καὶ ἡ Γνώσις κατέστησαν ἄξιο νὰ λάβῃ τὸν τίτλο τοῦ «Βούδδα τῆς ἀναλλοιώτου Σοφίας». BODHA σημαίνει τὴν ἔμφυτη κατοχὴ τῆς Θείας Κατανόσεως. BUDDHA, τὴν ἀπόκτησὴ τῆς με προσωπικὲς προσπάθειες. BUDDHI εἶναι ἡ ιδιότης τοῦ γινώσκειν, ἡ διώρυγα διὰ τῆς ὁποίας ἡ Θεία Γνώσις φθάνει στὸ Ἐγώ, στὴ διάκριση τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, καὶ ἐπίσης ἡ Θεία Συνειδήση καὶ ἡ πνευματικὴ Ψυχὴ, πού εἶναι ὁ φορεὺς τοῦ Ἄτμα. Ὁταν τὸ BUDDHI ἀπορροφᾷ (καταστρέφει) τὸν Ἐγω-ισμό μας, φθάνομε στὴ Νιρβᾶνα ἢ MUKTI, δηλ. στὴν ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὰ ἐμπόδια τῆς Μάγια (ΜΑΥΑ) ἢ Ἀπάτης - Ψευδαισθήσεως. BODHI εἶναι τὸ ὄνομα μιᾶς ἰδιαζούσης καταστάσεως ὑπνώσεως, πού ὀνομάζεται ἐπίσης SAMADHI (Σημ. Μεταφρ. Ἑλληνικὰ θὰ τὸ λέγαμε «ἐκσταση» ἢ «Θεωρία» ἢ «μυστικὴ ἔνωση»), κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας τὸ ὑποκείμενο φθάνει στὸ ὑψιστὸ σημεῖο τῆς πνευματικῆς Γνώσεως.

Στὴν ἐποχὴ αὐτὴ τοῦ χονδροειδοῦς καὶ παράλογου ὕλισμου, μὲ-

νον ή έσωτερική Φιλοσοφία είναι ίκανή νά ύφίσταται τις επανειλημμένες επίύσεις εναντίον όλων εκείνων, τά όποια ό άνθρωπος θεωρεί ώς προσφιλέστερα και ιερωτερα στην έσωτερική πνευματική του ζωή. Ό πραγματικός φιλόσοφος, ό σπουδαστής τής Έσωτερικής Σοφίας, χάνει έντελώς από την ύψη του τις προσωπικότητες, τις δογματικές πίστεις, τις ιδιαίτερες θρησκείες. Έξ άλλου, ή Έσωτερική Φιλοσοφία συμφιλώνει όλες τις θρησκείες, αφαιρεί από κάθε μιá τά έξωτερικά της ένδύματα, τά ανθρώπινα, και δείχνει ότι ή ρίζα κάθε μιáς είναι ή ίδια με τή ρίζα όλων τών άλλων μεγάλων θρησκειών. Αποδεικνύει την ανάγκη μιáς Απóλυτης Θείας Αρχής στη Φύση. Δέν άρνείται τήν Θεότητα, όπως δέν άρνείται τόν ήλιο. Η Έσωτερική Φιλοσοφία ουδέποτε άπέριψε τόν Θεό μέσα στη Φύση, ούτε τήν Θεότητα ώς άπόλυτη και άφηρημένη Μονάδα. Άρνείται μόνον νά παραδεχθή όποιοιδήποτε από τούς προσωπικούς άνθρωπομορφικούς θεούς, πού έδημιουργήθησαν από τόν άνθρωπο κατ' εικόνα και όμοίωσιν τού ανθρώπου, και είναι ιερόσυλες και άξιολύπητες γελοιογραφίες τού Άεί — Άγνώστου (Ύπέροτε Άχατανοήτου). Άφ' έτέρου, τά στοιχεία τά όποια πρόκειται νά παρουσιάσωμε στόν αναγνώστη περιλαμβάνουν τις έσωτερικές διδασκαλίες όλου κλήρου τού κόσμου, από τήν αρχή τής ανθρωπότητός μας. Ό Βουδδιστικός Αποκρυφισμός δέν κατέχει σ' αυτές παρά τó νόμιμο μέρος πού τού άνήκει, και τίποτε περισσότερο. Πράγματι, τά άπόκρυφα τμήματα τού DAN ή JANNA (DHYA-

NA), * τής μεταφυσικής τού Γκαωτάμα Βούδδα — όσο μεγαλειώδη κι άν φαίνονται στόν μη συνηθισμένον στις διδασκαλίες τής θρησκείας - Σοφίας τής Άρχαιότητος — δέν άποτελοϋν παρά ένα έλάχιστο τμήμα τού όλου. Ό Ίνδός άνακαινιστής περιώρισε τήν δημόσια διδασκαλία του στην καθαρώς ήθική και φυσιολογική άποψη τής θρησκείας - Σοφίας, μόνον στόν άνθρωπο και τήν ήθική. Τά άόρατα και άώματα), τά μυστήρια τού Όντος εκτός τής γήινης σφαιρας μας, ό Μεγάλος Έκπαιδευτής δέν τά έδίξε στις δημόσιες όμιλίες του, διαφυλάσσοντας τις άπόκρυφες Άλήθειες για έναν έλεκτο κύκλο, άποτελούμενον από τούς Αρχάτ του. Οι τελευταίοι αυτοί έμυούντο στό περίφημο σπήλαιο SAPTAPARNA, κοντά στό όρος BAIBHAR.

Ό χρόνος και ή ανθρώπινη φαντασία παρεμόρφωσαν τήν άγνότητα και τή φιλοσοφία τών διδασκαλιών τούτων, μόλις μεταφτεύθησαν έξω από τόν μυστικό και ιερό κύκλο τών Αρχάτ, κατά τήν διάρκεια τού προσηλυτιστικού τους έργου, σέ έδαφος λιγώτερο προετοιμασμένο από τó Ίνδικό για τις μεταφυσικές συλλήψεις, δηλ. μόλις

*DAN, πού άποδίδεται φωνητικώς στη σύγχρονη Κινεζική και Θιβετιανή CHHAN, είναι ό γενικός όρος για τις Έσωτερικές Σχολές και τή φιλολογία τους. Στα άρχαία βιβλία ή λέξις JANNA καθορίζεται σαν «ανακαίνιση έαυτοϋ δια τού διαλογισμού και τής Γνώσεως», σαν μιá δεϋτερη έσωτερική γέννηση. Άφ' εκει προέρχεται τó DZAN, τó βιβλίο τού DJYAN.

μετεφυτεύθησαν στην Κίνα, Ίαπωνία, Σιάμ, και Βιρμανία. Με ποιόν τρόπο έπραγματεύθησαν την άρχικη άγνότητα τών μεγάλων τούτων άποκαλύψω, καταδεικνύεται από τή μελέτη μερικῶν από τις λεγόμενες «έσωτερικές» Βουδδιστικές Σχολές τής άρχαιότητας, κάτω από τή σύγχρονη μορφή τους, όχι μόνον στην Κίνα και τις άλλες Βουδδιστικές χῶρες γενικά, άλλ' άκόμη και σε πολλές Σχολές του Θιβέτ, όπου έγκατελείφθησαν στην φροντίδα άμύητων Λάμα και Μογγόλων άνακαινιστῶν.

Παρακαλείται, λοιπόν, ο άναγνώστης νά κατανοήση τήν σπουδαιότατη διαφορά πού υπάρχει άνάμεσα στον όρθόδοξο Βουδδισμό (μέ δύο δ) δηλ. στην δημόσια διδασκαλία του Γκαωτάμα Βούδδα — και στον έσωτερικό Βουδισμό του (μέ ένα δ), στη θρησκεία - Σοφία. Η Μυστική Διδασκαλία του δέν διέφερε καθόλου από τή διδασκαλία τών μεμνημένων Βραχμάνων τής έποχής του. Ο Βούδδας ήταν τέκνον του Άρίου κύκλου, Ίνδός έκ γεννήσεως, ένας KSHATRIYA και μαθητής τών «δεις — γεννηθέντων» (μεμνημένων Βραχμάνων). Οί διδασκαλίες του, λοιπόν, δέν μπορούσαν νά είναι διαφορετικές από τις διδασκαλίες Έκείνων, διότι όλόκληρη ή Βουδδιστική άνακαινιση συνίστατο άπλῶς στην άποκάλυψη ενός μόνον τμήματος από εκείνο πού φυλαγόταν μυστικό από κάθε άνθρωπο, έκτός από τόν «μαγικό» κύκλο τών άσκητῶν και τών μεμνημένων τών Ναῶν. Ο Βούδδας, επειδή δέν μπροῦσε, λόγω τών όρκων του, νά διδάξη όλα όσα του είχαν άνακοινωθῆ, μολονότι έδίδασκε μιá φιλοσοφία βασιζό-

μενη επάνω στα θεμέλια τής πραγματικῆς Έσωτερικῆς Γνώσεως, έδιδε στον κόσμο μόνον τὸ έξωτερικό υλικό της σῶμα, φυλάγοντας τήν ψυχή της για τούς εκλεκτούς του. Πολλοί Άνατολισταί, γνώσται τής Κινεζικῆς, έχουν άκούσει περί τής «Διδασκαλίας - Ψυχῆς». Κανείς όμως δέν φαίνεται νά άντελήφθη τήν πραγματική της έννοια και σπουδαιότητα.

Αυτή ή διδασκαλία διετηρήθη μυστική — μυστικώτατη ίσως — μέσα στα Ίερά. Τὸ μυστήριο πού περιέβαλε τὸ βασικό της δόγμα και άντικείμενο — τή Νιρβάνα — τόσο πολὺ έδοκίμασε και έκίνησε τήν περιέργεια τῶν σοφῶν πού τὸ έμελέτησαν, ὥστε — άνίκανοι νά τὸ λύσουν με τή λογική κατά τρόπον ίκανοποιητικό — άντι νά λύσουν, έκοψαν τόν Γόρδιον δεσμόν, διακηρύσσοντας ὅτι Νιρβάνα σημαίνει άπόλυτη εκμηδένιση.

Κατά τὸ τέλος του πρώτου τετάρτου του 19ου αιώνος (1825) παρουσιάσθη στον κόσμο ένα ιδιαίζον είδος φιλολογίας, τὸ όποίον από χρόνο σε χρόνο έγινε περισσότερο καθωρισμένο στις τάσεις του. Βασιζόμενο στις σοφές δῆθεν έρευνες τών Σανσκριτιστῶν και Άνατολιστῶν εν γενεί, έθεωρείτο επιστημονικό. Η Ίνδική, ή Αίγυπτιακή και οι άλλες άρχαίες θρησκείες, οι μῦθοι και τὰ σύμβολα, δέν έλεγαν παρά εκείνα πού αυτοί οι «μελετηταί του συμβολισμού» ήθελαν νά λέγουν, και έτσι συχνά έδίδετο ή χονδροειδής έξωτερική μορφή. άντι τής έσωτερικῆς έννοίας. Έργα σημαντικώτατα για τὰ έπινοητικά συμπεράσματά τους και τις θεωρίες τους — μεταβάλλοντα σε φαῦλο κύκλο προκαθωρισμέ-

να συμπεράσματα και συλλογισμούς πολλῶν σοφῶν τῆς σανσκριτικῆς και παλικῆς — ἐνεφανίσθησαν διαδοχικῶς και ἐπλημύρισαν τὶς βιβλιοθῆκες, με πραγματείες περὶ φαλλικῆς και σεξουαλικῆς δῆθεν λατρείας, με συνεχεῖς ἀναμεταξύ τους ἀντιφάσεις, ἀντὶ νὰ ἀναζητήσουν τὴν ἀληθινὴ ἔννοια τῶν συμβόλων.

Αὐτὴ εἶναι ἴσως ἡ πραγματικὴ αἰτία γιὰ τὴν ὁποία ἐπετράπη νὰ ἰδῆ τὸ φῶς, μετὰ μακρὲς χιλιετηρίδες βαθυτάτης σιγῆς και μυστικότητος, ἡ σκιαγραφία ὀλίγων θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τῆς Μυστικῆς Διδασκαλίας τῶν Ἀρχαϊκῶν Χρόνων. Σκοπίμως λέγω «ὀλίγων ἀληθειῶν», διότι ἐκεῖνο πού δὲν πρέπει νὰ λεχθῆ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιληφθῆ σὲ ἑκατοντάδες τέτοιους τόμους, οὔτε νὰ μεταβιβάσθῃ στὴν παρούσα γενεά μας τῶν Σαδδουκαίων. Ἀλλὰ και τὸ λίγο πού δίδεται τώρα, εἶναι προτιμότερο ἀπὸ τὴν ἀπόλυτὴ σιγὴ ἐπάνω σ' αὐτὲς τὶς ζωτικὲς ἀλήθειες. Οἱ πλείστοι ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῶν νεκρῶν ἐπιστημῶν τοῦ παρελθόντος. Ἀλλὰ ὑπάρχει μιὰ μειονότης ἐνθέρμων σπουδαστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀξίζει νὰ μάθουν τὶς ὀλίγες ἀλήθειες πού τοὺς παρέχονται τώρα. Καὶ πολὺ περισσότερο τώρα, παρὰ πρὶν 10 χρόνια, ὅταν ἐνεφανίζετο τὸ βιβλίον «Ἴσις ἀποκαλυπτομένη» ἢ ὅταν ἐδημοσιεύθησαν οἱ τελευταῖες προσπάθειες πρὸς ἐρμηνείαν τῶν μυστηρίων τῆς Ἑσωτερικῆς Ἐπιστήμης.

Μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες και ἴσως ἀπὸ τὶς σοβαρότερες ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ἀκριβείας ὀλοκλήρου τοῦ ἔργου τούτου και τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸς αὐτό, θὰ προκύ-

ψη πιθανῶς ἐξ αἰτίας τῶν προεισαγωγικῶν Στροφῶν. «Πῶς θὰ ἐπαληθεύσωμε τὶς διακηρύξεις πού περιέχουν;». Πράγματι, μολονότι πολλὰ ἀπὸ τὰ Σανσκριτικά, Κινεζικά και Μογγολικά ἔργα πού ἀναφέρονται σ' αὐτοὺς τοὺς τόμους εἶναι γνωστὰ σὲ μερικοὺς Ἀνατολιστάς, τὸ κύριο ἔργο — ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἔχουν ληφθῆ οἱ Στροφές — δὲν θρίσκειται στὶς Εὐρωπαϊκὲς Βιβλιοθῆκες. Τὸ «Βιβλίον τοῦ Τζυάν» εἶναι τελείως ἄγνωστο στοὺς φιλαλόγους μας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἄκουσαν ποτὲ νὰ μιλοῦν γι' αὐτό. Τοῦτο εἶναι πράγματι ἓνα μεγάλο πρόσκομμα γιὰ κείνους πού ἀκολουθοῦν τὶς ὀριζόμενες ἀπὸ τὴν ἐπίσημη Ἐπιστῆμη μεθόδους ἐρεύνης. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς σπουδαστὰς τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ και τοὺς πραγματικὸς Ἀποκρυφιστάς, αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Τὸ κύριον σῶμα τῶν διδομένων διδασκαλιῶν θρίσκειται διεσπαρμένο σὲ ἑκατοντάδες και χιλιάδες Σανσκριτικὰ χειρόγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄλλα ἔχουν μεταφρασθῆ — παραμορφωμένα στὶς ἐννοιές τους ὡς συνήθως — και ἄλλα περιμένουν τὴ σειρά τους. Κάθε σοφὸς ἔχει τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπαληθεύσῃ και νὰ ἐλέγξῃ ὅσα ἀναφέρουμε. Ὀλίγα μόνον νέα γεγονότα, νέα μόνον γιὰ τὸν βέβηλο Ἀνατολιστῆ, και ἀποσπάσματα ἀναφερόμενα στὰ Σχόλια, θὰ εἶναι δύσκολο νὰ ἐρευνηθοῦν. Πολλὲς ἐπίσης ἀπὸ τὶς διδασκαλίες ἔχουν μεταδοθῆ προφορικῶς, μολονότι ὑπαινιγμοὶ γι' αὐτὲς ὑπάρχουν σὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀναρίθμητους τόμους πού φυλάσσονται σὲ Βραχμανικοὺς, Κινεζικοὺς και Θιβητιανοὺς Ναοὺς.

“Ο,τιδήποτε κι' ἂν γίνῃ κι' ὅσο-

δήποτε κι' ἂν κατακριθῆ ἡ συγγραφεύς, ἓνα εἶναι βέβαιο. Τὰ μέλη πολλῶν ἐσωτερικῶν σχολῶν — τὸ κέντρον τῶν ὁποίων βρίσκεται πέραν ἀπὸ τὰ Ἰμαλάια καὶ τοῦ ὁποίου οἱ διακλαδώσεις βρίσκονται στὴν Κίνα, Ἰαπωνία, Ἰνδία, Θιβέτ, καθὼς καὶ στὴ Συρία καὶ Νότιο Ἀμερικὴ — ἰσχυρίζονται ὅτι ἔχουν στὴν κατοχὴ τους τὸ σύνολο τῶν ἱερῶν καὶ φιλοσοφικῶν ἔργων — χειρόγραφα καὶ τυπωμένα — ὅλα τὰ ἔργα ὅσα ποτὲ ἐγράφησαν, σὲ κάθε γλῶσσα καὶ μὲ χαρακτηριστὴς ἀπὸ τότε πού ἄρχισε ἡ Τέχνη τῆς γραφῆς, ἀπὸ τὰ ἰδεογραφικὰ ἱερογλυφικὰ μέχρι τὸ ἀλφάβητο τοῦ Κάδμου καὶ τοῦ DE-VANAGARI.

Ἐπιμόνως βεβαιοῦν ὅτι ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἀλεξανδρινῆς Βιβλιοθήκης ("Ορα ISIS UNVEILED, τόμ. II σελ. 27) κάθε ἔργο πού θὰ μπορούσε νὰ συντελέσῃ στὴν ἀνακάλυψη ἀπὸ τοὺς βεβήλους καὶ κατανόηση μυστηρίων τῆς Ἀποκρυφῆς Ἐπιστήμης, ἀνεζητήθη ἐπιμελῶς ἀπὸ τὰ Μέλη αὐτῶν τῶν Ἀδελφοτήτων. Καὶ προσθέτουν — ἐκείνοι πού γνωρίζουν — ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα ὅταν τὰ εὑρίσκαν τὰ κατέστρεφαν, ἐκτὸς ἀπὸ τρία ἀντίτυπα ἀπὸ τὸ καθένα, τὰ ὁποῖα ἔκρυβαν. Στὴν Ἰνδία τὸ τελευταῖο ἀπὸ τὰ πολυτιμα αὐτὰ χειρόγραφα τὸ βρήκαν καὶ τὸ ἔκρυψαν κατὰ τὴ βασιλεία τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀκθάρ. Ὁ καθηγητὴς MAX MULLER λέγει ὅτι οὔτε οἱ δωροδοκίαι, οὔτε οἱ ἀπειλὲς τοῦ Ἀκθάρ κατόρθωσαν νὰ ἀποσπᾶσουν ἀπὸ τοὺς Βραχμᾶνες τὸ πρωτότυπο κείμενο τῶν Βεδῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἑλενα Π. Μπλαβάτσου περιγράφει ὅτι - σύμ-

φωνα μὲ παλαιᾶς παραδόσεις - ὑπάρχουν σὲ ἀπομονωμένες ἀπροσπέλαστες περιοχές, σὲ ἐρήμους καὶ σὲ ὑπόγειες κρύπτες, ἐκτεταμένες βιβλιοθήκες, προσιτὲς μόνον στοὺς μεμυημένους, ὅπου φυλάσσονται ὅλα τὰ χαμένα ἔργα καὶ ἀρχαῖα χειρόγραφα.

Λέγει ὅτι ἓνα πλῆθος χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἔργων, τῶν ὁποίων ἦταν γνωστὴ ἡ ὑπαρξίς, δὲν βρίσκονται πιά πουθενά, ὅπως τὰ ἔργα ἀρχαίων σοφῶν πού περιέχουν σχόλια ἐπάνω στὰ πολυάριθμα συγγράμματα τοῦ Λάο-Τσέ. Ἐλεγαν ὅτι ὁ Λάο-Τσέ ἔγραψε 1000 βιβλία, 930 γιὰ τὴν ἡθικὴ καὶ τίς θρησκείας καὶ 70 γιὰ τὴ μαγεία. Δὲν ὑπάρχουν παρὰ ὀλίγες σελίδες, ἀκατανόητες χωρὶς τὰ ἐπεξηγηματικὰ σχόλια. Καὶ δὲν βρίσκονται σχόλια πρὶν ἀπὸ τὸ 163 π.Χ. Προφανῶς τὰ παλαιότερα σχόλια ἑνὸς διαστήματος 4 1/2 αἰῶνων ἐκρύβησαν, γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τοὺς βεβήλους, ἐνῶ ἄφησαν γιὰ τοὺς σοφοὺς τῆς Δύσεως σκόπιμες παραπονήσεις.

Τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Κόγκ-Τσέ (Κομφούκιου). Τὰ ἐκτενῆ βιβλία του συνεπληρώνοντο ἀπὸ ὀγκώδη σχόλια, χωρὶς τὰ ὁποῖα καὶ οἱ πιὸ σοφοὶ ἀπὸ τοὺς μορφωμένους δὲν μπορούσαν νὰ διεισδύσουν στὸ βάθος τους.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχαῖα φιλολογία τῶν σημιτικῶν θρησκειῶν, τὴν Χαλδαϊκὴν Γραφὴν, τὴν ὁποῖα ἡ Ε. Π. Μ. ὀνομάζει μεγαλύτερη ἀδελφὴ καὶ διδασκάλισσα τῆς Μωσαϊκῆς Βίβλου, πολὺ λίγα βρίσκονται ἀπὸ τὸν πλατὺ κύκλο τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων 200 χιλιάδων χρόνων τῶν Χαλδαίων Μάγων καὶ τῆς ἀποκρύφου φιλολογίας

τους. Ὑπῆρχε μια σχετική πραγματεία, γραμμένη ἑλληνικὰ τὸν Ι' αἰῶνα π.Χ. ἀπὸ τὸν Βηρωσσόν, ἱερέα τοῦ Βήλου, χαμένη σήμερα, τὴν ὁποία ἀναφέρει κατὰ τὸν Α' αἰῶνα π. Χ. ὁ Ἀλέξανδρος Πολυίστωρ, παραθέτοντας μιὰ σειρά ἀπὸ ἀπανθίσματα, τὰ ὁποία ἐχάθησαν ἐπίσης. Ὁ Εὐσέβιος τὸν Δ' αἰῶνα μ.Χ. ἐχρησιμοποίησε αὐτὰ τὰ ἀπανθίσματα, ἀλλὰ τὰ παρεποίησε, ὅπως παρεποίησε τοὺς Αἰγυπτιακοὺς πίνακες τοῦ Μανέθωνος καθὼς τὸν κατηγοροῦν μεταγενέστεροι ἱστορικοί. Ἔτσι ὅλη ἡ ἱερὴ φιλολογία τῶν Χαλδαίων ἐξαφανίστηκε ἐντελῶς, ὅπως καὶ ἡ ἀπολεσθεῖσα Ἀτλαντίς.

Ἄν πᾶμε στὴν ἀρχαιότατη Ἀριανὴ φιλολογία, τὴ RIG VEDA μὲ τοὺς 10.580 στίχους της, δὲν θὰ κατανοήσουμε πολλὰ πράγματα, διότι μᾶς λείπει τὸ κλειδί, τὸ ὁποῖον δὲν κατόρθωσαν νὰ βροῦν οἱ Ἀνατολισταί.

Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὴν ὀγκωδέστατη Βουδδιστικὴ φιλολογία. Τίποτα δὲν εἶναι οὐσιαστικῶς γνωστό. Οἱ διάφοροι μεταφρασταὶ ἀνέμιξαν δικά τους σχόλια, γιὰ νὰ δικαιώσουν τὶς ἀπόψεις τῶν σχολῶν τους. Ἐπιπλέον, σύμφωνα μὲ μιὰ παράδοση εὐρύτητα διαδεδομένη, ἐνῶ ὑπῆρχαν 84.000 πραγματείες, δὲν ἀπέμειναν ἀπ' αὐτὲς παρὰ μόνον 6.000. Οἱ ἄλλες εἶναι χαμένες. Καὶ προσθέτει ἡ Ε. Π. Μ.: εἶναι ἄραγε ἀπόλυτα βέβαιον ὅτι ἔχουν χαθῆ ἐπίσης καὶ γιὰ τοὺς Βουδδιστὰς καὶ τοὺς Βραχμᾶνες;

Ἀπὸ τὴν ἀρχαία Αἴγυπτο, ἂν καὶ βλέπουμε ἀκόμη ὄρθιες τὶς πυραμίδες καὶ τὰ ἐρείπια τῶν Ναῶν, μὲ τὶς πολλὰς ἱερογλυφικὰς ἐπιγραφὰς, καὶ ἔχουμε πολλοὺς κυλίν-

δρους παύρων, δὲν ἔχομε τὰ κλειδιά πού θὰ μᾶς ἔκαναν νοητὸ τὸ βάθος τῶν πραγμάτων.

Ὁ καθ'ἡγηγὴς MAX MULLER ἰσχυρίζεται ὅτι ὑπῆρχε ἀπὸ μιὰ ἀρχαία κοινὴ ὕρησκεια καὶ γλῶσσα σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς μεγάλες φυλές, τὴν Ἀρία, τὴν Σημιτικὴ καὶ τὴν Τουρανικὴ, πρὶν διαχωρισθῆ κάθε μιὰ σὲ διάφορους κλάδους. Ἀλλ' ἀγνοεῖ τελείως αὐτὲς τὶς ἀρχαίες ὕρησκειες καὶ γλῶσσες. Κανεὶς ὅμως φιλόλογος — λέγει ἡ Ε. Π. Μ. — μὲ τὰ λίγα δεδομένα πού βρίσκονται στὴ διάθεσή του, δικαιολογεῖται νὰ παρουσιάσῃ τὰ συμπεράσματά του σὰν ἱστορικὰ γεγονότα. Καὶ ὅταν ὁ MULLER λέγει ὅτι ὁ ODIN ἐλατρεύετο σὰν ὑπέρτατη θεότητα σὲ μιὰ περίοδο ἀρχαιότερη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Βεδῶν καὶ τοῦ Ὀμήρου, ὁ ἰσχυρισμὸς του δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴ ἱστορικὴ βάση. Ὑποτάσσει τὴν ἱστορία στὰ δικά του συμπεράσματα, ἀλλ' ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχαιότητα τῶν Βεδῶν, ὑπάρχουν διαφορὲς ἀντιμαχόμενες ἀπόψεις τῶν φιλόλογων καὶ Ἀνατολιστῶν. Ἡ Ε. Π. Μ. χαρακτηρίζει ἀνόητη τὴν ἀποψη ὅτι οἱ Ἰνδοὶ ἀντέγραψαν ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἢ ὅτι οἱ Βραχμᾶνες ἐπῆραν τὴν ἱστορία τοῦ Κρισνᾶ, πού βρίσκεται στὶς Πουράνα, ἀπὸ τὴ Μωσαϊκὴ Βίβλο, Ἀλλ' ἂν ἡ Καινὴ Διαθήκη, ἀκόμη καὶ ἡ Παλαιά, δὲν ἐδάνεισαν τίποτε στὶς ἀρχαιότερές τους ὕρησκειες τῶν Βραχμᾶνων καὶ Βουδδιστῶν, οἱ Ἰουδαῖοι ὅλα ὅσα ἐγνώριζαν τὰ πῆραν ἀπὸ τὰ Χαλδαϊκὰ Χρονικά. Ὅσο γιὰ τοὺς Χαλδαίους, αὐτοὶ ἀσφαλῶς ὤφειλαν τὴν πρωταρχικὴ

τους 'Επιστήμη και Μυθολογία στους Βραχμάνες και στην επίδραση των Βεδών.

Οι 'Ανατολισταί άρνούονται έκ των προτέρων κάθε τι πού δέν προσαρμόζεται στα ειδικά συμπεράσματα τους. "Έτσι άρνούονται σε μερικά από τα άρχαιότερα έθνη και αυτή ακόμη την άπλή γνώση γραφής. Και όμως υπάρχουν ίχνη τεράστιου πολιτισμού, πού είναι άναμφισβήτητα προϊστορικός. 'Αλλά πώς θά μπορούσε νά υπάρχει ένας τέτοιος πολιτισμός χωρίς κάποια μορφή φιλολογίας και χωρίς χρονικά; Το όροπέδιο του Θιβέτ έγνώρισε έναν πολιτισμό πού διήρκεσε χιλιάδες χρόνια και θά μπορούσε νά διηγηθῆ παράξενα μυστικά. 'Υπάρχουν πολλές παραδόσεις για πόλεις θαμμένες κάτω από την κινούμενη άμμο τῆς έρήμου και άνακαλύπτονται ενδιαφέροντα εύρήματα, ακόμη και ταριχευμένα πτώματα, με χρυσά κοσμήματα. Οι παραδόσεις μιλοῦν επίσης για άπέραντες βιβλιοθήκες και περίεργα λείψανα τῆς αρχαίας μαγικής επιστήμης.

Και άνακεφαλιώνει ἡ Μπλα-βάτσκυ:

'Η Μυστική Διδασκαλία ἦταν ἡ σε όλον τόν αρχαίο και προϊστορικό κόσμο διαδεδομένη θρησκεία. 'Αποδείξεις τῆς διαδόσεώς της, άυθεντικά χρονικά τῆς ιστορίας της, μιá σειρά από έγγραφα πού δείχνουν τόν χαρακτήρα της και την παρουσία της σε όλους τούς τόπους, μαζί με τις διδασκαλίες όλων τῶν αρχαίων Μυστών, υπάρχουν στίς μυστικές κρύπτες τῶν Βιβλιοθηκῶν πού άνήκουν στην άπόκρυφη 'Αδελφότητα.

Τούτο γίνεται πιστευτό άν λά-

βωμε ὑπ' ὄψιν τὰ ακόλουθα:

1. Τήν παράδοση ὅτι κατά τήν καταστροφή τῆς Βιβλιοθήκης τῆς 'Αλεξανδρείας διεσώθησαν χιλιάδες περιγαμηνές.

2. Τις χιλιάδες σανσκριτικά έργα πού έξηφανίσθησαν στην 'Ινδία κατά τήν βασιλεία του 'Ακβάρ.

3. Τήν παράδοση στην Κίνα και 'Ιαπωνία ὅτι τὰ πραγματικά κείμενα με τὰ αρχαία σχόλια, με τὰ ὅποια τὸ κείμενο γίνεται κατανοητό, άνερχόμενα σε πολλές χιλιάδες τόμους, βρίσκονται έξασφαλισμένα μακριά από τούς βεθήλους.

4. Τήν έξαφάνιση τῆς ιερῆς και άπόκρυφης φιλολογίας τῆς Βαβυλώνας (Χαλδαϊκά Χρονικά).

5. Τήν άπώλεια τῶν κλειδῶν πού θά μπορούσαν νά λύσουν τις χιλιάδες αινίγματα τῶν ιερογλυφικῶν χρονικῶν τῆς Αἰγύπτου.

6. Τήν 'Ινδική παράδοση ὅτι τὰ ιερά σχόλια, τὰ ὅποια κάνουν νοητές τις Βέδες, παραμένουσ προσιτά στους μεμνημένους, κρυμμένα σε μυστικές κρύπτες.

7. Τήν παρόμοια πεποίθηση μεταξὺ τῶν Βουδδιστῶν για τὰ δικά τους ιερά βιβλία.

Δέν εἶναι σφάλμα τῶν μεμνημένων άν τὰ κείμενα αὐτά έχουν χαθῆ σήμερα για τούς βεθήλους. Δέν τὰ έκρυψαν από έγωϊσμό, οὔτε για νά μονοπωλήσουν τήν ιερή 'Επιστήμη. 'Υπάρχουν όμως τμήματα τῆς Μυστικῆς 'Επιστήμης πού έπρεπε νά μείνουν κρυμμένα από τὰ βέβηλα βλέμματα. 'Η άποκάλυψη στο άνέτοιμο πλήθος τέτοιων τρομερῶν μυστικῶν θά ἦταν σάν νά έδίδετο σ' ένα παιδί άναμμένο κερὶ μέσα σε πυριτιδαποθήκη.

'Υπάρχει ἡ αντίρρηση: 'Εννοοῦμε τήν άνάγκη νά κρυφθοῦν από τὸ

πλήθος τέτοια μυστικά, όπως τὸ Βρίλ — ἡ λεγομένη ἐνδοατομικὴ δύναμις ποὺ ἀνεκαλύφθη ἀπὸ τὸν J. W. KEELY τῆς Φιλαδελφείας, — ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦμε ποιὸς κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψη μιᾶς καθαρῶς φιλοσοφικῆς διδασκαλίας, ὅπως π.χ. ἡ ἐξέλιξις τῶν πλανητικῶν Ἀλύσεων. Νὰ ποιὸς εἶναι ὁ κίνδυνος: Διδασκαλία σὰν τῆς Πλανητικῆς Ἀλυσίδας ἢ τῶν ἑπτὰ φυλῶν παρέχουν μιὰ κλεῖδα τῆς ἑπταπλῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, διότι κάθε στοιχεῖο ἔχει σχέσιν μὲ ἕνα πεδίο, ἕναν πλανήτη, μιὰ φυλὴ, καὶ τὰ ἀνθρώπινα στοιχεῖα ἔχουν σὲ κάθε πεδίο σχέση μὲ τὶς ἑπταπλῆς ἀπόκρυφες δυνάμεις. Καὶ τὰ στοιχεῖα τῶν ἀνωτέρων πεδίων κατέχουν τρομακτικὲς δυνάμεις, ἢ κατάχρηση τῶν ὁποίων θὰ ἐπέφερε ἀπροσμέτρητα κακὰ στὴν ἀνθρωπότητα.

Τὰ κείμενα, λοιπόν, ἔχουν ἐπιμελῶς κρυφθῆ, ἀλλὰ τὸ γεγονός τῆς ὑπάρξεως τῆς Μυστικῆς Ἐπιστήμης δὲν ἐκρυβόταν ἀπὸ τοὺς Ἱεροφάντες τῶν Ναῶν, ὅπου τὰ Μυστήρια ἀποτελοῦσαν πάντοτε μιὰ ἀγωγὴ καὶ παρότρυνση γιὰ τὴν ἀρετὴ. Αὐτὰ εἶναι παλαιότατα νέα, ποὺ ἐγνωστοποιήθησαν ἀπὸ μεγάλους Μύστες, ἀπὸ τὸν Πυθαγόρα καὶ τὸν Πλάτωνα, μέχρι τοὺς Νεοπλατωνικούς.

Μᾶς ρωτοῦν: Εἶναι ἡ Θεοσοφία μιὰ νέα θρησκεία; Σὲ καμμιά περίπτωση. Δὲν εἶναι θρησκεία, οὔτε νέα φιλοσοφία, διότι εἶναι τόσο παλιά, ὅσο καὶ ὁ σκεπτόμενος ἀνθρώπος. Οἱ διδασκαλίαι τῆς δὲν διδάσκονται γιὰ πρώτη φορὰ σήμερα, ἀλλ' ἀπεκαλύφθησαν μὲ περίσκεψη σὲ πολλοὺς Εὐρωπαίους μεμημένους καὶ ἐδιδάχθησαν ἀπὸ

πολλοὺς, εἰδικῶς ἀπὸ τὸν RAGON.

Μεγάλοι σοφοὶ διεκήρυξαν ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξε ἕνας ἰδρυτὴς θρησκείας, Ἄριος, Σημίτης ἢ Γουράνιος, ὁ ὁποῖος ἐφεῦρε μιὰ νέα θρησκεία ἢ ἀπεκάλυψε μιὰ νέα ἀλήθεια. Οἱ ἰδρυταὶ θρησκειῶν ἦσαν ὅλοι μεταρρυθμισταί, ὅχι πρωτότυποι διδάσκαλοι. Ἦσαν μεταβιβάσταί, δημιουργοὶ νέων μορφῶν καὶ διερμηνεύσεων, ἐνῶ οἱ ἀλήθειαι, ἐπάνω στὶς ὁποῖες ἐβασίζοντο οἱ διδασκαλίαι τους, ἦταν τόσο παλαιῆς ὅσο καὶ ἡ ἀνθρωπότης. Διαλέγοντας μιὰ ἢ περισσότερες ἀπὸ τὶς μεγάλες Ἀλήθειαι — ὁρατὲς μόνον ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ πραγματικοῦ σοφοῦ καὶ ἐνορατικοῦ — ἀνάμεσα σὲ κείνες ποὺ εἶχαν ἀποκαλυφθῆ προφορικὰ στὸν ἀνθρώπο καὶ οἱ ὁποῖαι διεφυλάχθησαν καὶ διαιωνίσθησαν στὰ ἄδυστα τῶν Ναῶν μὲ τὴ Μύση — διὰ προσωπικῆς μεταβιβάσεως κατὰ τὴν τελετὴ τῶν Μυστηρίων — ἀπεκάλυπταν τὶς ἀλήθειαι αὐτὲς στὰ πλήθη.

Ἔτσι κάθε ἔθνος ἔλαβε μὲ τὴ σειρά του μερικὲς ἀπὸ τὶς ἀλήθειαι ποὺ εἶπαμε, μὲ τὸν πέπλο ἑνὸς τοπικοῦ καὶ εἰδικοῦ συμβολισμοῦ. Ὁ Κομφούκιος π.χ., ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας ἀρχαίτατος νομοθέτης στὰ πλαίσια τῶν ἱστορικῶν χρόνων, ἀλλὰ νεώτατος σοφὸς στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου, λέγει: «Δὲν κάνω ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὸ νὰ μεταβιβάσω. Δὲν μπορῶ νὰ δημιουργήσω νέα πράγματα. Πιστεύω στοὺς ἀρχαίους καὶ γι' αὐτὸ τοὺς ἀγαπῶ.»

Καὶ ἡ συγγραφεὺς ἐπίσης ἀγαπᾷ καὶ πιστεύει τοὺς ἀρχαίους καὶ τοὺς νέους κληρονόμους τῆς σοφίας τους. Καὶ μὲ τὴ διπλὴ αὐτὴ πίστη μεταβιβάζει τὴν ἀλήθειαν ποὺ ἔλα-

βε και έμαθε ή ίδια σέ όλους όσοι θά θελήσουν νά τó δεχθούν. Έκεινο πού δίδεται στους παρόντας τόμους είναι παρμένο τόσο από τήν προφορική διδασκαλία, όσο και από τά γραπτά κείμενα. Οί διδασκαλίες αυτές είναι προγενέστερες από τις Βέδες. "Όπως έγραψε ή συγγραφεύς στο «Ίσις αποκαλυπτομένη», πρέπει νά περιστραφή 7 φορές τó κλειδί για ν' αποκαλυφθή όλόκληρη ή Μυστική Διδασκαλία, ενώ μιá μόνον στροφή του κλειδιού έγινε με τήν "Ισιδα.

Κατά τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες κατεβλήθησαν φανατικές προσπάθειες για νά σήσηθ ή κάθε ίχνος πνευματικής εργασίας των Άθηνών. Ο δαίμονας τής σκοτεινής μισαλλοδοξίας ένόθευσε συστηματικά κάθε λαμπρή σελίδα πού γράφηκε κατά τή διάρκεια τής προχριστιανικής περιόδου. Έν τούτοις διετηρήθησαν αρκετά κείμενα.

Οί προσπάθειες μερικών από τους πρώτους Χριστιανούς νά σήσουν από τή μνήμη των ανθρώπων τή Μυστική Διδασκαλία απέτυχαν. Δέν μπορεί νά έξοντωθ ή Άλήθεια. Δέν επέτυχαν νά σαρώσουν όλόκληρωτικά από τήν επιφάνεια τής γής τά ίχνη τής αρχαίας Σοφίας, ούτε νά στραγγαλίσουν και νά φιώσουν όλα εκείνα πού μαρτυρούν γ' αυτήν. Χιλιάδες και ίσως εκατομμύρια χειρογράφων έκάησαν. Μνημεία μετεβλήθησαν σέ σκόνη, διότι έφεραν αδιάκριτες έπιγραφές ή συμβολικές εικόνες. Έρημίζεται και άσχηται έπεριπλανώντο στα έρείπια των πόλεων τής άνω και κάτω Αιγύπτου, αναζητώντας νά καταστρέψουν κάθε όβελισκο ή στή-

λη, κάθε κύλινδρο ή πάπυρο πού έφερε σύμβολα τής παλαιάς λατρείας, τά όποια δέν άργησε νά οικειοποιηθ ή καινούργια πίστη. Έτσι λίγα απέμειναν άρχεία του παρελθόντος.

Οί φανατικοί Χριστιανοί των πρώτων αιώνων, καθώς και του Μεσαίωνα, όπως άργότερα οι Μωαμεθανοί, προτιμούσαν τó σκοτάδι και τήν άμάθεια. Έπροσηλύτιζαν με τó ξίφος και εκτίζαν τις Έκκλησίες τους επάνω σέ εκατόμβες από ανθρώπινα θύματα. Γεγονότα και μεγάλοι άνδρες του παρελθόντος έσυκοφαντήθησαν και παρεμορφώθησαν, μεταξύ υπερβολικής εύλαθείας άποδεχομένης τά πάντα, και ύλισμου άρνούμενου τά πάντα. Σοφός είναι όποιος παραμένει στή χρυσή τομή.

Ο MAX MULLER γράφει: «Κατά τήν ήμέρα τής Άναστάσεως οι Μωαμεθανοί, καθώς και οι Χριστιανοί, θά αντίληφθούν τή ματαιότητα των θρησκευτικών τους φανατισμών. Οί άνδρωποι αντίμάχονται επάνω στή γή για τή θρησκεία. Στόν ούρανό θά ανακαλύψουν ότι δέν ύπάρχει παρά μιá μόνον άληθινή θρησκεία, ή λατρεία του Πνεύματος του Θεού». Είναι τó ίδιο νόημα με τó έμβλημα των μαχαραγιάδων του BENARES πού υιοθέτησε ή Θεοσοφική Έταιρία: «Ούδεμία θρησκεία υπερέτερα τής Άληθείας».

Η «Μυστική Διδασκαλία» θά φωτίσει πολλά προβλήματα πού έμειναν άλυτα με τó προηγούμενο έργο «Ίσις Άποκαλυπτομένη».

Με τους δύο τόμους τής Ίσιδος έρρίξαμε ένα βιαστικό βλέμμα στο πανόραμα του Άποκρυφισμού. Με τó παρόν έργο θά δώσωμε μιá

λεπτομερή κοσμογονία και την εξέλιξη των 4 φυλών που προηγήθηκαν από τη σημερινή πέμπτη φυλή της ανθρωπότητας, την 'Αδαμιαίαν.

"Όπως ανέφερε και στην 'Ισιδα, υπάρχει ένα αρχαιότατο μικρό βιβλίο, από το οποίο προέρχονται όλες οι αρχαίες Γραφές, όλων των λαών, ή πρωταρχική Βίβλος της Κίνας, τα ιερά Αιγυπτιακά βιβλία του Θωθ - 'Ερμού, αι 'Ινδικαί Πουράνα, το Χαλδαικό «Βιβλίο των 'Αριθμών», τα βιβλία των Καββαλιστών, ή 'Ιουδαϊκή Πεντάτευχος. "Όλα προέρχονται από το μοναδικό αυτό βιβλίο, γραμμένο σε μυστική ιερατική γλώσσα, γνωστή στους μεμνημένους κάθε έθνους, ακόμη και της 'Ατλαντίδος, οι όποιοι την έκληρονόμησαν από τους σοφούς της τρίτης φυλής. Το αρχαιότατο αυτό βιβλίο περιγράφει την κοσμική και πλανητική εξέλιξη και δίνει την ιστορία των 5 φυλών της 'Ανθρωπότητας. Σταματά στην αρχή της Κάλι - Γιούγκα, περίπου 3.000 έτη π.Χ. κατά τον θάνατο του Κρισνά, του λαμπρού Θεού - 'Ηλίου, ο όποιος υπήρξε ζών ήρωας και ανακαινιστής.

Πολλές από τις απόκρυφες Διδασκαλίες ήσαν γνωστές στους Πατέρες της 'Εκκλησίας. 'Ο 'Ωριγένης, ο Συνέσιος, ο Κλήμης 'Αλεξανδρέας, είχαν μυηθί στα αρχαία Μυστήρια, πριν τεθί κάτω από τον Χριστιανικό πέπλο ο Νεοπλατωνισμός της 'Αλεξανδρινής Σχολής καθώς και ο Γνωστικισμός.

'Η εποχή του Κωνσταντίνου Α' ήταν ή τελευταία καμπή στην ιστορία της περιόδου της μεγάλης πάλης που κατέληξε στον στραγγα-

λισμό των παλαιών θρησκειών. Έκτσε ή θέα του άπομακρυσμένου παρελθόντος, πέραν του κατακλισμού και του κήπου της 'Εδέμ, άπεκλείσθη διά παντός μέσου από τα αδιάκριτα μάτια των μεταγενεστέρων. Κάθε άρχειον κατεστράφη. 'Εν τούτοις σώζονται αρκετά που δείχνουν την ύπαρξη μιās διδασκαλίας - Μητρός. Μερικά άποσπάσματα διέφυγαν από τους γεωλογικούς και πολιτικούς κατακλισμούς και δείχνουν ότι ή Μυστική Σοφία ήταν ή μοναδική πηγή από την όποία άπερρευσαν και έτροφοδοτούντο όλες οι θρησκείες όλων των έθνών. 'Η περίοδος, που αρχίζει με τον Βούδδα και τον Πυθαγόρα και τελειώνει με τους Νεοπλατωνικούς και τους Γνωστικούς, είναι ο μοναδικός φακός που άφέθηκε στην 'Ιστορία, στον όποιον συγκλίνουν οι λαμπρές ακτίνες του φωτός, οι προερχόμενες από τους αιώνες των παρελθόντων χρόνων, χωρίς νά σκοτισθούν από τη θρησκοληψία και τον φανατισμό.

Κατεβλήθησαν προσπάθειες από πολλούς ζώντας Μύστας στον κόσμο, μεμνημένους ποιητάς και κλασικούς συγγραφείς, για νά διατηρήσουν στα χρονικά της ανθρωπότητας, τουλάχιστον τη γνώση της ύπαρξεως μιās τέτοιας φιλοσοφίας, αν όχι των διδασκαλιών της. Οι σύγχρονοι μεμνημένοι θά έμεναν ένας άπίστευτος μύθος, αν δέν άπεδεικνύετο ότι και άλλοι μεμνημένοι έζησαν σε όλες τις εποχές της 'Ιστορίας.

Τούτο μπορεί νά άποδειχθί μόνον με τη μνημόνευση των βιβλιών, όπου γίνεται λόγος για τους Μεγάλους Διδασκάλους της πρό και

μετακατακλυσμιαίας εποχής. Ήμι-μυθικά και ήμιϊστορικά μαρτυρία δείχνουν ότι ή απόκρυφος γνώσις και οι δυνάμεις της δέν είναι άποκυήματα φαντασίας, αλλά γεγονότα παλαιά όσο και ο κόσμος.

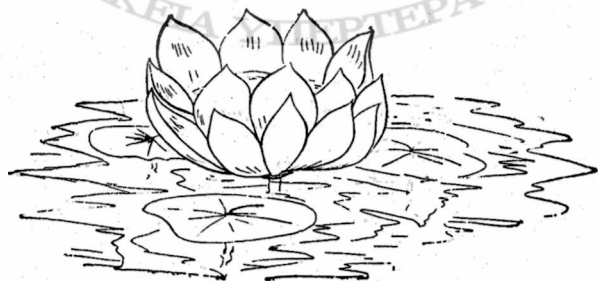
Στους κριτάς μας του παρόντος και του μέλλοντος δέν έχω τίποτε να πώ, είτε σοβαροί φιλόλογοι κριτικοί είναι, είτε ώρύόμενοι δερβίσηδες έπιπολαίως κρίνοντας. Δέν θέλω να άσχοληθώ με τους άνισόροπους συκοφάντες που λυσσούν και γαυγίζουν. Αυτοί, άφου πρώτα έπί μακρά έτη ύπεστήριζαν ότι οι διδασκαλίες που περιέχονται στο «THEOSOPHIST» και στον «Έσωτερικό Βουδδισμό» ήσαν δικές μου έπινοήσεις, τώρα άλλαξαν τακτική και κατηγορούν την «Ίσιδα» ως λογοκλοπήν από τον Έλιφάς Λεβή, τον Παράκελσο, τον Βουδδισμό και τον Βραχμανισμό. Στους άναγνώστες της Μυστικής Διδασκαλίας μπορώ να έπαναλάβω τα λόγια του MONTAIGNE. «Δέν φέρνω παρά μιá άνοδόεση από άνθη που διάλεξα και τίποτα δικό μου δέν προσφέρω, παρά το

νήμα που συγκρατεί τα άνθη. Μπορείτε να καταστρέψετε το νήμα, αλλά τα γεγονότα δέν θα μπορέσετε ποτέ να τα καταστρέψετε. Μπορείτε μόνον να τα άγνοείτε».

Ο άναγνώστης θα κρίνη τα γραφόμενά μου σύμφωνα με τίς γνώσεις του, την πείρα του, και τη συνείδησή του. Το παρελθόν θα βοηθήση να κατανοηθή το παρόν, και το παρόν στο να εκτιμηθή καλύτερα το παρελθόν. Η μαρτυρία μακρών αίωνων και της ιστορίας δέν θα κάνη έντύπωση παρά σε όσους είναι ένορατικοί, δηλ. σε πολυλίγους. Άλλά οι είλικρινείς άνθρωποι μπορούν να παρηγορηθούν παρουσιάζοντας στους σκεπτικούς συγχρόνους Σαδδουκαίους τη μαθηματική και ιστορική άπόδειξη της διατηρήσεως της αντίδράσεως και της στενότητος της άνθρωπίνης αντιλήψεως.

Ο περίφημος Νόμος των πιθανοτήτων ίκανοποιεί τον άποκρυφιστή εκείνον, ο ύποιος δέν ένδ:αφέρεται για μεγαλύτερη βεβαιότητα.

Άπόδοση Κ. Ν. Μ.

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας συνήλθε στὸ Ἄντυαρ τῆς Ἰνδίας, μὲ συμμετοχὴ 3.000 ἀντιπροσώπων ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον.

Ἡ σημαία τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας ἐκυμάτιζε στὸ μέγαρον τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου, εἰς ἔνδειξιν ὅτι τὸ Συνέδριον εἰργάζετο. Ἐπίσης εἶχαν ἀνυψωθεῖ αἱ σημαίαι τῶν Χωρῶν ὅπου λειτουργοῦν ἔθνικὰ τμήματα τῆς Ἐταιρίας, διγνώντας μιὰ ἐντυπωσιακὴ εἰκόνα καὶ ἔμφαση στὸ γεγονός ὅτι ἡ Θεοσοφικὴ Ἐταιρία εἶναι ἓνα εἶδος ἠνωμένων Ἑθνῶν.

Τὴν ἐπίσημον ἑναρξιν τοῦ Συνεδρίου ἐκήρυξεν ὁ Κυβερνήτης τοῦ Μαδράς κ. Κ. Σάχ, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε ὅτι, κατὰ τὰ παρελθόντα ἑκατὸ ἔτη, ἡ Θεοσοφικὴ Ἐταιρία συνέβαλε στὴν διαμόρφωση τῆς παγκοσμίου σκέψεως ἐπὶ εὐρυτέρας καὶ βαθυτέρας πνευματικῆς βάσεως.

Τὸ Συνέδριον ἄρχισε μὲ τὴν «Προσευχὴ τῶν Ὁρησκειῶν» μὲ ἀπαγγελία ἱερῶν κειμένων ἀπὸ ὅλες

τὶς μεγάλες Ὁρησκεῖες τοῦ κόσμου.

Μήνυμα πρὸς τὸ Συνέδριον ἀπηύθυνε ὁ Δαλάι - Λάμα τοῦ Θιβέτ. «Οἱ ἄνθρωποι — εἶπε — μπορεῖ νὰ φοροῦν διαφορετικὰ ἐνδύματα καὶ νὰ μιλοῦν διαφορετικὲς γλῶσσες, ἀλλὰ ἔχουν τὰ ἴδια αἰσθήματα. Προσπαθοῦν — συνεχίζει — μὲ ἰδιοτελῆ καὶ ἐγωιστικὰ αἰσθήματα νὰ ἐπιτύχουν τοὺς σκοποὺς των ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰ μέσα. Ἐπακολουθοῦν ρήξεις καὶ συρράξεις. Ἐὰν ἠκολουθεῖτο ἡ ἀντίθετος τακτικὴ, ἐὰν εἶχαν σεβασμὸ τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ τῶν ἄλλων, θὰ ὀδηγοῦσαν καὶ τοὺς ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους στὴν εὐτυχία. Εὐτυχία ὑπάρχει ὅταν ἔχουν καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιά, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν πιστεύουν σὲ Ὁρησκεία ἢ ὄχι καὶ ἀσκέτως ἰδεολογιῶν. Ἡ ἐποχὴ μας δὲν στερεῖται ἐκπαιδευτικῶν εὐκολιῶν, ἐπιστημονικῆς ἢ τεχνολογικῆς προόδου. Στερεῖται ὅμως αἰσθημάτων συμπαθείας. Εἶναι ἀνάγκη νοητικῆς προόδου καὶ κατανοήσεως. Ἄς ἐργασθοῦμε ὅλοι γι' αὐτὸν τὸν σκοπό».

«Νὰ εἰσέλθῃ στὴν ἀρένα» ἡ Θ.Ε.

Ἡ διεθνὴς ἀντιπρόεδρος μὲς Τζόυ Μίλλς, στὴν ὁμιλία της. ἐτόνισε τὴν ἀνάγκη γιὰ τὴν Θεοσοφικὴ Ἑταιρία «νὰ εἰσέλθῃ στὴν ἀρένα» τῆς δράσεως γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Σήμερα, εἶπε, αἱ δύο ὑπερδυνάμεις κατέχουν τόση πυρηνικὴ ἐκρηκτικὴ δύναμη πού ἀναλογεῖ σὲ 50.000 λίτρες γιὰ κάθε ἄνθρωπο. Ἴσως δὲν εἶναι χωρὶς σημασία τὸ γεγονός ὅτι ἡ Θ.Ε. ἰδρύθη ἀπὸ ἄτομα ἀνήκοντα σ' αὐτὲς τὶς δύο δυνάμεις, πού σήμερα εἶναι ἀντιμέτωποι καὶ διαδέτουν τόση δύναμη ὀλέθρου γιὰ τὸν κόσμο. Δὲν ἔχει πιά νόημα νὰ εἴμεθα Θεοσοφισταὶ τῆς καθέδρας καὶ νὰ συζητοῦμε γιὰ τὸ Παραβράχμα (τὸ ἀπόλυτον) καὶ τὴν Πραλάγια (περίοδο ἀναπαύσεως), τὴν φύση τῆς Μάγια (αὐταπάτης) καὶ τῶν Σκάντας (ἰδιοτήτων). Ἡ θεωρία πρέπει νὰ δώσῃ τόπο στὴν γνώση καὶ ἡ γνῶσις, στὴν ἐνέργεια. Ἡ Μπλαβάτσκι εἶπε: Ρίξτε μιὰ ματιὰ στὸν διπλανὸ γείτονά σας καὶ κυττάξτε τον ὅπως δὲν τὸν ἔχετε ἰδῆ ποτὲ προηγουμένως - σὰν τὸν προσφιλέστερο τῶν προσφιλῶν σας, μὲ ὀλοκληρωτικὴ ἀγάπη. Περιβάλλετε τον μὲ φῶς καὶ ἀγάπη. Ὅχι διότι τὸ αἰσθάνεστε σὰν ὑποχρέωση, ἀλλὰ διότι δὲν μπορείτε νὰ φερθῆτε διαφορετικά, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ γείτονας εἰσθε σεῖς ὁ ἴδιος σὲ ἄλλη ἐνδυμασία. Αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ θὰ γίνῃ ἕνας νέος δρόμος ζωῆς. Μεταδώσατε καὶ σὲ ἄλλους τὸ φῶς.

Ζωὴ ἀληθινῆς ἀδελφότητας

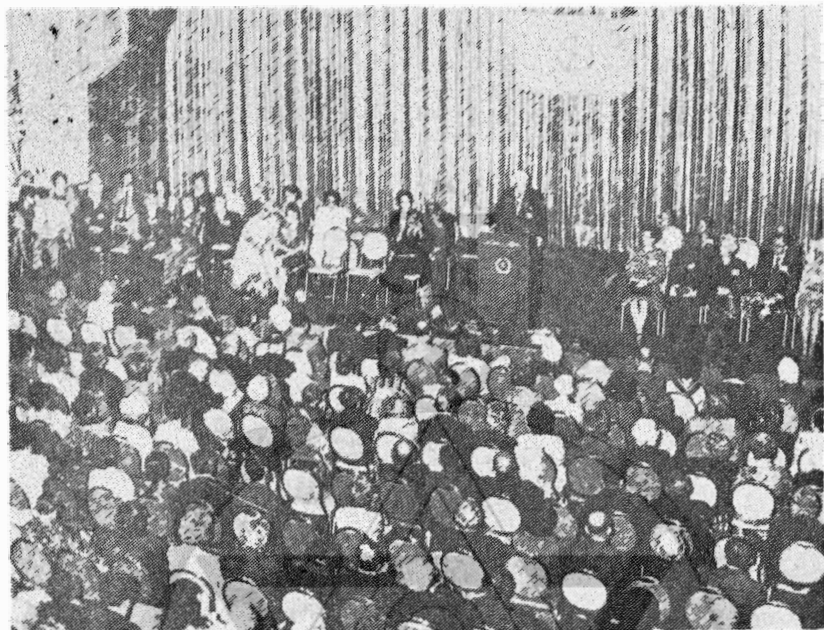
Οἱ Θεοσοφισταὶ πάσης ἡλικίας ὀφείλουν νὰ ζοῦν ὡς ἀληθινὴ Ἀδελφότης καὶ ὄχι ὡς διανοητικὴ ἀδελφότης βάσει μεθόδων καὶ σχεδίων ὡς ἀδελφότης ὁμαίμος καὶ ὁμογάλακτος. Ὅφείλουν ὅπως ἰδιαίτερος νὰ προσέξουν τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι οἱ συνεχισταὶ τοῦ Θεοσοφικοῦ ἀδελφικοῦ πνεύματος. Ἡ νεότης ἔχει ἀνάγκη κατανοήσεως, ἀλλὰ καὶ στοργῆς. Καὶ προσοχῆς. Διότι συχνὰ γίνεται σύγχυσις μεταξὺ φιλελευθέρων κοινωνίας καὶ ἀνεκτικῆς κοινωνίας, μεταξὺ ἐπιθυμιῶν καὶ καταχρήσεων.

Αὐτὲς οἱ ἰδέες ἀνεπτύχθησαν σ' ἕνα «συμπόσιο νεολαίας» μὲ πρωτοβουλία τῆς Βραζιλιανῆς ὁμοσπονδίας νέων Θεοσοφιστῶν. Τὸ βασικὸ πρόβλημα δὲν εἶναι νὰ βροῦμε ἐμεῖς ἕνα λεκτικὸ συνεννοήσεως μὲ τοὺς νέους, ἀλλὰ νὰ ἐννοήσωμε τὸ λεκτικὸ τῶν νέων. Νὰ ἕνα χαρακτηριστικὸ παράδειγμα:

ἽΟ νέος: Κύτταξε τὸν ἄνεμο πού φυσᾷ...

ἽΟ ἄνδρας: Πῶς νὰ τὸν κυττάξω; ἽΟ ἄνεμος δὲν φαίνεται...

ἽΟ νέος: Δὲν τὸν βλέπομε, γιατί δὲν κυττάζομε πρὸς τὴ σωστὴ κατεύθυνση. ἽΕγὼ τὸν βλέπω τὸν ἄνεμο... Εἶναι ὠραίος καὶ λεπτός. ώΟταν περνάει, τὰ στάχια τοῦ σιταριοῦ χορεύουνε χαρωπά, ἀγκαλιάζονται καὶ φιλιοῦνται. ἽΟ ἄνεμος φυσᾷ γιατί πρέπει νὰ πῆ σὲ ὅλους πῶς δὲν πρέπει νὰ μένου ἀσάλευτοι οἱ μὲν ἀπέναντι τῶν δέ.

Ἡ ἑναρξίς τοῦ συνεδρίου ἀπὸ τὸν ἀδ Κόατς

Τὰ θέματα τῆς νεολαίας

Ὁ Ναθαναὴλ Ἀλτμαν προήδρυσεν εἰδικῆς συσκέψεως γιὰ τὸ θέμα τῆς νεολαίας. Ἐγένον οἱ ἀκόλουθες συστάσεις:

1. Συγκέντρωσις πληροφοριῶν ἀπὸ ὅλα τὰ τμήματα τῆς Θ.Ε. γιὰ τὸν τρόπο ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος καὶ ἀνταλλαγὴ τῶν στοιχείων.
2. Διαπίστωσις τῶν ἐνδιαφερόντων καὶ τάσεων τῶν νέων.
3. Συμμετοχὴ τῶν νέων στὴν διοικητικὴ ἐργασία τῶν στοῶν.
4. Νέος τρόπος διατυπώσεως τῆς διδασκαλίας. Ἐνθάρρυνσις ὁμαδικῶν συζητήσεων, ἀντὶ ὁμιλιῶν ἀπὸ ἓνα πρόσωπον μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ὡς ἀκροατάς.
5. Προβληματισμὸς ἐπὶ θεμάτων ὅπως: Σέξ,

γάμος, ναρκωτικά, πολιτικο - κοινωνικά, παραψυχολογία, διαλογισμός, μουσικὴ, καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις, κοινωνικὴ ὑπηρεσία.

Ἡ ἐργασία στὸν δεύτερον αἰῶνα

Γενικώτερα ἀντιμετωπίσθη τὸ πρόβλημα τῆς ἐργασίας στὸν δευτερο αἰῶνα τῆς Θ.Ε. Ὁ γεν. γραμματεὺς τῆς Θ.Ε. Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς ἀδ. Σάγια ὑπενθύμισεν ὅτι ἡ Μπλαβάτσκι εἶχε ὑπογραμμίσει σ' ἐπιστολῇ τῆς πρὸς τὸν Σίννεντ: «Ἡ Θεοσοφικὴ Ἐταιρία εἶναι πρωτίστως μία οἰκουμενικὴ Ἀδελφότης καὶ ὄχι μία ἐταιρία μελέτης τῶν ἀποκρυφιστικῶν φαινομένων.

Ἐπομένως, δεῖ πρὸς τὸν

δεύτερον αἰῶνα δράσεως τῆς Ἑταιρίας, σύμφωνα με παλαιότερες απόψεις τῆς ἰδίας τῆς Μπλαβάτσκυ, νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψει μας πέντε σημεία:

1. Μελέτη καὶ κατανόησις τῶν θεοσοφικῶν διδασκαλιῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μεταδοθῶν καὶ σὲ ἄλλους, τοὺς νέους ἰδιαιτέρως.

2. Χρησιμοποίησις κάθε εὐκαιρίας συζητήσεων μετ' ἄλλους καὶ διαφωτίσεως γιὰ τὸ τί εἶναι καὶ τί δὲν εἶναι ἡ Ἑταιρία. Πρόκλησις ἐνδιαφέροντος καὶ ἀπομάκρυνσις τῶν λανθασμένων ἀντιλήψεων.

3. Βοήθεια στὴν κυκλοφορία βιβλίων καὶ περιοδικῶν.

4. Ὑπεράσπισις τῆς Ἑταιρίας ἀπὸ ἄδικες κακολογίες.

5. Ἀλλὰ πρῶτιστον: Προσφορὰ τῆς ζωῆς μας ὡς παροδείγματος.

Νὰ γίνωμε πρωτοπόροι

Ἡ Ρουκμίι Ντέι. Ἀρανταίηλ ἐτόνισε ὅτι δὲν ἀρκεῖ, κατὰ τὸν δεύτερο αἰῶνα, νὰ γίνωμε ὑπερήφανοι γιὰ τὰ πεπραγμένα τῶν πρωτοπόρων τῆς Θεοσοφίας, ἀλλὰ νὰ γίνωμε ἐμεῖς πρωτοπόροι.

Νὰ ἀνακαλύψωμε τὸν ἑαυτό μας, τὶς ἰκανότητές μας καὶ νὰ δώσωμε στὸν κόσμον τὸν καλύτερον ἑαυτό μας. Καλὸ εἶναι νὰ διαλογιζώμεθα, νὰ μελετοῦμε, ν' ἀκολουθοῦμε τὶς διδασκαλίες τῶν προγενεστέρων μεγάλων, ἀλλὰ εἶναι πιὸ σημαντικὸ νὰ χτίζωμε μιὰ γέφυρα μεταξὺ τῶν ἑαυτῶν μας καὶ τοῦ περιβάλλοντός μας.

Περισσότερη πίστις καὶ συζή-

τησις περὶ Ἀδελφότητος εἶναι ἀνωφελής, διότι τώρα ὅλοι τὴν πιστεύουν καὶ τὴν συζητοῦν. Τὸ πραγματικὸν ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἔργον γιὰ τὴν προαγωγή τῆς Ἀδελφότητος στὸν κόσμον. Ἡ πρακτικὴ. Φθάσαμε στὸ Φεγγάρι, ἀλλὰ ἐσωτερικῶς δὲν ἀλλάξαμε. Αὐτὸ χρειάζεται.

Ὁμιλία ἀδ. Κόατς:

Ὁ ἀνοιχτὸς δρόμος

«Ὁ ἀνοιχτὸς δρόμος» ἦταν τὸ θέμα τῆς ὀμιλίας τοῦ παγκοσμίου προέδρου, μετὰ τὴν ὁποίαν ἔκλεισε τὸ Συνέδριον. Ὁ ἀδ. Κόατς εἶπε:

— "Ὅταν ἀτενίζωμε τὸ μέλλον ἔχομε τὴν εἰκόνα ἐνὸς ἀνοιχτοῦ δρόμου καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἐλευθερίας. Εἶναι σὰ νὰ ἔχομε μπροστὰ μας ἕνα ἄγραφο φύλλο χαρτιοῦ. Βέβαια, τὸ παρελθὸν ἐπηρεάζει τὸ μέλλον, ὡστόσο ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ χαράξῃ τὴν πορεία του τώρα καὶ νὰ ἐπιδράσῃ σ' ὅ,τι πρόκειται νὰ συμβῇ. Πρέπει, ἐπομένως, νὰ ἔχομε συναίσθησιν τοῦ καθήκοντός μας, καθὼς ὁ ἀνοιχτὸς δρόμος εἶναι μπροστὰ μας.

Πρέπει νὰ βαδίσωμε μ' ἕναν ὀδηγὸν, μετὰ ὀρισμένα κριτήρια ζωῆς, σὰν κρατῶντας ἕνα ραβδί μετὰ τὸ ὁποῖον νὰ μετροῦμε τὴν ὠφελιμότητα ἢ μὴ κάθε ἐνεργείας μας.

Ἀνήκω στοὺς αἰσιδόξους. Μέσα μας ἐδρεύει ἡ ἐλπίδα καὶ πρέπει νὰ μὴ ξεχνοῦμε ὅτι τὸν κόσμον ποὺ θέλωμε, θὰ τὸν πλάσωμε. Δὲν πρέπει νὰ τρομάζωμε γιὰ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐκλογὴν, τὴν ἐπινόησιν, τὴν ριψοκινδύνευσιν μιᾶς πορείας πρὸς τὸν ἀνοιχτὸ δρόμον.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

‘Υπὸ ΠΛΑΤΩΝΟΣ Ε. ΔΡΑΚΟΥΛΗ, 1894

(Ἐκ τῆς 5ης ἐκδόσεως τοῦ 1925)

ΜΕΡΟΣ Γ’

“Ὅσοι ἐσυνήθισαν νὰ πορεύωνται συμφώνως πρὸς ἰδέας εἰς ἃς εὐρέθησαν νηπιόθεν, παραξενεύονται θεβαίως ἀκούοντες περὶ πεποιθήσεων περὶ ὧν οὐδέποτε ἐσκέφθησαν. Μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσουν, κατορθώνουν νὰ παρεννοοῦν. Μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσουν, χλευάζουν ἢ οἰκτείρουν. Ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας ἀπαιτεῖ ταλαιπώρησιν καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποστέργοντες ἐκ νωχελείας νὰ ταλαιπωρηθῶμεν παραλαμβάνομεν ἀπὸ τῶν προγενεστέρων γενεῶν πλάναις ἃς ἀφίνομεν νὰ ἐπικρατοῦν μέχρι τοιοῦτου, ὥστε πᾶν προσκροῦον εἰς αὐτάς μᾶς ταράττει. Τὸ μισόκαινον μέρος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως θριαμβεῦει πρὸς ὄφελος τῆς κτηνωδίας, τὸ φιλόκαινον τῆς φύσεως ἡμῶν συμπνίγεται ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Διότι προϊστορικῆ τῆς φυλῆς, εἴτε ἀναγκασθεῖσα εἴτε πλανηθεῖσα παρεσύρθη εἰς τὴν ἕξιν τῆς κρεοφαγίας δὲν ἔπεται ὅτι ἐν τοῖς καθ’ ἡμᾶς χρόνοις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐπιστήμης πρέπει νὰ διατηρῶμεν τὴν ζοφερὰν ταύτην παράδοσιν. Οἱ ἐν τῇ πλάνῃ διαρρεύσαντες αἰῶνες κατέστησαν δύσκολον τὴν ἐκρίζωσιν τῆς ἕξεως. Τοῦτο εἶνε τὸ μόνον ὅτι οἱ συνήγοροι τῆς κρεοφαγίας δύνανται νὰ εἴπουν. Ἀλλὰ διότι εἶνε δύσκολος ἡ ἐκρίζωσις, μήπως ἔπεται ὅτι ἡ δυσκολία δικαιολογεῖ τὴν διατήρησιν τοῦ κακοῦ;

“Ὅταν ἕξις τις εἶνε κακῆ, ἡ ἐκρίζωσις αὐτῆς ἐπιβάλλεται ἡμῖν, ὅσαυδήποτε καὶ ἂν ἐπιπροσθεῶν δυσκολία. Δὲν εὐθυνόμεθα μόνον διὰ τὴν γενεάν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς γενεὰς αἰτινες ἔρχονται κατόπι. Ἐὰν οἱ προγενέστεροι κατέστησαν τὴν ὁδὸν ἡμῶν δύσκολον δὲν πρέπει νὰ καταστήσωμεν αὐτὴν ἐτι δυσκολωτέραν δυσκολωτέραν εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν. Οἱ μεταγενέστεροι θὰ ἴδουν εὐκρινέστερον ἢ ἡμεῖς, ὅτι οὐδεὶς ἐπιστημονικὸς ἢ φιλοσοφικὸς λόγος δικαιολογεῖ τὴν κρεοφαγίαν, ἀλλὰ θὰ δυσκολευθοῦν περισσότερο ἢ ἡμεῖς ὅπως καταργήσουν αὐτὴν ἐὰν ἡμεῖς ἤδη δὲν ἄρῳμεν τὰς δυσκολίας. Ἡ σημερινὴ βαθμὶς τῆς ἐπιστήμης ἀρκετὰ ἀπεκάλυψεν ἡμῖν, ὅπως ἀποστραφῶμεν τὴν κρεοφαγίαν. Μᾶς δεικνύει πρῶτον ὅτι ὁ ἀνθρώπινος στόμαχος δὲν εἶνε κατάλληλος πρὸς πέψιν τοῦ κρέατος. Τοῦτο ἦτο γνωστὸν καὶ εἰς τὸν Πλούταρχον, γράφοντα πρὸ δεκαοκτῶ αἰώνων «κατὰ τῆς σαρκο-

φαγίας», αλλά σήμερον γνωρίζομεν ἀκόμη πλειότερα τοῦ Πλουτάρχου. Οἷον ὅμως θὰ ἦτο τὸ κέρδος τῆς ἀνθρωπότητος, ἐάν ἡ γενεὰ τοῦ Πλουτάρχου καθήργει τὴν κρεοφαγίαν. Δεκαοικτὼ αἰῶνες ἔκτοτε ηὔξησαν τὰς δυσκολίας τῆς ἐκκρίζωσως. Θὰ ἦτο εὐκολατέρα ἡ ἐκκρίζωσις εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Πυθαγόρα, ὅστις ὅπου τότε ἀκόμη διεῖδε τὸ ὀλέθριον καὶ κτηνώδες τῆς ἔξωσως. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἀπελπισθῶμεν, διότι αἱ γενεαὶ ἐκεῖναι τόσον ὀλιγόωρσαν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν.

Τὸ ἡμέτερον ἔργον εἶνε νὰ τείνωμεν τὸ οὖς εἰς τὰς ἀποκαλύψεις τῆς ἐπιστήμης. Ὑπὸ τὴν ἔποσιν τῆς θεωρητικῆς ἀληθείας, γνωρίζομεν ἤδη ὅτι πάντα τὰ συστατικὰ τοῦ κρέατος ὅσα χρησιμοποιοῦνται ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἡμῶν πρὸς τροφήν, περιέχονται καὶ εἰς τὰ φυτὰ. Ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ἔχει ἀνάγκη ἀκριβῶς τῶν στοιχείων ἐκεῖνων, ἅτινα μετασχηματίζονται εἰς τὸ ὑπὸ τῶν κρεοφάγων τραγόμενον κρέας. Παντὸς ζῶου τὸ κρέας εἶνε μεταμύρφωσις φυτῶν. Παραλαμβάνοντες ὅμως τὰ στοιχεῖα τῆς τροφῆς ἐκ τοῦ κρέατος, εἰσάγομεν καὶ ἄλλα στοιχεῖα, ἅτινα δὲν ὑπάρχουν εἰς τὰς φυτικὰς οὐσίας. Ταῦτα δὲ τὰ στοιχεῖα εἶνε τὰ θανατηφόρα, καὶ θὰ ἤμεθα ἀσφαλεῖς κατ' αὐτῶν ἐάν ἀπεκλειώμεν τὸ κρέας ὅπερ τὰ περιέχει, καὶ περιοριζόμεθα εἰς τὰ φυτὰ ἅτινα εἰσὶν ἐλεύθερα αὐτῶν. Τὰ φυτὰ δὲν περιέχουν πτωμαϊνὴν, δὲν περιέχουν μικροὺς ὀργανισμοὺς νασογόνους, περιέχουν ὅμως ἄλλας τὰς ἀπαραιτήτους οὐσίας πρὸς πλήρη συντήρησιν τοῦ ἀνθρώπου. Τίς λόγος λοιπὸν ὑπάρχει ὅπως προτιμῶμεν τὸ κρέας;

Κακεντρέχεια καὶ σκληρότης, οὐδὲν ἄλλο. Δὲν εἶνε μόνον θεωρητικῶς παῦτα γνωστά. Πρακτικῶς ἀπεδείχθησαν ἤδη ὑπὸ χιλιάδων ἀνθρώπων, οἵτινες ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐγκαταλείψαντες τὴν κρεοφαγίαν χαίρουν ὄγκρας ὑγείας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σωματικὴν ρώμην γνωστότατον εἶνε ὅτι ὁ καλὸς ἀθλητὴς πρέπει νὰ ἀπέχη τοῦ κρέατος, διὰ νὰ διατηρῆ τὸ σθένος του. Ὅπου γυμνάζονται παλαιασταὶ ὑπάρχει αὐστηρὰ ἀπαγόρευσις τοῦ κρέατος, γνωρίζομεν δὲ ὅτι ὁ Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ἦτο μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρα. Ἄλλ' ἔχομεν τὸν Ἴππικον, τὸν βοῦν καὶ τὸν ἐλέφαντα μαρτυροῦντας ὑπὲρ τῆς ἀκρεοφαγίας, ὅσον ἀφορᾷ ὄχι μόνον τὴν ρώμην, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐγένειαν τοῦ ἥθους. Ἄφ' ἑτέρου ὁ λέων, ἡ τίγρις, ἡ ὕαινα δεικνύουν ἡμῖν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κρέατος πρὸς ἀνάπτυξιν κυρίως τοῦ θηριώδους ἐνοσπίκτου. Εἶνε ἀδύνατον νὰ περιλάβω ὅλα τὰ κατὰ τῆς κρεοφαγίας ἐπιχειρήματα εἰς μελέτην ἣτις πρέπει κατ' ἀνάγκη νὰ εἶνε θραχεῖα. Εἰς τοὺς νοήμονας ὀλίγιστα ἀρκοῦν ὕψεις, ὅπως ἐμπνεύσουν αὐτοῖς ἴδια ἐπιχειρήματα. Στοιχειώδη γνώσιν τῆς φυσιολογίας ἀρκεῖ τις νὰ ἔχη ὅπως ἀναλογισθῆ ὅτι αἱ ἴνες τοῦ κρέατος εἶνε μεσταὶ περιττωμάτων, ἅτινα οἱ κρεοφάγοι εἰσάγουν εἰς τὸ αἷμά των. Ἀφοῦ τὸ ζῶον ἀφομοιώσῃ διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ στομάχου του τὰς θρεπτικὰς οὐσίας, ἀπορρίπτει τὰς περιττεύουσας ἐν καταστάσει κόπρου.

Ἡ κόπρος αὐτῆ εἶνε καθ' ὁδόν, ὅταν το ζῶον σφάζεται, καὶ σταματᾷ ἐντὸς τῶν ἰνῶν ἅς ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τρώγει. Ἐπειτα τὸ κρέας ἐπιενεργεῖ ἐπὶ τὸ σύστημα καὶ ὡς μεθυστικόν. Διευγείρει καὶ γεννᾷ φλόγῳσιν, διαρκούσης τῆς ὁποίας αἰσθάνεται τις ἐπίπλαστον εὐεξίαν πρὸς διατήρησιν τῆς ὁποίας ἀναγκάζεται νὰ φάγη πάλιν κρέας, ἄλλως ἐπιέρχεται ἀντίθρασις καὶ ἐξασθένησις. Ὅσον περισσότερον δέ τις τρώγει, τόσῃν μεγαλειτέραν ἔχει ἀνάγκη αὐτοῦ. Ὁ ἀπέχων ὅμως τοῦ κρέατος εἶνε νηφάλιος. Σθένος πραγμαστικόν, καὶ ὄχι ἐπιπλαστον, βαθμηδὸν καὶ ὁμαλῶς συσσωρεύεται εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ. Τὸ πνεῦμα τοῦ μὴ κωλυόμενον ὑπὸ τῆς ἐκ τοῦ κρέατος φλογώσεως, ἐνδυναμοῦται καὶ ἡ διάνοια αὐτοῦ πληροῦται ἐνεργείας. Ὅλη ἡ ἐργασία τὴν ὁποίαν ἐπιθάλλει τὸ κρέας εἰς τὸν στόμαχον πρὸς πέμιν μένει διαθέσιμος εἰς τὰς διανοητικὰς λειτουργίας. Ἡ δύναμις τοῦ ἐργάζεσθαι ἦν σφετερίζεται ὁ στόμαχος, μεταδίδεται εἰς τὸν νοῦν.

**

Καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν διάνοιαν, ὡς πρὸς τὴν καρδίαν δὲ ἡ κρεοφαγία εἶνε ἐτι ὀλεθριωτέρα. Ἐνῶ ἡ ἐπιστήμη καταδικάζει τὴν ἔξιν, ἡ ὑγιῆς φιλοσοφία καὶ ἡ ἠθικὴ βδελύσεται αὐτὴν. Τὶ καιροθέστερον τῆς σφαγῆς ἐμψύχων ὄντων, ἐχόντων συναισθήματα ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ ἀνθρώπου;

Ἐπάρχει οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ ἀνθρωποφαγίας καὶ ζωοφαγίας; Εἰμὶ βέβαιός ὅτι καὶ τὴν ἀνθρωποφαγίαν θὰ ἐθέτομεν εἰς πρᾶξιν, ἐὰν δὲν μᾶς ἀπέτρεπεν ὁ φόβος τῆς ἀλληλοφαγίας. Δὲν μᾶς ἀποτρέπει ἡ ἠθικὴ, ἀλλ' ὁ φόβος. Τὰ δυστυχῆ ζῶα ἄτινα δὲν δύνανται ν' ἀμυνθοῦν καθ' ἡμῶν, σφάζομεν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. Ὁ τίτλος τοῦ ἀνάνδρου ἀρμόζει εἰς πάντα ὄστις τρώγει κρέας. Εἶνε ἀνάστρος, διότι δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψῃ ἔξιν καταδικασμένην ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἠθικῆς· ἀλλ' εἶνε ἀνάστρος ἐτι μᾶλλον, διότι συγκατατίθεται εἰς τὸ νὰ θανατοῦται χάριν αὐτοῦ ἐμψυχον ὃν στερούμενον τῶν μέσων τῆς ἀντιστάσεως. Ὡς ἔδει ξα ἐν τοῖς ἀνωτέρω, οὐδεμία ἀνάγκη δικαιολογεῖ αὐτόν.

Ἐχω προσωπικοὺς φίλους οἵτινες εἰσὶν ὑγιέστατοι, μηδέποτε τρώγοντες κρέας. Ἐγὼ αὐτός, ἀφ' ἧς τὸ ἐγκατέλειψα (ἐν ἔτει 1884), ἀνέκτησα τὴν ὑγίαν μου ἥτις ἦτο ἀτελής. Θηριωδία μόνον δικαιολογεῖ τὸν κρεοφάγον. Δὲν δύναμαι νὰ ἀποκρίψω ὅτι φρικῶ δσάκις βλέπω τινὰ γευόμενον κρέατος, ὅσον θὰ ἐφρικίων βλέπων τίγριν σπαράσσουσαν τὸ θῦμα τῆς. Καὶ δὲν εἶνε μόνον αἰτία τῆς κρεοφαγίας ἡ θηριωδία, ἀλλ' εἶνε καὶ ἀποτέλεσμα αὐτῆς. Καταντᾷ ἡμέρα τῇ ἡμέρα θηριωδέστερος ὁ κρεοφάγος, διότι ἐνεστιν ἐν τῇ φύσει τῆς σαρκὸς νὰ ἐξαγριώνῃ τὸν ἐξ αὐτῆς τρεφόμενον. Ὁ κρεοφάγος εἶνε φίλερις καὶ ἐπιθετικός. Εἰς κλίμα οἶον τὸ τῆς Ἑλλάδος ἐτι μᾶλλον τοῦτο καταδηλοῦται. Αἱ συμβαίνουσαι ἐν Ἑλλάδι ἀγριότητες ἔχουν κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τὴν ἀρχὴν των

εις την έκ του κρέατος διέγερσιν τῶν ἀπανθρώπων ἐνοσπίκτων. Ἐκτός τῆς ἐπὶ τοῦ αἵματος ἐπιπεργείας ταύτης τοῦ κρέατος, ἐξοικείωσις πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ σφάζειν καὶ ἀποκτείνειν ἐξαχρειώνει τὸ αἶσθημα, ἐκτραχύνει τὴν καρδίαν, καὶ καταστρέφει τὸν ἔρωτα τοῦ καλοῦ. Καλαὶ τέχναι καὶ χασάπικα δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξουν. Ἡ ἡμέρωσις τῶν ἠθῶν εἶνε ἀκαταρθωτος, ἐὰν δὲν ἐμφορηθῶμεν αἰσθήματος ἀγάπης πρὸς τὰ ζῶα, ἐὰν δὲν ἐντυπωθῆ εἰς τὴν ψυχὴν μας ὅτι ἡ προποσίαια καὶ ἡ εὐεξία τῶν ζῶων εἶνε ἐμπειπιστευμένη, εἰς τὸν ἄνθρωπον. Αὐτὴ μόνη ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὑπάρχει δεσμός τις ἀδελφότητος μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν λοιπῶν ζῶων εἶνε ἱκανὴ νὰ ἐξευγενίσῃ ἡμᾶς. Διὰ τὸ ἡμέτερον κλίμα ἡ κρεοφαγία εἶνε ὀλεθρία· ἔξισ ὄχι μόνον ὑπὸ ὑγιεινὴν, ἠθικὴν καὶ καλαισθητικὴν ἔποψιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἔποψιν οἰκονομικὴν. Εἶνε γεγονός ἐν τῇ πολιτικῇ οἰκονομίᾳ ὅτι ὅσα μεγαλειτέρα ἡ ζήτησις τοῦ κρέατος, τόσα ἀκριβώτερον πωλεῖται. Ὁ λόγος τοῦ γεγονότος τούτου εἶνε ὅτι ἐνῶ τὰ προϊόντα τῆς γῆς εἶνε ἀπεριόριστα, τὰ προϊόντα τῆς κτηνοτροφίας εἶνε περιωρισμένα ὡς εἶπον ἤδη καὶ εἰς τὸ προηγουμένον κεφάλαιον. Ἡ Ἑλλάς κατὰ τὰ τέσσαρα πέμπτια εἶνε γεωργικὴ χώρα. Οἷας προσόδους ἠδύνατο ν' ἀνοιξῆ ἐὰν ἀφιερύτο ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ προϊόντα τῆς γῆς. Ὑποθεθείσθω ὅτι ἀπεφασίζαμεν ὅλοι νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν κρεοφαγίαν. Ἐντὸς μιᾶς γενεᾶς ἡ Ἑλλάς θὰ ἐκαλύπτετο ἀπὸ φυτείας καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς θὰ ἐπρομήθειον ὅλην τὴν Ἀνατολήν. Κῆποι μυροβόλοι καὶ ὀπωροφόροι θὰ ἐκόσμιον τὰς ἐκτάσεις τῆς, καὶ τὴν σταφιδα θὰ ἐφροντίζαμεν μᾶλλον νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸν ποικίλον κατάλογον τῶν τροφίμων μας παρὰ νὰ τυρβάζωμεν περὶ τῆς τιμῆς αὐτῆς ἐν τῇ ἀγγλικῇ ἀγορᾷ.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ κάτοικοι θὰ ἔτεινον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ, ὅπερ σήμερον πνίγει ὁ σφαγεὺς, θὰ ἀνεπτύσσετο ἐκ τῆς λεπτῆς ἐπιρροῆς τῶν ἀνθέων καὶ τῶν καρπῶν. Εἰς ἀληθῆ Ἐδὲμ ἠδύνατο νὰ μεταβάλῃ τὸν τόπον μία τοιαύτη ἀπόφασις. Τὸ πνεῦμα ὅπερ ἐπισκοτίζεται ὑπὸ τῆς χυδροειδοῦς τροφῆς τῶν σαρκίνων ἰνῶν, θὰ καθίστατο εὐκρινέστερον καὶ θὰ ἔβλεπεν ἄλλας οἰκονομικὰς ἀληθείας, ἅς σήμερον δὲν βλέπει.

Ἀναγνωρίζω ὅτι εἶνε δυσκατάρθωτος ἡ μεταβολὴ ἐρριζωμένων συνηθειῶν. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι τετράκις ἀπέτυχον ἐν τῇ ἀποπειρᾷ μου ὅπως ἐγκαταλείψω τὴν κρεοφαγίαν, ἀλλὰ δὲν ὑπεχώρησα. Ἦδη δὲ ἡ θέα τοῦ κρέατος ὅσον δῆποτε κεικαρυκευμένον καὶ ὅν εἶνε μοι ἐμποιεῖ ναυτίαν καὶ εἰμι βέβαιος ὅτι θὰ ἔπιπτον ἀσθενῆς ἐὰν ἀπεφασίζον νὰ φάγω εἴτε κρέας βοῦς εἴτε ἀνθρώπου εἴτε γαλῆς. Ἀλλ' ἐν ἀντιθέσει τῆς ἀντιπαθείας ταύτης ἦν εὐτυχῶς ἀπέκτησα κατὰ τοῦ κρέατος, αἰσθάνομαι μεγίστην ἠδονὴν γεύομενος ὀπωρῶν καὶ καρῶν δις τῆς ἡμέρας. Ὁ διαφθείρας τὸν οὐρανίσκον του διὰ τῆς κρεοφαγίας δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῆ τὸ νέκταρ ὅπερ

εισάγεται εις τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν διὰ τῶν ὀρίμων καρπῶν παντὸς εἴδους. Οἱ καρποὶ παρέχουν οὐ μόνον θρῶσιν ἀλλὰ καὶ πόσιν. Εἶνε δὲ τὸ ὕδωρ τῶν καρπῶν τὸ ἀληθές ἐλιξίριον τῆς ζωῆς, διότι εἶνε ἀπηλλαγμένον πιασῶν τῶν γηίνων οὐσιῶν τοῦ κοινοῦ ὕδατος αἰτινες ἀποτελοῦν τὴν κυρίαν αἰτίαν τοῦ γήρατος. Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη κατέστη γνωστὸν ὅτι αἰτία τοῦ γήρατος εἶνε ἡ βαθμιαία ἀποσπένσις. Αἱ ὀρυκτὰ οὐσίαι ὧν τὸ ἀπεστογμένον ὕδωρ εἶνε ἐλεύθερον ἐπιταχύνουν τὴν ἀποσπένσιον, ἐνῶ τὸ ὀξύ ὅπερ χαρακτηρίζει πιάσας τὰς ὀπώρας ἐπιβραδύνει αὐτήν.

Τῶν ὀπωρῶν αἱ ἀρεταὶ εἶνε ἤδη τόσον ἀνεγνωρισμέναι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπὸ τοῦ κρέατος ἀποχῆς, ὥστε αἱ ἀγοραὶ τοῦ Λονδίνου αἰτινες πρὸ τινων ἐτῶν ἐσπάζον καρπῶν σήμερον θρίθιον τοιούτων. Ἀπὸ πάντων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου κομίζονται καθ' ἑκάστην φορτίαι ὀπωρῶν. Ἔτι δὲ μεγίστη δραστηριότης ἀναπτύσσεται ὅπως αἱ γαῖαι τῶν βρετανικῶν νήσων κατακαλυφθοῦν ὑπὸ καρποφόρων δένδρων ὅχι θεβαίως χάριν ἐξαγωγῆς, ἀλλὰ χάριν καταναλώσεως. Ἡ ζήτησις αὐξάνει ὀλοέν, ἢ κατανάλωσις ἐξαπλοῦται καὶ αἱ τιμαὶ τῶν ὀπωρῶν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος εἶνε μικρότεραι. Ἡ ἀπὸ τῆς κρεοφαγίας εἰς τὴν καρποφαγίαν δουλχοδρομία εἶνε παράλληλος τῇ ἀπὸ τῆς δουλείας εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Δυσκόλως διακινύεται ἡ μία ἄνευ τῆς ἄλλης ἀλλὰ ταῦτοχρόνως διαπύθμεναι ὀδεύονται εὐκόλως καὶ ἄγουν εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν.

Ἀρκετοὺς αἰῶνας ἐπεκράτησεν ὁ πολιτισμὸς ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας, ἢ εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν ἄγουσα πρέπει ἐπὶ τέλους ν' ἀνοιχθῆ ἡμῖν.

Ἡ ὀρθόδοξος ἰατρικὴ ἐμμένει εἰς ἀρχαίας προλήψεις, ἀλλ' ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς συντελεῖται βαθμηδὸν μεγάλη ἐπανόστασις, ἀφ' ὅτου τὸ κρέας ἔπαυσε νὰ θεωρῆται τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Οἱ πεφωτισμένοι νεώτεροι Ἀσκληπιάδαι θὰ ἐθεωροῦντο παρὰ φρονες οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἔχοντες ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους μεθόδους καὶ ἰδέας θεραπευτικῆς. Ἡ συνθεστέρα σήμερον συμβουλή ἰατροῦ εἶνε: «ὀλιγώπερον κρέας, περισσοτέρους ὀρίμους καρπούς» καὶ ἡ μᾶλλον ἐπικρατοῦσα γνώμη εἶνε ὅτι οἱ ἀποθνήσκοντες κατόπι νόσου τινός, δὲν ἀποθνήσκουν «ἐκ τῆς νόσου» ὡς κοινῶς λέγεται, ἀλλ' ἐκ τῶν φαρμάκων εἰς ἃ ἐξανταγκάζουν αὐτοὺς οἱ ὀρθόδοξοι ἰατροί, καὶ συνεπεία τῆς συνήθους διαίτης, ἥτις καθίστα τὰ φάρμακα ἀναγκαῖα. Ὁ κρεοφαγῶν ἔχει ἀνάγκην, ὕγιης μὲν ὧν, ἀλκοολίου, ὀρυκτῶν καὶ δριμυιῶν οὐσιῶν ὅπως τηρῆ ἰσορροπίαν τινὰ φαινομενικῆς ζωτικότητος, ἀσθενῶν δέ, πρέπει νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν χρῆσιν δηλητηρίων, βιαίων μέσων καθάρσεως ἢ ἐγγχειρήσεων ὅπως ἐξουδετερώσῃ, εἰ δυνατὸν, τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς κρεοφαγίας.

Ἀποτελέσματα τῆς βίας καὶ τοῦ δηλητηρίου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-

στον, εἶνε ὁ θάνατος. Πράγματι ἄμως σπανίως τις ἀποθνήσκει ἐκ τῆς δεῖνα ἢ δεῖνα νόσου. Ἡ νόσος πάντοτε εἶνε διαδήλωσις κατὰ τῆς κακοδιοικήσεως τοῦ ὄργανισμοῦ, καὶ μακρὰν τοῦ νὰ εἶνε αἰτία θανάτου, εἶνε ἀφορμὴ νοσηθῆσεως καὶ προσιπάθειαι τῆς φύσεως, ὅπως ἐπιπέθη εἰς τὴν τροχίαν τῆς. Τοῦτο ἢ νεωτέρα ἐπιστήμη κατενόησεν. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ αὐξοῦσα πίστις εἰς τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν καρπῶν, καὶ ἡ αὐξοῦσα δυσπιστία πρὸς τὸ κρέας. Ὁ συστηματικῶς τρώγων καρπούς (ὑποπιθεμένοι ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι ὄροι τῆς ὑγιεινῆς πηροῦνται) εἰς οὐδεμίαν ὑπόκεινται ἀσθένειαν. Τὸ σύστημα ὀχυροῦται ἐκ τῶν προτέρων κατὰ πάσης ἐχθρικῆς ἐπιρροῆς. Τὸ αἷμα προσκτάται στοιχεῖα ζωῆς, ἐκ τοῦ ἐν τοῖς καρποῖς τεταμειυμένου ἡλιακοῦ φωτός, καὶ στοιχεῖα δυνάμεως καὶ ἐνεργείας ἐκ τοῦ ἐν αὐτοῖς τεταμειυμένου ἤλεκτρισμοῦ. Οὐδενὸς μεθυστικοῦ ἢ ἀναμφικτικοῦ ἔχει ἀνάγκη δι' ἀκαρποφάγος ὑγαίνων, καὶ οὐδενὸς δηλητηρίου ἀσθενῶν. Ἐν περιπτώσει οἰασθῆποτε ἀσθενείας, ἥτις εἶνε σπανιώτατον σύμβαιμα παρὰ τῷ καρποδιαίτῳ, ἀρκεῖ ἀνάπαυσις καὶ ὑποβοήθησις τῆς φύσεως δι' ἡπείων μεσῶν, ὡς ἡ χρῆσις ζωμοῦ πορτοκαλίων ἢ σταφυλῶν, ἀφέψημα κριθῆς, θερμὰ λουτρά, καθαριότης καὶ διηνεκῆς ρεῦμα νέου ἀέρος, ὅπως ἐπιπέθη τὸ σύστημα εἰς τὸ πρόσθεν σφρίγγος αὐτοῦ, ἀπαλλασσόμενον μάλιστα καὶ τοῦ ἀνιαροῦ καὶ ἐπικινδύνου σταδίου τῆς ἀναρρώσεως, ὅπερ παρομαρτεῖ (ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας) εἰς τὴν χρῆσιν τῶν θυαίων μέσων τῆς παλαιᾶς Ιατρικῆς. Ὡς ἔγραψα καὶ ἄλλοτε, ἀναγνωρίζεται ὄλονεν ὅτι ὁ κρεοφαγῶν εὐρηται ἐν διηνεκεῖ νόσῳ συνισταμένη εἰς τὴν φλόγωσιν, ἣν προξενεῖ ὁ ἐκ τοῦ κρέατος ἐρεθισμὸς καὶ ἦν ἐκλαμβάνομεν ὡς ὑγείαν, ἐνῶ ὁ ἀπέχων τοῦ κρέατος καὶ συστηματικῶς τρώγων καρπούς, εὐρηται ἐν διηνεκεῖ ὑγείᾳ καὶ χρησιμότητι, πασῶν τῶν λειτουργιῶν τοῦ ἐνεργοῦσῶν ἡρέμα καὶ ἰσοσῶς. Ἡ ὑγεία τοῦ καρποδιαίτου δὲν εἶνε μόνον σωματικὴ ἀλλὰ καὶ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ. Ἐχει δηλαδὴ μὲν ὑγιᾶ καὶ φρένας ἀγαθὰς ἐν σώματι ὑγιεῖ. Ἀφοῦ ἡ ὑγεία εἶνε ὁ ὄρος οὗ ἄνευ ἢ περαιτέρω ἐξέλιξις τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀδύνατος δυνάμεθα ὀπωσοῦν ν' ἀναμετρήσωμεν τὸ μέγεθος, ὅπερ κέκτηται ἡ σημασία τῆς καρποφαγίας. Ἡ ἐκ ταύτης παραγομένη γαλήνη καὶ ἡ μετξὺ πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ῥώμης ἰσορροπία — τῶσφ σπανία παρὰ τοῖς κρεοφάγοις — συντελεῖ ἀτομικῶς μὲν εἰς προαγωγὴν τῶν ἀνθρωπίνων ἰδιοτήτων, αἴτινες λαοθάουον ἐν ἡμῖν σήμερον, κοινωνικῶς δὲ εἰς τὴν ἐπίτευξιν εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης.

(Στὸ ἐπόμενο τὸ τέλος)

Ποιητική 'Ανθολογία του «ΙΛΙΣΟΥ»

ΠΑΝΟΣ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΝΗΣ

Π ο ν ῶ

Τὰ ὑψηλὰ ἔργα ἀνήκουν στοὺς ὀλίγους
τὸ μέλλον σὸ λαό, τὸ αὖριο σὸν ἔρωτα.
Σπᾶστε τὶς ἀλυσσιδὲς ἀπ' τὸ σήμερα,
συνδέω τὸ παρὸν μὲ τὸ τεράστιο μέλλον.
Κάτω ἀπ' τὸν ἀτσαλένιον οὐρανὸ
σφυρηλατοῦνται τῆς ὀργῆς μου
τὰ μέταλλα, ὄχι στὴ μύση, ναὶ στὴ σπορά —
Ἡ παγκόσμια πείνα τῶν παιδιῶν
ἰχνηλατεῖ αἰμάτινη κηλίδα τὴν
καρδιά μου, οἱ πληγές τοῦ κόσμου
κραυγές στὸ δέρμα μου. Οἱ πόλεις
ποὺ πονοῦν πρέπει νὰ γεμίσουν φῶς,
σαρῶστε τὰ δάκρυα μὲ τοὺς ἀγῶνες
ἀφουγκρασθῆτε τὴ μητέρα γῆ.
Κι ἔναις ἄνθρωπος νὰ πονάει στὸ
σύμπαν, κι' ἐγὼ κι' ἐγὼ πονῶ.

Ἡ μιαν ἄπαυση

Οἱ στρατιῶτες κουράστηκαν
νὰ ὑπηρετοῦν τοὺς ἄρχοντες.
"Αφῆσαν τὶς ἀσπίδες, τὰ τόξα
καὶ τὰ δόρατα. Ξέσφιξαν τὰ
δέρματα τῆς περικεφαλαίας
στὸ πρόσωπο. Δὲν ὑπηρετοῦν
ἄγρυπνα γιὰ σκιῶδεις ἐχθρούς,
γιὰ αἰώνιους ἐχθρούς.
Κάθησαν ἥσυχοι στὸ
ἀπέναντι καφενεδάκι

παρήγγειλαν ήδύποτα
 διροσιαστικά, μερικοί μάλισσα,
 προτίμησαν νά πιούν κόκα — κόλα
 αφήνοντας τὰ δπλα
 στη χλόη.

(Τὰ τύμπανα τῆς βροχῆς. Ἔκδ. Δωδεκάτῃ ὥρα, Ἀθ. 1973)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Ἐγώ, ἓνας οἰκοδόμος

Αὐτὸ ποὺ θέλω ποιητὲς
 γιὰ νὰ σᾶς νιώσω,
 εἶν' ἓνα ποίημα μικρὸ σὰν σπιθα
 ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ πυρπολήσει τὴν καρδιά μου
 Ἐνα ποίημα προσφάγι
 στὴ μπουκιά τοῦ ξεροκόμματος
 νὰ νοστιμεύω
 τὴ συζήτηση μὲ τοὺς συντρόφους μου.
 καρφί ἀνάμεσα στὰ δόντια
 νὰ τ' ἀνεβάζω στὸ γιαπί,
 φτερό,
 νὰ μ' ἀνεβάζει αὐτὸ στὰ ὕψη.
 Νόμισμα νὰ τὸ πετῶ τὰ μεσημέρια
 στῆς καλῆς μου τὸ μουγαδοκόφινο
 ν' ἀναστηλών' ἡ λάμψη τὸ κορμί της
 ν' ἀντιφεγγίζει τὸ χαμόγελό της
 στὴ ματιά μου.
 Ἐνα τέτοιο ποίημα
 εἶναι ποὺ θέλω ποιητὲς
 γιὰ νὰ ὑπάρξετε, γιὰ νὰ ὑπάρξω.
 Σύνθημα καὶ χαϊμαλί
 στὰ στήθια τοῦ παιδιοῦ μου
 ὅταν θὰ γίνει φοιτητῆς
 Πολυτεχνείου.
 Ἄλλιῶς,
 ὅσο κι ἂν θέλω νὰ σᾶς περισώσω,
 θὰ σᾶς ξεγράψω ἐγώ, ἓνας οἰκοδόμος·
 εἶναι βαριά τὰ σύνεργα
 κι ὁ χρόνος λίγος
 γιὰ νὰ μπορῶ νὰ κουβαλῶ τοὺς τόμους σας
 στὰ δόντια.

(ΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ, ἔκδ. Ἰωλκός, Μάιος 1975)

ΑΝΕΣΤΗΣ Ι. ΓΑΝΩΤΑΚΗΣ

Ὁ δὸν Κιχώτης

Τι σημασία εἶχε ἂν οἱ καλύβες
μετατρέπονταν σὲ κάστρα;
Οἱ ἀερόμυλοι σὲ δράκους,
τ' ἀσκιὰ τοῦ κρασιοῦ
σ' ἐπικίνδυνους ἐχθρούς;

Τι σημασία εἶχε ἂν ἡ Δουλινέα,
ἡ εὐγενῆς κυρά τῶν ὀνείρων του,
ἦταν μιὰ κοιὴ ὑπηρέτρια;

Τι σημασία εἶχε ἂν ὁ Πάντισο
δὲν ἦταν ὁ εὐγενῆς ἀκόλουθος ἑνὸς
ἱππέστη ἀλλὰ ἕνας γελοῖος χωρικός;

Τι κι ἂν τὸ ἄλογό του
ἦταν πῶς ἰσχνό ἀπὸ φάντασμα;

Τι κι ἂν ἔχισε καυτὰ δάκρυα
σ' ἀνθρώπινο κουφάρι
ποὺ δὲν ἦταν πραγματικό;

Τι κι ἂν ἦτανε πάντα ἔπιαιμος
νά πολεμήσει ἐναντίον φανταστικῶν
τυράνων;

Τι κι ἂν τὸν κοροῖδευαν ἐκεῖνοι
ποὺ γενναῖα πρόσφερε νά βοηθήσει;

Τι κι ἂν τὸν ἀπαρνήθησαν ἐκεῖνοι
ποὺ βοήθησε;

Τι κι ἂν μὲ τὰ κατορθώματά του
κατάντησε τὸ γελοῖο ὑπακείμενο
τῆς Ἰσπανίας;

Παρ' ὅλο ποὺ οἱ ἐχθροὶ
καὶ οἱ κίνδυνοὶ ἦταν σκιές
στὴ φαντασία του, μάχονταν
γιὰ νά βοηθήσει τοὺς κατατρεγμένους
καὶ τοὺς ἀδύνατους.

Κι' εἶχε ἀκάμῃ καὶ τὴ σπάνια
ἱκανότητα νά μετατρέπει
καθετὶ τὸ ἀσκημο σ' ὄμορφο
καθετὶ τὸ θάρβαρο σ' εὐγενικό.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΟΚΙΝΟΣ

Μονόλογοι

“Ένας έρημιτής ανάμεσα στο πλήθος και στην έσπερα
δέν θ’ άκολουθήσω την πορεία τών ποιητών
μαζώνοντας τούς στεναγμούς και τὰ πέταλα τής ροδακινιάς
πλάι άπ’ τόν άλαφρό ψίθυρο τών καλαμώνων.

“Έρχονται πίσω μου οί σιδερένιοι άνθρωποι
μέ την σιδερένια καρδιά και μέ τή θάλασσα
μέσα στο πελώριο στέρνο τους.

Ποιός θά τούς δώσει ένα χέρι άνθρώπινο
κι’ ένα όνειρο ζεστό στην πεδιάδα μέ την τέφρα
για νά φυτέψουν τὰ γαλάζια λουλούδια τής άνοιξης
πού έμεινε στις κούμινες τών μωρών νά καρπερεί
τούς γλαυκούς ίππεις νά φανοϋν ένας ένας στον όρίζοντα;
Θά κρατήσω τó πρωινό στο ξύλινο μπαλκόνι
για νά μιλήσουν οί νέοι άνθρωποι μέ τó Θεό
για έναν δρόμο στην παγερή έρημία τής σελήνης
ή στην ένθύμηση μιιάς άκώνημης γραφής στην έκκλησιά.
Πώς νά ζήσουμε μονάχα μέ την φωνή τών ποιητών
πού έμεινε ως γλυκόπιεκη εύωδία ρείκης;
Περισσότερον ούρανό στην φτωχή μας κόμη
περιμένουν άπό μας οί σιδερένιοι άνθρωποι

Προσευχές

“Έσταυρωμένε,

ή γή ένα πορτοκάλι στα χέρια Σου

...έδω, στην Άσία, είπες

οί άνθρωποι θά φυτέψουν φοινικόδεντρα

στις κίτρινες άμμουδιές, όταν έρχομαι

θά έμπνοϋν τὰ πουλιά τις νύχτες τόν Αύγουστο

και πατώντας πάνω στους άφρους τής θάλασσας

μέ την ξαυθή μου κόμη τυλιγμένη στο φεγγάρι

θά κάνω νά φωμάνουν τὰ στάχυα

τούς καρπούς νά ώριμιάζουν την αύγή

με την ανάσα μου
 πού θα γιομίζει το γυαλό λευκά κρίνα.
 Οί Τούρκοι, οί "Αραβες, οί Πέρσες, οί Σλάβοι
 θα πετάξουν τὰ ὅπλα τους στο δρόμο
 γιὰ νὰ πάρουν ἀπ' τὸ χέρι μου τὴν εἰρήνη.
 Ξέρουν πὼς δὲν ἦρθα ἀπ' τὴ λάμπη τῆς πορφύρας
 νὰ φέρω τὸ θέαμα τῶν μονομαχῶν
 καὶ τὸν ταραγμένον ὕπνο στὸ προσκέφαλο τῶν φτωχῶν.

"Εἰλα, Κύριε με τὸν ἀκόνηθινο στέφανο,
 ν' ἀπλώσεις τὸ χέρι Σου
 σπὸν κόρφο τῶν ἀδερφῶν πού καρτεροῦν.
 Ἐκεῖ ζεσταίνεται ὁ λόγος καὶ τὸ ὄνειρο
 καὶ Σὲ περιμένουν
 στὰ κάτεργα καὶ στὶς λεωφόρους
 γιὰ νὰ φέρεις τὸ οὐράνιο τόξο
 πάνω ἀπ' τὴν φλεγόμενη βάρτο.
 Χωρὶς τὴν παρουσία Σου
 εἴμαστε μονάχα ἓνα ὄνομα κενὸ
 πού χρειάζεται σύμβολα καὶ λέξεις

(Η ΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ, 'ΑΘ. 1974)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΑΣΠΙΩΤΗΣ

Μὴν πείς...

Ποτὲ μὴν πείς κουράστηκα. Κι' ἂν τύχει
 καὶ κουραστεῖς στὸ δρόμο σου νὰ μὴν τὸ πείς.
 Ψηλὰ τὴ φράζουν τὴ ζωὴ μας τείχη
 καὶ δύσκολα νὰ ζήσεις κείνο πού ποθεῖς.

Ἄκουραστος νὰ σέρνεις στρατακόπος
 τὰ βήματά σου στὴν Αἰώνια Ἀνατολή.
 Χαμένος τῆς ζωῆς ποτὲς ὁ κόπος.
 Σὰν ἥλιος κάτι μέσα μου φεγγοβολεῖ.

(ΑΡΠΟΚΡΑΤΗΣ, Νέα Σκέψη, 'Αθ. 1973)

NANA KOYNTOPYH

Ρ ό δ ο

Καρτερικά
 βαθειά σπής γής τὰ σπλάχνα
 τήν προσδοκία τοῦ θλαστοῦ καί τῶν ἀνθῶν
 ἐντός μου κλείνω.
 Μές στή σιγή,
 μέσ στο σικοτάδι
 τόν πόθο μου ἀνυφαίνω:
 ρόδο νά γίνω.

Βλαστάρι...
 Τή χαρά μου θ' ἀναβλύσω,
 τήν εὐωδιά, τὸ χρώμα
 τή χαρά μου νά στολίσω.
 Χυμούς θροσιᾶς
 κύμα φωτιᾶς
 πηγαινοφέρν' ἢ ρίζα μου καί πίνω
 ρόδο νά γίνω.

Ξεσπάζει ἕνα μπουμπούκι,
 γέλιο παρθενικό στή χτίση,
 μορφή λουλούδινη στό φῶς,
 στήν ἔκσταση ἀνοιγμένα μάτια.
 Ρόδο θά ροδίσει.

Ρόδο ἑκατόφυλλο.
 Χέρια ἑκατό
 στόν οὐρανό τήν προσευχή μου ὑψώνω,
 χεῖλη ἑκατό ἢ φωνή νά θρεῖ
 νά θγάλει νικηφόρα τήν κραυγή:
 «Θάνατος στοῦ μαρασμοῦ τόν πόνο».

Τόν σπόρο νοιώθω ἐντός μου,
 μέ κεντᾶ
 στήν πρώιμη ὄρμη του νά ξεσπάσει,
 νά περάσει
 τὸ ἴδιο καρπερὸ στρατί.

Πέταλα,
 πέταλα μαδοῦν στή γῆ,
 πικκῶνει μέσα μου σικοτάδι.
 Σιγή.

Τ' όνειρο άνυφαίνεται τοῦ σπόρου
ρόδο έκατόφυλλο νά γίνει.

Τρυφερή,
μυστική
μητρική γαλήνη.
Καί ξάφνου μι' άστραπή ζωής.

Τόν οὐρανό έντός μου κλείνω καί τόν "Αδη.

(Άνέκδοτο)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΓΑΛΑΝΑΚΗ — ΒΟΥΡΛΕΚΗ

"Ως τὸ θάνατο

"Ως τὸ θάνατο φτάνεις ψυχή μου
όταν σέ δυναστεύει ὁ πόνος!
Καί τόσο δέν τὸν άντέχεις,
τόσο δέ γίνεται μαζύ του νά ζῆς,
πού άξαφνα, έκει μέσ' στό κορúφωμά του,
μόνη σου άνοίγεις μιá ρωγμή,
γιá νά ὀρμήσει ἡ αἰσιόδοξη αἴσθηση
κι' ὅλα λαμπρά κι' ὅλα εὐτυχισμένα
πάλι νά τά δῆς κι' ὁ πόνος ἔκπτωτος
ν' άγνοηθῆ καί νά ξεχαστῆ!

II

Αὐτῆ τῆ δίψα τῆς ψυχῆς πῶς νά τὴν ξεδιψάσουμε;
Κάθα φορά πού φτάνει σ' ὄνειρευτὸ τοπεῖο
καί στὴν καθάρια του πηγῆ σκύβει νά πιῆ,
ἔρημο άντικρύζει...
Μιά ὄαση καί πάλι, χωρὶς πηγῆ καί ἴσκιο!

III

Ἐναρωτιέσαι τί ἔγινε ἡ άγάπη!
Ἐρρώστησε! Τοῦ θανάτου ἔπεσε
καί δέ λέει νά πάρει φάρμακο...
Ἐκει θαθειά, στὸν πυρῆνα της,
ζῆ πάντα ἡ δύναμή της, ἕνας κόκκος
άθέατος στό γυμνὸ μάτι, ἔτοιμος
ν' άνάψει τῆ μεγάλη φωτιά
πού τώρα πασκίζεις ν' άναχαιτήσεις,
σ' ἕνα μικρὸ κόκκο ράδιου νά μεταβάλλεις,
άθέατου στό μάτι μá πάντα
μὲ τὴν άνυπολόγιστη δύναμή του
νά γρηγορεῖ!

(Άνέκδοτο)

ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ — ΔΕΔΕ

“Ένα μέ το ἄπειρο

Εἶμαι μι' ἀσήμαντη στιγμή
 Μικρὸ σημάδι μόνο
 στοῦ χώρου τίς ἐκτάσεις.
 Μ' ἀπὸ τὴ λήγη ἐτούτη γῆ
 ποὺ ἐξουσιάζουνε τὰ θήματα μου
 βάρκα μ' ὀλόχρυσά κουπιὰ
 κινάει καὶ πᾶει ἡ καρδιά μου,
 τοὺς λογισμοὺς νὰ ταξειδέψει,
 στὰ μάγια τοῦ Μεγάλου Κόσμου
 πηγαίνει στ' ἄστρα νὰ μαζέψει
 τοῦ ρεμβασμοῦ τὴν ἀπεραντωσύνη,
 τὸ φῶς τῶν οὐρανῶν,
 τ' ὄνειρο τὴ γαλήνη
 καὶ νὰ τὰ φέρει ἐντὸς μου,
 μηνύματα κρυφὰ τῆς Πλάσης,
 νὰ νοιώσω σὰν μὲ κρίνο μαγέμενο
 τὸ εἶναι μου μὲ τ' ἄπειρο δεμένο

Αὐτοαναζήτηση

Πλανέματα τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ
 μάγια τοῦ λουλουδέμιου κόσμου
 στὸ μαγικὸ ταξεῖδι ἐντὸς μου
 σειρήνες σεῖς καὶ ζωτικὲς
 καὶ ἴγω Ὀδυσσεὺς ταξιδευτὴς
 σφιχτὰ δεμένος στὸ κατάρτι.
 Μὲ βασανίζει ἀλύπητα ἡ φωνὴ σας.
 Γλυκὸς ὁ ἀφανισμὸς μες τὸ χλωρὸ νησί σας
 μὰ ἐγὼ μεσ' τῆς ψυχῆς μου θέλω νὰ φτάσω τὴν ἀπλή
 θραχόσπαρτην Ἰθάκη.
 Θέλω τ' ἀνθρώπινο εἶναι μου
 θαθεῖα ἐκεῖ μέσα νὰ θρῶ
 καὶ νάχει φῶς καὶ νάχει κρίνα
 ποὺ ἀπλόχερα νὰ κόψω καὶ μὲ ἴκεινα
 νὰ στρώσω σπρῶμα στὸ βαθύ
 στὸ φωτεινὸ του τὸ γκρεμὸ
 κι' ἐπάνω του νὰ γείρω ξένοιαστη
 κι' αἰώνια καὶ γλυκὰ ν' ἀναπαιθῶ...

(Ἀνέκδοτο)

ΝΙΚΗΤΑΣ Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Πορεία

Πορευόμαστε τώρα στὰ θήματά σου,
 ἀκολουθοῦμε τ' ἀχνάρια σου Μεγάλε Ψαρά,
 πήραμε τὸν ἴδιο τραχὺ καὶ δύσβατο δρόμο
 πού ἐσὺ μὲ τὴν πίστη σου ἔδειξες.
 Βαδίζουμε, θαδίζουμε ἀσταμαάτητα,
 — τὰ πόδια μας ματώνουν ἀπ' τὶς πέτρες —
 εἶναι μακρὺς καὶ δύσκολος ὁ δρόμος,
 ἅμως ἀκολουθοῦμε τὴν κληρονομιά σου.
 Ἄγόγγυστα, χαμογελαστά, μ' Ὀλύμπια ἀταραξία,
 ὅπως μᾶς ἔμαθες ν' ἀνασαίνουμε, νὰ ζοῦμε,
 ἀκολουθοῦμε τὰ ἰχνάρια σου Μεγάλε Ψαρά,
 πού ἐσὺ μὲ τὴν πίστη σου ἔδειξες.

(Ἄνεκδοτο)

ΛΟΥΚΙΑΝΑ ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗ

Ἐπιτάφιος

Βαρειὰ μὰ μουσικὴ θγαίνει ἀπὸ πύρινη στοά.
 Τὰ χέρια, ματωμένα, σηκώθηκαν ψηλά,
 ζητοῦνε φῶς.
 Τὰ χεῖλια ξεραθήκανε, δὲ θγάζουνε λαλιά.
 ποθοῦν, μὰ δὲ μποροῦνε ν' ἀρθρώσουνε κουβέντα.
 Πίσω γκρεμὸς. Καὶ τὸ φιλί, εἶν' αἶμα ἀσταμαάτητο,
 εἶναι ρομφαία, κομματιάζετ' ἡ καρδιά.
 Μαῦρο τὸ σύννεφο. Παράφωνα χαρούμενα τραγούδια.
 Ἔνας χλωμὸς κι ἓνα κερὶ, πού σθήνουνε τὴ νύχτα.

Ἀνάσταση

Ἔνα φιλί καὶ τὸ μαῦρο γίνετ' ἄσπρο σὰ περιστέρι.
 Ἔνα χαμόγελο κι ἡ θαμπὴ μέρα λαμπροκόπαι.
 Τ' ἄστρα πλημμύρα στὸ σκοτάδι.
 Ἡ παγωνιά γλυκεῖα θέρμη.
 Ἡ νύχτα, φῶς, πού δὲ θὰ σθήση,
 μηδὲ οἱ πληγὲς ματώνουν.
 Παράλυτο κορμὶ καὶ περπατάει.
 Κάποιος θουθὸς μίλησε.
 Ἔνα φιλί ἀκόμα δίνω καὶ τ' ἄστρα γίνανε διαμάντι.
 Εἶν' ἡ ψυχὴ, πού δὲ πεθαίνει.

(Ἄνεκδοτο)

ΠΥΡΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

BIBLIOΠΩΛΕΙΟΝ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 33 - ΑΘΗΝΑΙ - Τηλ. 602.883

Στο βιβλιοπωλείο μας θα βρῆτε ὅ,τι βιβλίον κυκλοφορεῖ στὰ ἑλληνικὰ γύρω ἀπὸ:

- Ἀνατολικὲς Θρησκείες
 - Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία καὶ Μυθολογία
 - Παραδοσιακὰ κείμενα
 - Γιόγκα
 - Ἀποκρυφισμὸ καὶ Μυστικισμὸ
 - Κείμενα καὶ μελέτες χριστιανικῶν βιβλίων
 - Σύγχρονες ἀπόψεις τῆς νεωτέρας ψυχολογίας.
- Μερικὲς ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις μας:

1) Μπόρις Μουράβιεφ «ΓΝΩΣΗ» Τόμος πρῶτος, δευτέρη ἔκδοση μὲ ἐντελῶς νέα μετάφραση.

«Στὴ σύγχρονη καμπὴ τῆς ἱστορίας, ὅπως καὶ στὴν ἐποχὴ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ, ἓνα τμήμα τῆς αὐλαίας ἔχει ἀνοίξει. Ἔτσι δίνεται ἡ δυνατότης νὰ μνηθῶν στὴ Θεία Σοφία, τὴν «μυστηριώδη καὶ ἀποκεκρυμμένην» ὅσοι θέλουν νὰ προχωρήσουν πέρα ἀπὸ τὴ γνώση ποὺ προσφέρουν τὰ βιβλία, ὅσοι πραγματικὰ ζητοῦν νὰ συλλάβουν τὸ νόημα τῆς ζωῆς καὶ θέλουν νὰ κατανοήσουν τί σημαίνει ἀποστολὴ τοῦ χριστιανισμοῦ στὴ Νέα Ἐποχὴ!».

2) «Η ΘΙΒΕΤΑΝΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ». Ψυχολογικὲς παρατηρήσεις: Κάθλ Γιούνγκ.

«Μιὰ καὶ εἶναι ἀναπόφευκτο γιὰ τὸν ἄνθρωπο νὰ ἐγκαταλείπει τὸ σῶμα του καὶ νὰ δοκιμάζει τὴν ἐμπειρία τοῦ Θανάτου, εἶναι ἀφάνταστα πολῦτιμο νὰ γνωρίζει πῶς νὰ συναπαντήσει σωστὰ τὸν θάνατο, ὅταν αὐτὸς ἔρθει. Ἡ Θ.Β. Τ.Ν. μᾶς γνωρίζει, ὅπως ἔκαναν τὰ Ἀρχαία Μυστήρια κι' ὅπως διακηρύσσουν οἱ Οὐπανισάδες, ὅτι ὁ ἀφώτιστος ἄνθρωπος συναντᾷ τὸν ἓνα θάνατο μετὰ τὸν ἄλλον, ἀσταμάτητα...».

3) Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ, τοῦ Δ. Α. Ντίναχ. Μιὰ ἀληθινὴ ἱστορία τοῦ μέλλοντος, γραμμένη στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας. Πῶς θὰ ἐξελιχθῆ ἡ νοστροπία, ἡ κουλτούρα καὶ ἡ μεταφυσικὴ ἀναζήτησις τοῦ ἀνθρώπου τοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Δύο τόμοι χρυσόδετοι δρχ. 440.

Ἐπίσης:

4) «ΠΕΝΤΕ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΝΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ» τοῦ Πήτερ Οὐσπένσκου.

5) «ΑΜΜΟΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΣ» τοῦ Καλίλ Γκιμπράν.

6) «ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΛΟΥΛΟΥΔΙΟΥ» Μετάφραση ἀπὸ τὸ Κινέζικο πρωτότυπο: Ρίχαρντ Βίλχεμ.

7) «Ο ΦΑΡΩ ΑΧΕΝΑΤΟΝ» τοῦ Ἄγγελου Προκοπίου.

8) «ΑΘΗΝΑ» Ἱστορία Πολιτισμοῦ, τοῦ ἰδίου.

Στις διακοπές σας, εἴτε σὲ θάλασσα, εἴτε σὲ βουνό ἀπαραίτητη συντροφιά σας Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

Τοῦ ΠΑΟΥΛ ΝΤΙΝΑΧ

Διαβάστε τὸ θαυμάσιο αὐτὸ βιβλίο,
ἀλλὰ σὲ διακοπές, μὲ ἡσυχία.

Λυτρωθῆτε καὶ ξεφύγετε ἀπ' τὴ μονοτονία καὶ τὴ ρουτίνα τῆς πληκτικῆς γύρω σας καθημερινότητας, απολαβαίνοντας τὴ συντροφιά τῆς ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ τοῦ Ντιναχ. Εἶναι ἡ πραγματικὴ ἱστορία μιᾶς μεγάλης κι' ἀληθινῆς ἀγάπης ποὺ συνεχίσθηκε περὰ ἀπ' τὸ θάνατο (σὲ ἄλλη ζωή).

Σὰς προσφέρουμε τοὺς δύο τόμους σὲ τιμὴ πολὺ ευθυνη, «ΠΥΡΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» (Ἰπποκράτους 33).

Ἄν σὰς ποῦν ὅτι ἐξηντήθη, τηλεφωνῆστε στὸν μεταφραστὴ (717072 καὶ τὸ βράδυ 721575).

Ὁ Κεντροευρωπαῖος (καὶ κατὰ σύμπτωσιν φιλελλῆν) ἐκπαιδευτικὸς Ντιναχ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ βρέθηκε ἐξαφνικὰ προικισμένος μὲ καταπληκτικὴ λογοτεχνικὴ φλέβα, ὥστε νὰ μπορῆ εἶναι νὰ μᾶς ὀδηγῆ σὲ τόσες πόλεις τῆς μελλοντικῆς Εὐρώπης τοῦ 3905 μ.Χ. καὶ τῆς ἐπόμενης χρονιάς, δίνοντας τις ὀλοζώντανες ἐκεῖνες περιγραφές. Οὔτε καὶ προφήτης μελλοντολόγος εἶναι γιὰ νὰ μπορῆ νὰ τὰ γράφῃ ὅλα κεῖνα εἶσι συγκεκριμένα καὶ μὲ τόσες λεπτομέρειες. Οὔτε κι' ἐκπληκτικὸς ἐνορατικὸς ἰκανότητες κατεῖχε. Πρόκειται γιὰ ἓνα ἀπλό μεταψυχικὸ φαινόμενο, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ στὶς Ἰνδίες π.χ. εἶναι πολὺ συχνότερα, ἀλλὰ σπανίζουν στὴν Εὐρώπῃ ἐξ αἰτίας τῆς «ὕλικῆς» ὑφῆς τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ. Χάρης σ' αὐτὸ τὰ «εἶδε» καὶ τὰ «εἰσε» ὅλα ἐκεῖνα φαινόμενα παραψυχολογίας, ὁπᾶντιο σὲ ἀδρότητα, μὲ καθαρὲς καὶ ζωντανὲς «ἀναμνήσεις προϋπάρξεως».

Εἶναι «ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἰσε δύο ζωές» κι' εἴσι μπόρεσε κι' εἰς ἔγραψε τὸ «λάβ σόρου» τῶν Εὐρωπαίων, ποὺ καταδειχνεται ἀνώτερο κι' ἀληθινώτερο ἀπ' τὸ «λάβ σόρου» τὸ Ἀμερικανικὸ Διαβάστε τὴν «Κοιλὰδα τῶν Ρόδων» (μὲ τὴ σειρά, ὄχι ἀποσπασματικὰ) ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Εἶναι ἓνα ἀριστουργηματικὸ κείμενο, ἓνα ἀληθινὸ ταξίδι στὴν Εὐρώπῃ τῶν μακρυνῶν ἐκεινων μελλοντικῶν καιρῶν.

Ἐλάτε σὲ μᾶς: «ΠΥΡΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» Ἰπποκράτους 33

Τιμὴ κόστους: Κάθε τόμος δρχ. 185 (σὺν 35 χρυσοδερματόδετος)

Σοφία - Γνώσεις - Ίδέες

Η ΣΟΦΙΑ περιέχεται λιγώτερο σ' ό,τι διαβάζομε και περισσότερο στο πώς αντιδρούμε από τὸ διάβασμα. Λιγώτερο στην ποσότητα και περισσότερο στην ποιότητα τῶν γνώσεών μας. Λιγώτερο στη συσσώρευση γεγονότων και ὀνομάτων, περισσότερο στην γνώση ἀρχῶν. Λιγώτερο στην κατοχή ἰδεῶν και περισσότερο στον ὀρθὸ τρόπο χρησιμοποίησέως των. Λιγώτερο σ'ότι συλλέγομε και πρέπει ν' ἀπορρίψωμε, περισσότερο σ' ό,τι ἀφαιμολόγομε στον ἑσωτερικὸ μας ἑαυτό, πού εἶναι ἡ ἀθάνατη ἀντανάκλασις τῆς ψυχῆς.

N. ΣΡΙ ΡΑΜ

"Ανθρωπε!...

«Σκέψεις κι' ἐρωτήματα»

Στὰ βαθειὰ τοῦ Εἶναι φωσφορίζει ρανίδα... Τοῦ Μυστηρίου τάχα τὸ Φῶς... Εὐτυχῆς ὅποιος δύναμη ἔχει νὰ νοιώση, νὰ ἰδῆ και νὰ διαβάση τὸ θεϊκὸ τοῦ Ἄναρχου δῶρο.

Μά, τῆς ψυχῆς τὰ δρομάκια, κύκλοι, δαίδαλοι, πέπλα τῆς Ἰσιδος ἀσήκωτοι τὰ σκεπάζουν..

Σκεπασμένα τὰ λόγια τῶν Γραφῶν και παραποιημένη ἡ Ἀλήθεια... κι' ὅμως, ὑπάρχει ἡ Ὀδός... Στ' Ἄγια τοῦ Χριστοῦ λόγια...

Ἄν Πίστη ὅσο ἓνα κόκκο σιταπιοῦ ἔχεις, μπορεῖς και βουνο νὰ κινήσης... Νά, ὁ δρόμος. Νά, ἓνα Φῶς...

Κι' ἀκόμα: «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους». Νά, κι' ἄλλος δρόμος πού σμίγει δυὸ ρητὰ — Πίστη — Ἀγάπη —. Δείχνουν τε ἄμετρο τῆς Θείας Σκέψης τὸ βάθος.

«Ἀγάπα τον πλησίον σου ὡς σεαυτόν»...

Νά! τοῦ Εἶναι ρανίδα... Φῶς πού λαμπυρίζει κι' ἀκτινοβολεῖ στην ψυχῆ...

Στάσου ἄνθρωπε!... Ὡρα εἶναι!... Ἐφθασες στοῦ γκρεμοῦ τῆς διαθορᾶς τὸ χεῖλος!.. Σταμάτα τὸν κατήφορο και κατέβα ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ Ἐγωσμοῦ, τῆς μοταιοδοξίας, τῆς ζηλοφθονίας και τὰ ἄλλα σου τὰ πάθη...

Βουλιάζεις... βουλιάζεις... Σταμάτα, πάλαισε!... Ἡ μετανοια ἀποπλύνει, σβῆνει τὴν Ἄμαρτία, τὰ ρύπη...

Σιῆσε λάβαρο τώρα και σέ τοῦτα τοῦ Χριστοῦ μας τὰ Θεόπνοα λόγια. Ἀγάπα! Ναι, «Ἀγάπα και τὸν Ἐχθρό σου ἀκόμα».

ZETTA ΔΟΥΚΑ

‘Ο φόβος για τόν θάνατο

Με ποιόν τρόπο ή σημερινή κοινωνία προσπαθει να έκμηδενίση τó πρόβλημα τού θανάτου.—‘Ο κοινωνιολόγος Σαμπίτο ‘Ακουαβίβα αντιμετωπίζει τά προβλήματα πού δημιουργεί ό φόβος στην σύγχρονη κοινωνία.

ΤΟ ΘΕΜΑ τού θανάτου είναι αιμα-
ποϋ, όπως ήταν τó σέξ στην βικτω-
ριανή εποχή. Καί όμως, μέχρι πριν
από λίγα χρόνια, άνδρες και γυναί-
κες έμεναν ήσυχοι μπροστά στον θά-
νατο, με ήν ιδέα μιός αιώνιος ζωής
καί συνεπώς δέν φοβούνταν να μιλή-
σουν για τόν θάνατο.

‘Η παρηγορητική αυτή άποψη άρ-
χισε να παρακμάζη: ή κρίση των
θρησκειών, ένός παραδοσιακού τρό-
που αντίληψης της θρησκείας, άπο-
μακρύνει την παρουσία τού θανάτου.
Οι νεκροί δέν βρίσκονται πλέον με-
ταξύ μας, τó νεκροταφείο όλο και
πιό μακριά, παίρνουν την άση μη-
τροπόλεων τού άλλου κόσμου και
δέν ξέρομε άν τó κοιμητήρι μιιάζει
μέ τά περίχωρα ή άν συμβαίη τó
άντιθετο. Τό νεκροταφείο έξ άλλου
μεταβάλλεται σέ ψυχολογικό κρεμα-
τόριο της σχέσης πού υπήρχε άλλοτε
μεταξύ ζωντανών και νεκρών.

Οι έπικήδειες τελετές γίνονται
σύντομες και άπλές, όλο και περισ-
σότερο τις ζούμε σαν κάτι πού μάς
ύποχρεώνει να έρθωμε σέ έπαφή μέ
τόν πόνο από τόν όποίο, συνειδητά

ή άσυναίσθητα, προσπαθούμε να ά-
παλλαγούμε.

‘Αρνούμαστε τόν θάνατο πέρα από
όποιαδήποτε προσπάθεια να τόν έξη-
γήσωμε, να τόν ζήσωμε, να τόν κα-
ταλάβωμε σαν ένα φυσικό γεγονός.
Προσπαθούμε μάλλον να τόν άγνοή-
σωμε, να μη μιλάμε γι’ αυτόν, να
ζούμε σαν να μη ύπάρχη και σαν να
είναι κάτι τó άπόμακρο, πού άφορά
μόνον τούς άλλους και πού άν μάς
άφορά, τó ζούμε σαν κάτι τó πολύ
μακρινό. Στην καλύτερη περίπτωση,
έχαμε συνηθίσει και είμαστε έτοιμοι
για τόν θάνατο των άλλων, ποτέ δ-
μως, ή αχεδόν ποτέ, για να συναν-
τήσωμε τόν δικό μας.

**

‘Ο θάνατος λοιπόν είναι ξένος
πρός τά ανθρώπινα σχέδια. Μή μπο-
ρώντας λοιπόν να περιλάβωμε ένα
σχέδιο θανάτου, σαν σχέδιο τέλους
 όλων των σχεδίων, στο κοινωνικό,
 πολιτικό και μορφωτικό σχέδιο της
 ζωής, ό θάνατος — όπως είπαμε —
 έξαφανίζεται ή τουλάχιστον τοποθε-
 τεϊται σέ παρένθεση.

Όπωςδήποτε, όμως, η εξαφάνιση του θανάτου είναι μιὰ συμβατικότητα ένα «εύσεβες ψέμα». Ο θάνατος βρίσκεται πάντοτε ανάμεσά μας και δίπλα μας. Δέ μπορεί νά τόν εξαφανίση τὸ ἀντάρτικο πού τοῦ ἀντιπαρθεῖ ἡ σύγχρονη κοινωνία: τοποθετώντας τον στό περιθώριο ψυχολογικά καί καθυστερώντας τον (μέ τίς προόδους τῆς ἰατρικῆς) στόν τομέα τοῦ συγκεκριμένου.

Τὸ ἀντάρτικο πού γίνεται μέ τὰ ὄπλα τῆς τεχνικῆς καί τῆς ὑγιεινῆς, μέ τὰ νυστέρια καί τὰ ἀντιβιοτικά, κυνηγάει τόν θάνατο, προσπαθεῖ νά τόν ἀφήση χωρίς νόημα καί ἴσως, στό μέλλον, κερδίση τήν ἀποφασιστική μάχη.

Ἴσως. Σήμερα ὅμως, τὰ πράγματα εἶναι διαφορετικά, τὸ ἀντάρτικο πού κάνομε μόνον περιπτωσιακά καί περιθωριακά εἶναι ἀποτελεσματικό.

Καλύτερα λοιπόν νά κοιτάξωμε κατά πρόσωπο τὸ τέλος μας σύμφωνα μέ τίς λογικές ἰσχύεις πού κυριαρχοῦν στήν ἐποχή μας. Καλύτερα νά προσπαθήσωμε νά κατανοήσωμε τόν θάνατο ὡς κάτι πού θά ἐρθῆ σύντομα, ὡς ἕνα γεγονός ὄχι θρησκευτικό, ὡς κάτι τὸ φυσικό, ἀλλά καί ὡς ἕνα ὄριο γιά τὰ σχέδια τῆς ἀτομικῆς καί κοινωνικῆς μας ζωῆς.

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ἐξ ἄλλου πού ἀντιμετωπίζουν τόν θάνατο ὡς ἕνα φυσικό γεγονός καί συνεπῶς ὡς κάτι πού δέν πρέπει νά τὸ φοβόμαστε, εἶναι περίπου μέτριες διανοητικές ἀσκήσεις. Στήν πραγματικότητα, τὸ ἄγχος τοῦ θανάτου βρίσκεται στήν γενετική μας μνήμη: δηλαδή βρίσκεται μέσα στήν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπινου εἴδους, ὅταν τὸ θεωροῦμε ὡς ὄργανο ἐπιβίωσης. Αἰσθηματικά, λοιπόν, δέν μπορεί νά εξαφανισθῆ, ἐκτός ἂν τόν ἀρνηθοῦμε δίνοντας μιὰ

ἐξήγηση ὑπερκόσμιας ζωῆς ἢ ἂν φτάσωμε σέ ψυχολογική ἀπάρνησή του, ἀγνοώντας τον. "Ἄν ὅμως, ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα, καί ἂν, ὅπως πιστεύουν πολλοὶ σύγχρονοι ψυχολόγοι, τὸ ἄγχος τοῦ θανάτου βρίσκεται στήν βάση ὁποιοδήποτε ἄγχους, πίσω του ὑπάρχει καί ἡ χρεωκοπία τοῦ κάθε σχεδίου ζωῆς, ὡς σχεδίου εὐτυχίας.

Συνεπῶς, δέν ὑπάρχει καί δέν νομίζομε ὅτι μπορεί νά ὑπάρχη ἕνα σχέδιο ζωῆς, στό ὅποιο θά περιλαμβάνεται σοβαρά ἕνα μὴ θρησκευτικό σχέδιο θανάτου: ὁ ἄνθρωπος εἶναι φτιαγμένος γιά νά φοβᾶται τόν θάνατο καί ὄχι γιά νά τόν δέχεται. Συνεπῶς, ἢ παρηγοριόμαστε μέ τίς εἰκόνας καί τὰ νοήματα τῆς θρησκείας ἢ τόν ἀπομακρύνομε ἀπὸ τήν ζωὴ καί ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό μας. Στήν σημερινή κοινωνία ὁ θάνατος ἢ εἶναι ἀκόμη θρησκευτικός, ἢ δέν εἶναι.

Ἄλλὰ καί αὐτὸ δέν εἶναι ἀκόμη πέρα γιά πέρα ἀληθινό. Ὁ θάνατος διατηρεῖ ἕνα δικό του νόημα, ἔστω καί ἂν δέν εἶναι πλέον μιὰ δύναμη πού ἐρχεται ὀρμητικά ἀπὸ τὸ ὑπερπέραν, ἔστω καί ἂν τόν ἀντιλαμβάνομαστε μόνον ὡς μείωση τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου μέ τὰ γηρατεία, ἔστω καί ἂν εἶναι ἀξεπέραστο σύμβολο τῶν ἀτελειῶν μιᾶς κοινωνίας, πού αἰσιόδοξα τείνει πρὸς τήν ἀπελευθέρωση καί τήν χειραφέτησή της.

Πράγματι, πάντοτε πρόκειται γιά ἕνα ὄργανο ἰκανὸ νά χαρίση σὸν ἄνθρωπο τήν κατανόηση ὁλόκληρης τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειάς του: τὰ ὄρια τοῦ θανάτου, ὄρια τῆς δυνατότητας τῆς διάρκειας στόν χώρο καί στόν χρόνο, ἐξασφαλίζουν σὸν ἄνδρα καί στήν γυναῖκα τήν ἀνάγκη κάτι τοῦ αἰώνιου πού - γιά πολλοὺς - δέν μπορούμε νά τὸ συλλάβωμε καί

πού διαρκεί όσο διαρκεί κάτι τὸ δικό μας: πράγματα, γεγονότα, πρῶσωπα, πέρα ἀπὸ ἐμᾶς, πέρα ἀπὸ τελετές, κοιμητήρια, σύμβολα, πού δὲν φαίνονται πλέον ἱκανὰ νὰ ἐκφράσουν εἰκόνες καὶ νοήματα τοῦ

θανάτου, τόσο διαφορετικά, τὰ ὁποῖα τῶρα πλέον ἀνήκουν στὸν βιομηχανικό αὐτὸ πολιτισμὸ πού κτυποῦν σκεῖ ἡ ἀνθρωπότητα.

(ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 21 Ἀπρ. '76)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Δ. ΤΣΑΤΣΟΥ

Μία ψυχολογικὴ προεισαγωγὴ στὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου

Ὁμιλία τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τις ἐργασίες τοῦ Διεθνοῦς Συμποσίου Φιλοσοφίας, πού ὀργανώθη ἀπὸ τὴν Ἐλευθέρη Φιλοσοφικὴ Σχολὴ «Ὁ Πλήθων» στὴ Σπάρτη.

Γιὰ τὸ θέμα πού ἐδῶ συζητήθηκε, κανένας σοβαρὸς ἄνθρωπος προχωρημένος στὰ χρόνια, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πῆ ὅτι δὲν εἶναι ἔτοιμος.

Κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα. Ἄλλὰ παρὰ ταῦτα ποιὸς εἶναι ἔτοιμος; Πόσοι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ὀλονυχτίας πού μᾶς διηγείται ὁ Φαίδων μποροῦν νὰ πῶν ὅτι εἶναι ἄξιοι νὰ μιλήσουν γι' αὐτὸ τὸ μέγιστον μᾶθημα;

Πόσο ἐγὼ προσωπικὰ εἶμαι ἀνετοιμος τὸ δοκίμασα σ' ἓνα τυχαῖο περιστατικό, πού μοῦ συνέβη πρὸ ὀλίγου καιροῦ. ἓνα ἔραδν στὸ γραφεῖο μου. Κρατοῦσα στὸ χέρι μου ἓνα χειρόγραφό μου, στὸ ὁποῖο εἶχα ἐναποθέσει ἓνα κομμάτι τῆς ψυχῆς μου, κάτι δικό μου· πολύ, κάτι πού — ὡμολογημένη ἁμαρτία — τὸ θεωροῦσα καὶ ἀπὸ τὰ πιὸ σημαντικά γραφτά μου. Ἄλλωστε, κάθε φορὰ τὸ ἔργο πού ἀρχίζομε νὰ γράφωμε ἔχομε τὴν ψευδαίσθηση ὅτι

εἶναι, ἂν ὄχι τὸ καλλίτερο, ἓνα ἀπὸ τὰ καλλιτέρά μας. Αὐτὴ ἡ πλάνη μᾶς βοηθάει στὴ συγγραφή: Ἐκεῖ λοιπόν, πού ἔτσι τὸ καμάρωνα καὶ ἔδενα τὶς σελίδες του μὲ μιὰ καρφίτσα, τρύπησα τὸ δάχτυλό μου. Μιὰ σταγόνα αἷμα· αὐτὸ ἦταν ὄλο. Ἐκανα τότε μιὰ σύγκριση ἄθελά μου. Τὸ δάχτυλο μὲ τὴν σταγόνα τὸ αἷμα καὶ τὸ κείμενο στὸ ὁποῖο εἶχα ἐναποθέσει ἓνα κομμάτι τῆς ψυχῆς μου. Καὶ συγκρίνοντας παρατήρησα ὅτι πιὸ πολὺ μὲ ἐνδιέφερε τὸ δάχτυλο ἀπὸ τὸ κείμενο. Εἶδα ὅτι τὸ δάχτυλό μου εἶναι πιὸ κοντὰ ἀπὸ τὸ πολυτίμο χαρτί, ὅτι εἶτανε τὸ δάχτυλο πιὸ δικό μου ἀπὸ τὰ νοήματά μου πού περιέχονταν στὸ χαρτί. Καὶ αἰσθάνθηκα τότε μιὰ ταπεινώση. Εἶπα στὸν ἑαυτό μου: Δὲν ἔχεις ἀρκετὰ ἀποπροσωποποιηθῆ· δὲν ἔχει γίνει συνειδήσή σου ὅτι τὸ εἶναι σου τὸ πιὸ οὐσιαστικὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ αὐτὰ πού εἶναι ἀποσυνδεδεμένα ἀπὸ τὸ ὑλικὸ καὶ τὸ ψυχικὸ σου εἶναι. Δὲν ἔχεις ὁ ἴδιος, ὅπως θὰ ἔπρεπε, ἀντικειμενικοποιήσει τὸν ἑαυτό σου, πού βρίσκεται ἔξω καὶ κινεῖται πέρα ἀπὸ τὸν λεγόμενο ἑαυτό σου.

Και είπα ακόμα στον ταπεινωμένο εαυτό μου: Μόνο αν εκτελέσω αυτήν την μετάβαση εις άλλο γένος, την μεταπήδηση έξω από το χρόνο και το χώρο, μόνο τότε θα μπορέσω να αντικρύσω το θάνατο με δικαιοσύνη και απροσωπώληπτα. Άλλοιως θα είμαι δούλος του ενστίκτου της αυτοσυντήρησης και φυσικά από αυτό κινημένος θα βλέπω το θάνατο σαν ένα κακό. Έπρεπε να με πονάη λιγώτερο το δάχτυλο από το νόημα του χαρτιού. Να υπάρξω πολύ περισσότερο στο χαρτί παρά στο δάχτυλο. Μόνο ύστερα από αυτή την μετοικεσία του «είναι μου» θα είχα το ελεύθερο να μιλήσω ανεπηρέαστα για το θάνατο. Αυτή η μετοικεσία πρέπει να με έφερνε σ' ένα κλίμα αχρονικότητας έτσι που να θρεθώ έξω από το δίλημμα θάνατος - άθανασία, πεπρασμένη και άπειρη διάρκεια.

Αν όμως τύχη, έστω και στιγμιαία, να μπορώ να εκτελέσω αυτή την υπέρβαση, τότε θα θρώ και την πρόσφορη θέση από όπου η θεωρία του θανάτου γίνεται πιά ελεύθερη.

Και κάτι άλλο. Όποιος πιστεύει στην άθανασία της ατομικής του υπόστασης, έξω από το κέλυφος της ύλης, στην άθανασία, όπως λέμε, της ψυχής φορισμένης με μνήμη και δεμένης με την αντίπερα όχθη της ζωής τον καιρό που υπήρχε μέσα στο υλικό κέλυφός της, γι' αυτούς το πρόβλημα δεν υπάρχει.

Αρχίζει να υπάρχει όταν η δεν παραδέχεται καμιά συνέχεια, η παραδέχεται μια συνέχεια, όπου όμως η μνήμη και ο δεσμός με την προηγούμενη ζωή καταλύονται, όπου, με άλλα λόγια, διακόπτεται

ή συνέχεια της συνείδησης.

Και τότε τίθεται το ζήτημα. Πού είναι το κέντρο βάρους, στο «εγώ σκέπτομαι», ή στο «περιεχόμενο» της συνείδησης, σε αυτό που σκέπτομαι, στα νοήματα που σκέπτομαι, άσχετα από το εγώ που τὰ σκέφθηκε, τὰ έπλασε ή τὰ ανάκλυψε; Ζή ο λόγος, ζή και ο λέγων. Άραγε, δεν είναι το κέντρο του βάρους στο λόγο και όχι στο λέγοντα; Όποταν δεν πρόκειται για άθανασία στο άπειρο του χρόνου, αλλά στον κόσμο του άχρονου.

Καθώς συντελείται αυτή η μετοικεσία και αποσυνδέεται το κέλυφος από το περιεχόμενό του, όπως το κουκούλι από την πεταλούδα, το κέλυφος διαλύεται, παύει να υπάρχει το περιεχόμενο, διότι αυτό δεν έχει ανάγκη από κέλυφος για να υπάρξει, όπως δεν παύει να υπάρχει μια μαθηματική αλήθεια, όταν πάψει να υπάρχει αυτός που τη σκέφθηκε.

Μετά την τέτοια αποσύνδεση της νοηματικής ουσίας από τη χρονικότητα, αυτή παραμένει στον κόσμο της, στο άχρονο. Και άξεδιάλυτο μυστήριο παραμένει αν εντάσσεται μέσα στο σύνολο του νοητού κατά μια τάξη συλληπτή ή άσύλληπτη για μās και αν τὸ σύνολο αυτό στην τελειότητά του δεν είναι το Άπόλυτο.

Είπα από την αρχή: Δεν θα έχω την προπέτεια να μιλήσω για τὰ μετά θνατον: Έγώ θέλω να σταθώ ούτε καν στον προθάλαμο, αλλά στο προαύλιο του προβλήματος. Μια άπλη προεισαγωγή στο πρόβλημα της ψυχολογικά όρθης αντιμετώπισης του θανάτου γι' αυτούς που δεν μπορούν να πιστέψουν στην αιωνιότητα της μνήμης.

Και ως ἐδῶ τοῦτο μόνο δέλησα νὰ ὑποστηρίξω: πῶς ἀπὸ τὸ «ἐγὼ σκέπτομαι» πρέπει νὰ μεταβῶ στὸ νόημα πὸ ἐγὼ σκεφθῆ: Νὰ ταυτισθῶ μὲ τὸ ἀντικείμενο τῆς σκέψης μου καὶ νὰ ἀποσυνδεθῶ ἀπὸ τὸ ὑποκειμενικὸ στοιχείο.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη γέφυρα πὸ κάνει παραδεκτὸ τὸ δυσκολώτατο ἄθλημα τοῦ ἀνθρώπου: τὸ θνήσκειν, ἂν ἐξαίρεσω τὴ γέφυρα τῆς πίστης, πὸ εἶναι προνόμιο τῶν ἐλάχιστων, καὶ μάλιστα μιᾶς πίστης ἐλεύθερης ἀπὸ τὸ μῦθο πὸ εἶναι ἡ παραμυθία τῶν πολλῶν.

Ἄλλὰ ποιοὶ μπορεῖ νὰ περάσουν αὐτὴ τὴ γέφυρα; Ἀπὸ ὅσα εἶπα, μόνο ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὸ κέλυφος ἔχει περιεχόμενο ἄχρονο. Μόνο ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ στοχαστικὴ λειτουργία ἔχει περιεχόμενο μίαν ἰδέα, κάτι πὸ ὑπάρχει ἄσχετα ἀπὸ τὴ σύνδεσή της μὲ τὴ χρονικότητα. Ἴσως θὰ μπορούσα ἀκόμα νὰ πῶ, γιὰ ὄσους δὲν συμπαθοῦν τοὺς πλατωνικοὺς ὄρους: κάτι πὸ εἶναι καθαρὴ μορφή ἢ καθαρὴ σκέψη.

Ἔτσι ἡ ἀθανασία μεταβάλλεται σ' ἓνα ἀριστοκρατικὸ προνόμιο. Ὑπάρχει γιὰ τοὺς λίγους. Αὐτὴ ἡ ἀριστοκρατικὴ ἀπαντᾷ ἐξ ἴσου στοὺς ταπεινοὺς καὶ στοὺς μικροὺς καὶ τοὺς ἀγράμματος σὲ ὄλους ὅσοι ἐγίναν πλούσιοι τῷ πνεύματι, ὄχι μὲ τὴ διανοητικὴ καλλιέργεια, ἀλλὰ μὲ τὸν πόνου, μὲ τὸ ὑπερήφανο ἀντίκρουσμά του καὶ μὲ τὴν ἀγάπη, αὐτὴ πού γεμίζει τὸ θνητὸ κέλυφος περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο μὲ ἄχρονη καὶ ἀκατάλυτη οὐσία. Ὑπὸ αὐτὴ τὴν ἔννοια τὴν ἀθανασία τὴ βλέπω ὡς τὸ προνόμιο τῶν λίγων.

Δὲν φτάσαμε ὅμως ἀκόμα στὸ τέρμα. Ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς συ-

νειδήσης αὐτὰ πὸ ἀποσυνδέονται εἶναι τὰ νοήματα, οἱ ἰδέες. Αὐτὲς μόνο μετοικοῦν μέσα στὸ ἄχρονο. Τὶ μένει τότε ὡς ἀμετάθετο ὑποκειμενικὸ στοιχείο τῆς συνειδήσης; Μόνο ὁ ψυχοφυσικὸς ἄνθρωπος. Ἀποσυνδέεται ὅμως τότε καὶ κάτι ἄλλο πὸ δὲν εἶναι καθαρὴ ἰδέα. Γιὰ νὰ γίνω ἐδῶ πιὸ καταληπτὸς, θὰ καταφύγω σὲ συγκεκριμένα θέματα, διότι ἐδῶ ἀναπηδᾷ τὸ πιὸ ἐπώδυνο πρόβλημα. Θὰ ἤθελα εἰδικότερα τὸ θέμα τῆς ἀποσύνδεσης νὰ τὸ δῶ καὶ στὸν αἰσθητικὸ χῶρο. Ὁ Πραξιτέλης πεθαίνει· ἀλλὰ ζῆ ὁ Ἑρμῆς του. Ἡ οὐσία του δὲν εἶναι αὐτὸς ὡς ψυχοφυσικὸ ὄν, ἀλλὰ τὸ ἔργο του. Διαιωνίζεται μέσα σ' αὐτό. Αὐτὴ τὴ διαιώνιση μπορεῖ νὰ τὴ νοιώσῃ, νὰ τὴν ἐκτελέσῃ ψυχολογικά. Ἔτσι γιὰ τὸ ἔργο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἔργο, αὐτὴ ἡ ἀποδέσμευση κατορθώνεται, διότι τὸ ἔργο εἶναι ἡ ἀντικειμενικοποίηση τοῦ ἐγῶ.

Ἄλλὰ στὸν ἠθικὸ χῶρο ὅπου τὸ ἔργο, δηλαδὴ ἡ πράξις, συμπίπτει μὲ τὸν πράττοντα, τί μπορεῖ νὰ ἀντικειμενικοποιηθῆ, ὅταν ὁ πράττων λείψῃ; Μένει ἡ πράξις ὡς ἱστορικὸ γεγονός. Ἄλλὰ ἡ ἱστορικὴ εἶναι ἓνα παρεπόμενο. Ὑπάρχουν ὕψιστες ἠθικὲς πράξεις ἑσωτερικὲς καὶ ἀφανεῖς. Τί μένει τότε πέρα ἀπὸ τὸν πράττοντα; Μόνο ἡ ἠθικὴ ἰδέα στὴν καθολικότητά της. Ἐδῶ, δηλαδὴ, πέρα ἀπὸ τὴν ἱστορικότητα ἀγγίζομε τὸ καθαρὸ, τὸ ἄχρονο νοητὸ στοιχείο. Καὶ ἀγγίζομε τὸ πιὸ δύσκολο σημείο. Διότι ἡ μεγάλη δυσκολία δὲν παρουσιάζεται στὴ μετάβαση πρὸς μίαν εὐρύτερη ἐνότητα, πρὸς τὸ γένος ἢ πρὸς μίαν εὐρύτερη καὶ διαρκέστερη ἐνότητα τῆς ἱστορίας, τὴν πολιτεία, τὸ ἔθνος, πρὸς τὸ

ένυλο ἢ τὸ ἱστορικὸ ἔργο. Ἡ δυσκολία ἢ πραγματικὴ ἀρχίζει ὅταν θέλῃς ἢ μετάβαση νὰ ὀδηγήσῃ πέρα ἀπὸ τὴ φύση, πέρα ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ γίγνεσθαι, στὸν καθαρὰ νοητὸ κόσμο. Τότε πρέπει ἢ ἀποδεσμευση νὰ γίνῃ πολὺ βαθύτερη. Ἀπαιτεῖται τότε ἓνα πλήρες ξεριζωμα ἀπὸ αὐτὸ τὸ — ἂν ὄχι ἀκατανίκητο — πάντως πανίσχυρο ἐγώ.

Στὶς πρῶτες περιπτώσεις — πού ἀναφέραμε δὲν καταλύεται ὁ θάνατος, ἀπλῶς μετατοπίζεται μέσα στὸν ἱστορικὸ χρόνο. Ἀπὸ βραχύβιο γίνεται τὸ ἐγὼ αἰωνόβιο. Αἰωνόβιος ἔγινε ὁ Ὅμηρος, ὁ Ντάντε, ὁ Σαίξπηρ, ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Κάισαρ. Ἀλλὰ κάποτε ὅλους αὐτοὺς τοὺς τιτᾶνες θὰ τοὺς καλύψῃ ὁ θάνατος.

Ἡ ἀθανασία ζητᾶ μιὰ πλήρη ἀποσύνδεση ἀπὸ τὸ χρόνο, μιὰ πλήρη συγκέντρωση στὸ νοητὸ χῶρο.

Αὐτὸ τὸ ὑπέρτατο ἄθλημα δὲν τὸ χρειάζεται, ὅπως εἶπαμε, ὅποιος πιστεῖ στὴν ἀθανασία τῆς ἀτομικῆς του ψυχῆς, τῆς μνήμης του, διότι ἐδῶ τὸ ἐγὼ ἐπιζεῖ, ἔστω και σὲ ἓνα ἄυλο κόσμο. Χρειάζεται ὅμως γιὰ ἐκεῖνον πού πιστεῖ πὼς καταλύεται γιὰ πάντα ἢ συνειδησὴ του ἢ ἀτομικῆ, και ἀπλῶς τὸ νοηματικὸ της περιεχόμενο συγχωνεύεται μέσα σ' ἓνα κατὰ χῶρον και χρόνον ἀσύλληπτο νοητὸ κόσμο. Θα ἔλεγα ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἢ ἰδέα. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ «ἐκεῖ ὅπου» εἶναι παραπλανητικὸ. Θυμίζει χῶρο και χρόνο. Ποιὸς θὰ ἔλεγε «πάω ἐκεῖ ὅπου βρίσκειται ὁ τάδε μαθηματικὸς τύπος, τὸ νόημά του»; Κανείς. Μὲ τὰ φτωχὰ μας ἐκφραστικὰ μέσα μόνο ρηματικὰ μπορεῖ νὰ ἐκφρα-

σθοῦμε λέγοντας: Ὁ μαθηματικὸς τύπος «εἶναι» ἢ «ἰσχύει».

Αὐτὸς ὁ κόσμος τῶν νοημάτων — ὅπου ἐπιζεῖ ὅ,τι δὲν εἶναι θνητὸ στὸν ἀνθρωπο — στὴν καθολικότητά του ἄραγε ταυτίζεται μὲ τὸ Ἀπόλυτο, μὲ τὸ τελικὸ τέρμα, μὲ τὸ ἀκατάλυτο εἶναι; Ἐνώνεται — ἄραγε ἢ συνείδηση, ἀφοῦ ἀποβάλλῃ τὸ κέλυφος τοῦ ἐγὼ και μείνῃ γυμνὸ μὲ τὸ περιεχόμενό του, μὲ τὸ Ἀπόλυτο; Και εἶναι ἄραγε αὐτὸ ἡ ἀθανασία της; Ἀφοῦ ἀποβάλλῃ τὴν χρονικότητά της, τὴν ὕλη και τὴν ψυχὴ μὲ τὴ μνήμη της, τίς ἐπιθυμίες και τοὺς φόβους της, ἐνώνεται τότε ἢ οὐσία τοῦ συγκεκριμένου ὄντος μὲ τὴν οὐσία τοῦ Παντός; Και ἐπειδὴ τὰ νοήματα δὲν γεννιοῦνται ἐκ τοῦ μηδενὸς μέσα στὴν ἀτομικὴ συνείδηση, ἀλλὰ ἀπλῶς ἀποκαλύπτονται ἀπὸ αὐτὴν, κατ' οὐσίαν ἀπλῶς ἀποσυνδέονται ἀπὸ ὅ,τι ἔνυλο και ἐπιστρέφουν στὴν ἀρχικὴ καθαρότητά τους και ἔτσι συγχωνεύονται μὲ τὸ Ἀπόλυτο. Ἀλλὰ οὔτε καν ἐπιστρέφουν, διότι ἐκεῖ ἦταν πάντα. Ἀπλῶς εἶχαν γίνῃ ἐπιπρόσθετα και παροδικὰ τὸ περιεχόμενο κάποιου ἐγώ.

Ἦ ὑπάρχει ὅμως ἐδῶ μιὰ σπάνια ἐξάιρεση, ἢ χωρὶς διέλευση ἀπὸ τὴ μερικότητα τῶν τρόπων, ἄμεση μετάβαση στὸ Ἀπόλυτο. εἶναι ὁ δρόμος τῶν μυστικῶν. Αὐτοὶ ἀποσυνδέοντας τὴν οὐσία τοῦ εἶναι τους ἀπὸ τὸ κέλυφος τοῦ «Ἐγὼ» βυθίζονται, συγχωνεύονται, ἢ ἂν θέλετε, χάνονται μέσα ἰστὸ ἀπειρο τοῦ Ἀπολύτου.

Φυσικὰ μιλῶ γιὰ τοὺς ἀληθινούς μυστικούς, πού δὲν πιστεύουν στὴν ἀθανασία τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς, διότι τότε ἀποσύνδεση πραγματικὴ δὲν ὑπάρχει. Μιλῶ γι' αὐ-

τούς πού τὸ νοηματικὸ περιεχόμενον τοῦ εἶναι τοὺς τὸ ταυτίζουσι χωρὶς ἐνδιάμεσα στάδια καὶ χωρὶς περιορισμὸ μὲ τὸ Ἀπόλυτον. Μιλῶ γι' αὐτοὺς πού ζοῦν τὴ θέωσή τους.

Θέλησα νὰ σκιαγραφῆσω μιὰ ψυχολογικὴ προεισαγωγὴ στὸ μέγα πρόβλημα τοῦ θανάτου. Κατέληξα πῶς τὸ ψυχολογικὸ ἄθλημα τῆς ὑπερνίκησης τοῦ θανάτου εἶναι πρὸ νόμιον τῶν λίγων. Οἱ πολλοὶ πεθαίνουν μαζί μὲ τὸ σαρκίον τους.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σταματήσω, γιατί ἀναφέρομαι σὲ κάτι πού προσωπικὰ δὲν ἐζήσα, πού ἀπλῶς τὸ καταλαβαίνω. Αἰσθάνομαι στὴν ἄκρη

ἐνὸς γκρεμοῦ, μέσα στὸν ὅποῖον ποτὲ δὲν πήδησα. Δείχνω δειλὰ ἕνα δρόμον πού δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαδίσω.

Τὸ ὀλοκληρωτικὸ ἄλμα .πού προβάλλω — τὴν ὀλοκληρωτικὴ ψυχικὴ μετοικεσία — δὲν μπορῶ ἀκόμη νὰ τὴν ἐκτελέσω.

Ἡ σταγόνα αἷμα στὴν ἄκρη τοῦ δαχτύλου μου μετράει ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ τοὺς στοχασμοὺς τοὺς γραμμένους στὸ χαρτί. Εἶναι τρομερὰ ἰσχυρὴ ἀκόμη μέσα μου ἡ φωνὴ τοῦ αἵματος. Ἄραγε θὰ ἀξιωθῶ ποτὲ νὰ τὴν κατασιγάσω;

(ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 23 Ἀπρ. '76)

ΚΩΣΤΗ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΗΤΙΣ

Τὸ βιβλίον τῆς σοφίας

Β' ἔκδοσι, ἀναθεωρημένη, ΣΕΛΙΔΕΣ 320

Πωλεῖται δεμένον δρχ. 140

Εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ ΙΛΙΣΟΥ

Ἀποστείλατε ταχ)κὴν ἐπιταγὴν διὰ νὰ τὸ λάβετε ταχυδρομικῶς εἰς τὴν διεύθυνσιν πού θὰ ἀναγράψετε εἰς τὴν ἐπιταγὴν.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΙΣΘΗΣΙΑΣΜΟΥ

Του ΤΖΩΝ ΚΟΥΠΕΡ ΠΑΟΥΖ
Πρόλογος ΣΟΦΙΑΣ ΑΝΤΖΑΚΑ

Δέν είναι καθόλου εύκολο νά περιγράψει κανείς μέ λιγα λόγια τό πλούσιο περιεχόμενο πού δίνει ό συγγραφέας στή λέξη «αίσθησιασμός». Καί παρ' όλο ότι θά επιχειρήσουμε νά τό σκιαγραφήσουμε σ' αυτόν μας τόν πρόλογο, δέν είναι καθόλου βέβαιο ότι ή προσπάθειά μας θά συντελέσει άπολεσματικά στή διασάφηση τών έννοιών. Είναι, όμως, βέβαιο ότι μιá δευτερή άνάγνωση, ύστερα από προσεχτική μελετη τού βιβλίου, θά μπορέσει νά συμβάλει ένεργά στήνκαλύτερη κατανήσή του.

Σέ μιá πρώτη και έπικόλαιη ματιά, τό όλο βάρος φαίνεται νά πέφτει στις πέντε αισθήσεις τού άνθρώπου. Άλλά σέ μιá δευτερή θεώρηση τό κέντρο βάρους μετατοπίζεται και τότε οι πέντε αισθήσεις παίζουν τόν ρόλο ένός μεσάζοντα, άφου δέν είναι παρά πέντε εύαίσθητες κεραίες πού άνοίγονται στόν έξωτερικό κόσμο και δέχονται έντυπώσεις από αύτόν. Έδώ θά μπορούσε κανείς νά παρατηρήσει ότι οι αισθήσεις λειτουργούν, άσυναίσθητα, σέ κάθε άνθρωπο μέ αυτόν ακριβώς τόν τρόπο. Σωστά. Άσυναίσθητα λειτουργούν σέ όλους τό ίδιο. Συνειδητά, όμως, σέ ελάχιστους. Καί ποιά ή διαφορά

θά μπορούσε νά ρωτήσει κανείς, άφου έτσι ή άλλοιώς οι πέντε αισθήσεις βρίσκονται σέ διαρκή έπαφή μέ τόν έξω κόσμο και άκατάπαυστα μεταβιβάζουν τις έντυπώσεις πού δέχονται από αύτόν; Κι όμως, ή διαφορά φαίνεται πώς είναι τεράστια. Για τήν ακρίβεια, στή συνειδητή ακριβώς χρησιμοποίηση τών αισθήσεων στηρίζεται όλόκληρο «Τό Μυστήριο τού Αίσθησιασμού» και τό μυστικό του.

Άς προχωρήσουμε, τώρα, σέ περισσότερες λεπτομέρειες. Μέ λίγη προσοχή, μπορεί νά διαπιστώσει κανείς ότι, παρ' όλο πού οι αισθήσεις δέν παύουν ούτε στιγμή νά λειτουργούν, όμως, τό ύλικό πού μεταφέρουν δέν φτάνει πάντα στή συνειδησή μας και μένει άκαταχώρητο, τουλάχιστο στό συνηθισμένο επίπεδο τού είναι μας. Πόσες φορές δέν καρφώνουμε τό βλέμμα μας σ' ένα άντικείμενο, αλλά έπειδή ό νοός μας είναι άλλου, έπειδή είμαστε άφηρημένοι, ή έπειδή μάς άπασχολεί κάτι δέν τό βλέπουμε. Η όραση λειτουργεί κανονικά, προσλαμβάνει, αλλά κάτι παρεμβαίνει άνάμεσα στήν «αίσθηση» τού άντικειμένου και σέ κάτι άλλο μέσα μας πού λέει: «Βλέπω αυτό τό άντικείμενο», και μάς έμπο-

δίζει νά συνειδητοποιήσουμε τήν αίσθηση. Πόσες φορές, πάλι, παρατηρούμε τήν ώρα και είμαστε βέβαιοι ότι τὸ ρολοῖ μας δείχνει, ἄς πούμε 6.00'. Ξεκινᾶμε νά πάμε στὸν τόπο τοῦ προορισμοῦ μας κι ἐκεῖ διαπιστώνουμε ὅτι ξεκινήσαμε μιά ώρα νωρίτερα. Κι ὅμως, εἰμασταν τόσο ἀκλόνητα βέβαιοι ὅτι τὸ ρολοῖ μας ἔδειχνε 6.00'. Τί σημαίνει αὐτό; Δὲν σημαίνει ἄραγε ὅτι ἀνάμεσα στὴν ἀντιληψη τῆς πραγματικῆς ὥρας καὶ σ' ἐκεῖνο πού τὴν καταχωρεῖ παρεμβλήθηκε ἕνας τρίτος παράγων πού τὴν διέστρεψε;

Πρῶτα ἀπ' ὅλα, λοιπόν, ὑπάρχει κάτι στὸ βῆθος που εχει τὴν ἰκανότητα νά καταχωρεῖ τὰ πάντα. Στὴν ἐξωτερικὴ περιφέρεια, ὑπὸ τὴν ἀλλή, ὑπάρχουν οἱ πέντε αἰσθήσεις πού φωτογραφίζουν τὸν ἐξω κόσμο. Καὶ ἀνάμεσά τους ὑπάρχει κάτι πού παρεμβάλλεται σὰν μονωτικὸ καὶ ἐμποδίζει τὴ μεταβίβαση ἢ τὴ σωστὴ μετάδοση τῶν ἐντυπώσεων ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸ κόσμο. Ἐπόμενο εἶναι, λοιπόν, νά μὴν μπορούμε νά ἔλθουμε σὲ ἄμεση ἐπικοινωνία μὲ τὸν ἐξω κόσμο, ἀφοῦ αὐτὸ τὸ κάτι παρεμβάλλει τὰ δικά του, ὑποκειμενικὰ περιεχόμενα. Οἱ ἄλλες δύο περιοχές, δηλ. ἡ περιοχὴ τῶν αἰσθήσεων καὶ ἡ περιοχὴ πού τίς καταχωρεῖ σωστά, θὰ μπορούσαν νά χαρακτηριστοῦν ὡς ἕνα βαθμὸ «ἀντικειμενικές», γιατί δὲν παρεμβαίνουν στὸ εἰσερχόμενο υλικό.

Ὁ ἀναγνώστης θὰ μαντεύει ἰσως τί εἶναι ἐκεῖνο πού καταχωρεῖ χωρὶς νά παρεμβαίνει. Εἶναι τὸ Κέντρο τῆς ὕπαρξης μας, ὁ πυρήνας τῆς ὄντοτητας μας, τὸ λεγόμενο «Ἐγώ». Τὰ ὑποκειμενικὰ περιεχόμενα πού τὸ περιβάλλουν, νηητικά, συναισθηματικὰ καὶ ἄλλα, μᾶς εἶναι αἰσθητὰ ὡς ὁ

«ἐαυτὸς» μας. Οἱ πέντε αἰσθήσεις, ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀνήκουν στὸ σῶμα, τὸ πιὸ ἐξωτερικὸ μας περιβλημα. Αὐτὴ ἡ σκαγράφηση δείχνει καθαρῶς τὸν διαχωρισμὸ ἀνάμεσα στὸ «Ἐγώ» καὶ στὸν «ἐαυτὸ», ὅπως καὶ ἀνάμεσα στὸ «Ἐγώ» καὶ στὸ σῶμα. Ἡ διαπίστωση αὐτὴ εἶναι τόσο κοινὴ, πού ἔχει περάσει στὴν καθημερινὴ ὀμιλία. Λέμε: «Εἶχα διάλογο μὲ τὸν ἐαυτὸ μου», ἢ «Ἐγὼ μὲν τοθελα, ἀλλὰ τὸ σῶμα μου δὲν ἤθελε νά μὲ ὑπακούσει». Εἶναι τὸ γνωστότατο: «Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἀλλ' ἢ σὰρξ ἀσθενής». Στὶς περιπτώσεις πού τὸ σῶμα κάνει τελικὰ αὐτὸ πού θέλει, εἶναι φανερό ὅτι εἶναι πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὸ «Ἐγώ». Σὲ ἄλλες περιπτώσεις πάλι, τὸ «Ἐγώ» εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρὸ ὥστε νά δαμάσει τόσο τὸ σῶμα, ὅσο καὶ τὸν ἐνδιάμεσο παράγοντα πού παρεμβαίνει. Αὐτὸ, ὅμως, πρρῦποθέτει ἕνα εἶδος ἐσωτερικῆς προεργασίας. Ὅποιος ἀσχοληθεῖ μὲ αὐτὴν, διαπιστώνει ὅτι ὁ παραβάτης δὲν εἶναι τὸ σῶμα. Τὸ σῶμα θὰ ἦταν πειθῆνιο ἂν δὲν ὑπῆρχε πίσω του ἐκεῖνο τὸ πολύπλοκο ὑπόστρωμα ἀπὸ ὑποκειμενικὲς σκέψεις καὶ ὑποκειμενικὰ συναισθήματα, πού τὸ κρατᾶει ἄμεσα κάτω ἀπὸ τὴν ἐξουσία του. Εἶναι ἄλλωστε πολὺ κοντὰ του. Τὸ ἀγγίζει. Ἐνῶ, γιὰ νά φτάσει τὸ «Ἐγώ» ὡς τὸ σῶμα καὶ νά τὸ κατευθύνει, πρέπει ἀνσγκαστικά νά περάσει ἀπὸ τὸ ὑποκειμενικὸ διάμεσο. Κι ὄχι ἀπλῶς νά περάσει, ἀλλὰ νά τὸ ὑποτάξει.

Τί κάνει, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος πού ἐπιθυμεῖ νά ἐρχεται σὲ ἄμεση ἐπαφή μὲ τὸν ἐξω κόσμο, μὲ τὴ βοήθεια τῶν αἰσθήσεων; Μὰ εἶναι φανερό ὅτι θὰ πρέπει νά ἐντείνει τόσο τὴ συνειδητότητα τοῦ «Ἐγώ» του ὥστε νά δέχεται συνειδητὰ τίς αἰσθήσεις

ὕπὸ τὸν ἔξω κόσμον. Κι ἂν, ὅπως εἶναι βέβαιο, ὁ ἐνδιάμεσος παράγων κάνει προσπάθειες γιὰ νὰ καταστρέψει τὴν ἁμεσότητα τῆς συνειδητῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν ἔξω κόσμον, τότε τὸ «Ἐγὼ» θὰ πρέπει νὰ κάνει διπλὸ ἔργο. Παράλληλα μὲ τὴν ἔνταση τῆς προσοχῆς καὶ τῆς συνειδητότητάς του σὲ σχέση μὲ τὶς αἰσθήσεις, θὰ προσπαθεῖ νὰ ἐξουδετερώσει κάθε παρέμβαση ἀπὸ τὸ «ἐαυτὸ».

Ἄλλὰ, ἰακριβῶς ἐδῶ, βρισκόμαστε ἀντιμέτωποι μὲ μιὰ παραδοξότητα. Ὁ «ἐαυτὸς» τῶν ἀνθρώπων συλλογικά, ἔχει φτιάξει ἕναν κόσμον δικό του ἔξω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, πού ἀποτελεῖ πιστὴ ἀντανάκλαση τοῦ «ἐαυτοῦ» ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς ὁ κόσμος ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ βουήματα τῆς σκέψης καὶ τοῦ συναισθήματος, μ' ἄλλα λόγια, ἀπὸ τὴ φιλοσοφία, τὴν ἐπιστήμη, τὴν ἠθικὴ καὶ τὴ θρησκεία. Μὲ τὴ σειρά του, αὐτὸς ὁ ἴδιος κόσμος πού ἐπλασε ὁ «ἐαυτὸς» ὄλων τῶν ἀνθρώπων, εἰσέρει καὶ πάλι μέσα στὸν κάθε ἄνθρωπον καὶ προκαλεῖ μεγάλη σύγχυση. Γι' αὐτὸ, τὸ «Ἐγὼ» πού ἐπιθυμεῖ θερμὰ νάρθει σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν κόσμον, θὰ ἀποφύγει νὰ ἀντλήσει ἀπὸ τὴ φιλοσοφία, τὴν ἐπιστήμη, τὴν ἠθικὴ ἢ τὴ θρησκεία πού ἀντανακλοῦν τὸν «ἐαυτὸ» τῆς ἀνθρωπότητας.

Ἄλλὰ ἂν ὁ «ἐαυτὸς» τοῦ ἀνθρώπου ἔχει μιὰν ἐξωτερικὴ ἀντιστοιχία, τότε φυσικὸ εἶναι νὰ ἔχουν καὶ οἱ ἄλλοι δυὸ παράγοντες τὶς ἐξωτερικὲς ἀντιστοιχίες τους. Ποιές, ὅμως, εἶναι αὐτές; Δέν εἶναι δύσκολο νὰ τίς βρεῖ κανεὶς. Ὅπως ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει ἕνα σῶμα ἀπὸ ὕλη, ἔτσι ὑπάρχει κι ἕνα παγκόσμιο σῶμα ἀπὸ ὕλη, πού εἶναι τὸ σύμπαν. Μέσα στὸ σύμπαν ὑπάρχουν ἑκατομμύρια

ἑκατομμυρίων σῶματα ἀπὸ ὕλη. Αὐτὸ εἶναι φανερό. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού δέν εἶναι τόσο φανερό, εἶναι ἡ ὑπαρξὴ ἑνός «Ἐγὼ» μέσα σὲ κάθε ὕλικό σῶμα. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νιώθουν πὼς ἔχουν ἕνα «Ἐγὼ» ἔξωρα ἀπὸ τὸ σῶμα τους καὶ ἀπὸ τὸν «ἐαυτὸ» τους. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα, τὸ «Ἐγὼ» τοῦ ἀνθρώπου προχωρεῖ συμπερασματικά καὶ ὑποθέτει ὅτι καὶ οἱ ἄλλες ὕλικές ὑπόψεις πού δέν εἶναι ἀνθρώπινες, θὰ πρέπει νὰ ἔχουν ἕνα «Ἐγὼ» στὸ κέντρο τοῦ εἶναι τους. Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ υποθέσει καὶ γιὰ τὸ σύμπαν, πού τὸ βλέπει σὰν ἕνα τεράστιο Σῶμα, ὅτι δηλ. κρύβει μέσα του ἕνα «Ἐγὼ», πού καθρεφτίζεται στὸ «Ἐγὼ» τοῦ ἀνθρώπου καὶ στὰ «Ἐγὼ» ὄλων τῶν ὄντων.

Ἄν ὁ ἄνθρωπος πού ἐπιθυμεῖ νὰ ζεῖ ἄμεσα τὸν ἔξω κόσμον, καταφέρει νὰ μὴν ἀφήσει οὔτε τὸν ἐξωτερικὸν του «ἐαυτὸ», οὔτε τὸν τεράστιον, πανανθρώπινον, ἐξωτερικὸν «ἐαυτὸ» νὰ μπουῦν ἀνάμεσα στὸ «Ἐγὼ» του καὶ στὶς αἰσθήσεις του, τότε θὰ βρεθεῖ ἐνωμένος μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ «Ἐγὼ» ὄλων τῶν ὑπαρκτῶν πλασμάτων, ὀργανικῶν καὶ ἀνοργάνων. Πέρα ὑπ' αὐτὸ, τὸ «Ἐγὼ» του, ἐλευθερωμένο ἀπὸ τὰ δεσμά του, θὰ ἔχει ταυτόχρονα ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸ «Ἐγὼ» τοῦ Σύμπαντος, πού ὁ συγγραφέας τὸ ὀνομάζει Πρῶτη Ἀρχή, Πρῶτη Αἰτία, Θεό, Ἀπόλυτο, Δημιουργό, Πλόστη. Αὐτὴ ἡ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ συνειδήσεις ἄλλες ἀπὸ τὴ δική του, κάνει τὸ «Ἐγὼ» τόπο συνάντησης τόσο τῆς οὐσίας τῶν πλασμάτων, ὅσο καὶ τοῦ Πλάστη. Μπορεῖτε νὰ φανταστεῖτε πόσο εὐρύνονται τὰ ὄρια μιᾶς τέτοιας συνειδήσεως; Μπορεῖτε νὰ ἀναλογιστεῖτε τὴ μαγεῖα μιᾶς συνειδήσεως πού ἔχει ξεπεράσει

τόν έαυτό της κι έχει γίνει παγκόσμια και συμπαντική;

Ένα τέτοιο όν βρίσκεται σε τηλεπαθητική επικοινωνία με τα πάντα και νοιώθει τον μυστικό παλμό τους και τις κρυφές ανάγκες τους. Και άφου νοιώθει αυτή τήν ενότητα, αυτή τήν προεκταση του «Εγώ» του μέσα στους άλλους, δέν του είναι δυνατό να μήν βοηθά με κάθε τροπο όσους έχει άδικησει ή Πρώτη Αρχή και τό σύστημα τών ανθρώπων. Αυτό τό άνιδιοτελές δόσιμο, αυτή τη μετατόπιση του κέντρου βάρους άπό τήν εγωκεντρική αυτοπεριστροφή, στην άλτρουιστική αυταπαρνηση, τη ζεί ένας τύπος ανθρώπου που ο συγγραφέας τον όνομάζει «αγιο», άλλα επίσης και τό μοναχικό «Εγώ» με τήν οικουμενική συνειδηση, που άποτελεί τό θέμα αυτού του βιβλίου. Αυτή ή μοναχική συνειδηση, όπως τονίζει και Ξανατονίζει ο συγγραφέας, κλείνει στα βάθη της μία διπλή ταυτότητα. Τήν ταυτότητα με τα πλάσματα που βρίσκονται πιο χαμηλά άπ' αυτήν στή σκάλα της δημιουργίας, δηλ. με τα ζώα, τα φυτά, την άνόργανη ύλη, και τήν ταυτότητα με τό «Εγώ» της Πρώτης Αρχής, που στέκει επάνω άπό τόν άνθρωπο. Μ' άλλα λόγια, ή συνειδηση ενός τέτοιου ανθρώπου περιέχει ταυτόχρονα τό υπανθρώπινο και τό υπερανθρώπινο. Ο συγγραφέας διάλεξε τό παραστατικό όνομα «ιχθυοσαυρική συνειδηση» για νά περιγράψει αυτό που θέλει νά μεταδώσει.

Άλλά ή Πρώτη Αρχή έχει κι αυτή έναν «έαυτό» άνάμεσα στο σώμα της και τό «Εγώ» της. Και αυτός ο «έαυτός» της, ακριβώς όπως στόν άνθρωπο, είναι ή πηγή και ο πρόξενος κάθε κακού και κάθε σκληρότητας που παρατηρούμε στή φύση. Γι'

αυτό, ο άνθρωπος με τη διάπλατη και παγκοσμια συνειδηση κάνει άγωγή για νά παρακάμψει τό «κακό» στοιχείο μέσα στην Πρώτη Αρχή και νά ταυτιστεί με τό «καλό» της.

Αν ή επιτευξη της ταύτισης με τήν «καλή» πλευρά της Πρώτης Αιτίας, επαιρνε πανανθρώπινες διαστάσεις, θά δημιουργούσε ένα νέο τύπο ανθρώπου, που δέν θά έμοιαζε καθόλου με τον σημερινό. Για τήν ακριβεια, ο συγγραφέας είναι βέβαιος ότι είμαστε στα πρόθυρα αυτής της τεραστίας επανάστασης, οτι ο νέος τύπος ανθρώπου, με τήν παγκόσμια συνειδηση, γεννιεται ήδη μέσα άπό τό χάος της σύγχρονης ύπαρξης. Αυτός ο ίδιος είναι ένας άπό τους άγγελισφόρους και πρωτοπόρους της και ύψώνει τή φωνή του για νά προφητέψει τό έκκολαπτόμενο μέλλον, που θά έχει μία νέα θρησκεία, μία νέα φιλοσοφία, μία νέα ήθική και μία νέα κοινωνία. Μ' άλλα λόγια, ενεργεί σαν μαντατοφόρος της νέας εποχής του Ύδροχόου και νεκρο - πομπός της παραγμένης εποχής τών Ιχθύων, που βρίσκεται ήδη στο ψυχομαχητό της.

Η φωνή του ερχεται άπό τό Μέλλον, χωρίς νά είναι ή μοναδική. Άρκετοι άλλοι έννοιωσαν μέσα τους τις ώδινες του μέλλοντος, του νέου τύπου του ανθρώπου και πρόσφεραν στή σημερινή ανθρωπότητα τή μοναδική ή καθένας συμβολή του. Ο καθένας τους έκφράζει με τόν δικό του τροπο τό γεγονός της παγκόσμιας συνειδησης και τό ξεπέραςμα του ύποκειμενικού, ιδιοτελοϋς «έαυτου». Μία τέτοια πρωτοποριακή φωνή είναι ή φωνή του Έλβετου ψυχολόγου Κάρλ Γιούγκ, που προσφέρει έναν έπιστημονικό τρόπο για τό ξεπέραςμα του «έαυτου» και τήν ταύ-

τιση με το «Εγώ» στο κεντρο του ανθρωπου, που το ονομαζει «Ταυτο». Στο Ταυτο συνενωνονται τα υπερανθρωπινα με τα υπανθρωπινα στοιχεια. Τις εσωτερικες διεργασειες που οδηγουν σ' αυτη την «αταμικότητα» στον πυρηνα της οντοτητάς μας, τις ονομαζει «πορεία της έξατομικευσης», γιστι ο ανθρωπος ελευθερωνεται απο την αγέλη, απο τον «εαυτο», και ανακαλύπτει τη μοναδικότητα και αταμικότητά του. Ο Πάουζ τη μοναδικότητα αυτη τη λέει «μοναχικότητα».

Για την ακρίβεια, προκαλει κατάλληλη ή ταυτότητα των βασικών διαπιστώσεων ανάμεσα στον Πάουζ και στον Γιούγκ. Τόσο ο Πάουζ όσο και ο Γιούγκ (στα βιβλία του «Απάντηση στον Ίώβ» και «Το Πρόβλημα του Τετάρτου») τονίζουν την καλή και κακή πλευρά της Πρώτης Αρχής και ρίχνουν σ' Αυτήν το βάρος της ευθύνης για το κακό που ενυπάρχει στη φύση και στον άνθρωπο. Και οι δυο τονίζουν ότι ο άνθρωπος συλλαμβάνει το Θεό σύμφωνα με τους περιορισμούς της φύσης του. Και οι δυο προσπαθούν να γυμνώσουν την ιδέα της Πρώτης Αρχής από το φορτίο των ανθρωπινων ιδεών που τη βαρύνει, για να μπορέσει ο άνθρωπος να δει και να νοιώσει τα πράγματα στις «άντικειμενικές» τους διαστάσεις.

Η ταυτότητα των διαπιστώσεων τους προχωρεί μακρύτερα και άγκαλιάζει το γεγονός ότι η ένσυνειδητη άμαρτία ή το ένσυνειδητο κακό, είναι μια βαθμίδα (ίσως και πολλές) καλύτερο από ένα μη συνειδητό κακό, ακόμα κι από ένα μη συνειδητό καλό. Για την ακρίβεια, ο Γιούγκ παραθέτει την παραβολή του άδικου υπηρέτη από τον Λουκά και άλλα, που

φανερώνουν ότι το βαθύτερο νόημα της διδασκαλίας του Χριστού ήταν η ανάπτυξη της συνειδητότητας.

Τόσο ο Πάουζ όσο και ο Γιούγκ συνέλαβαν τη Χριστιανική διδασκαλία στην εσωτερική ουσία της και γι' αυτό αναφέρονται ξεκάθαρα στο νόημα του εσωτερικού θανάτου, που τον ακολουθεί μια νέα, εσωτερική γέννηση ή ανάσταση, καθώς και στο αξίωμα ότι πρέπει να γίνει κανείς ένα τίποτα για να γίνει τα πάντα.

Μ' άλλα λόγια, ο «αισθησιασμός» που προτείνει ο Πάουζ είναι ένας «μεταφυσικός» αισθησιασμός που μπορεί να βοηθήσει τον άνθρωπο να απλώσει τη συνειδησή του πέρα από τα καθαυτό ανθρωπινα όρια και να ενωθεί τόσο με το ζωικό, φυτικό και ορυκτό παρελθόν της γης, όσο και με το μακρινό πνευματικό μέλλον του.

Πιο συστηματοποιημένα παρουσιάζει αυτή την πρόοδο από την προσωπική στην παγκόσμια συνειδηση το σύστημα του Γκουρτζιφ, που τη φλόγα του τη μεταλαμπάδεψαν σε διάφορες χώρες της Ευρώπης και στην Αμερική οι μαθητές του, Πήτερ Ουσπένσκυ («Αναζητώντας τον Κόσμο του Θαυμαστού», «Πέντε Διαλέξεις πάνω στη Νέα Ψυχολογία»), Μωρίς Νικολλ («Η Ψυχολογία της Συμβολικής των Γραφών») και άλλοι.

Η πρωτοτυπία του βιβλίου τούτου είναι μοναδική. Ο συγγραφέας του έχει το χάρισμα της άπλης γλώσσας και της άμεσης μετάγγισης των νοημάτων. Ταυτόχρονα, η ποιητική του φλέβα, διάχυτη σ' ολόκληρο το βιβλίο του, συντελεί ώστε η ανάγνωση να είναι ταυτόχρονα ευχάριστη και διεισδυτική. Είναι, με λίγα λόγια, ένα βιβλίο που αφήνει την πεμπουσία του μόνιμα στον άναγνώστη.

Μοντέρνα μουσική τῶν καθολικῶν

Περαστικοί ἀπὸ τὴν ὁδὸ Πανεπιστήμιου, ἔξω ἀπὸ τὸν ναὸ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τῶν καθολικῶν, ἄκουγαν, τὸ βράδυ τῆς Δευτέρας 24 Μαΐου, τὸ μεγάφωνο νὰ μεταδίδῃ τὰ «ἀλληλούϊα» καὶ τὰ «Κύριε ἐλέησον» σὲ ρυθμὸ ἀργοῦ βάλς.

Ἦταν μιὰ εἰδικὴ λειτουργία γιὰ τὴν νεολαία. Ἀγόρια μὲ μακρὰ μαλλιά καὶ κορίτσια μὲ πανταλόνια μπλου - τζὴν ἔψελναν, μὲ συνοδεία ἠλεκτρικῆς κιθάρας, τυμπάνου καὶ ἀρμονίου...

Ἀπὸ τὴν περιγραφή τοῦ γνωστοῦ θεολόγου κ. Στ. Ἀλεξίου στὴν «Καθημερινή» τῆς 30ης Μαΐου:

«Ἐγὼ κορίτσι 18 ἐτῶν, φοιτήτρια τῆς Ὀδοντιατρικῆς, ἦταν ὁ συντάκτης καὶ ὁ ἐκφωνητὴς αὐτῶν τῶν προσευχῶν πού ἔγιναν μέρους τῆς λειτουργίας. Στὴ δική μου ἐκκλησία θὰ χρειάζονταν καυγάδες αἰώνων γιὰ νὰ προστεθῆ ἢ νὰ ἀφαιρεθῆ ἓνα λεξίδιο ἀπὸ τὰ κείμενα πού ἐλάχιστοι καταλαβαίνουν. Ἐδῶ τὰ παιδιὰ ἄφησαν ἐλεύθερα τὴν καρδιά τους νὰ μιλήσῃ. Μετὰ τὸ «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας», τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἡ παιδικὴ φωνὴ εἶπε:

«Ἄς γίνουμε φορεῖς τῆς ἀγάπης σου, Κύριε. Τῆς ἀγάπης πού

κάνει τὸν χριστιανὸ νὰ εἶναι ὁ πιὸ ἀδέσμευτος ἀλλὰ καὶ ὁ πιὸ δεσμευμένος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ προσφορὰ μας ἄς εἶναι μιὰ ἀπάντηση, σ' ἐκείνους πού ἀναπαύονται μακάρια στὴ νωθρὴ ἀδιαφορία τους, σ' ἐκείνους πού ἀρκοῦνται στὴ στατικότητα τῆς πίστεως τους, σ' ἐκείνους πού υἱοθετοῦν τὴν βία σὰν λύση στὸ πρόβλημα τοῦ ἀνθρώπου, σ' ἐκείνους πού δὲν γνωρίζουν τὸν Χριστό, σ' ἐκείνους πού ζητοῦν νὰ μάθουν ποῖος εἶναι. Ἄς γίνουμε κάτοχοι τῆς εἰρήνης. Ὅχι τῆς μακάριας ξεκούρασης, ἀλλὰ τῆς ἡρεμῆς ἐνότητος τῆς καρδιάς καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς τῆς κατάκτησης τοῦ ἑαυτοῦ μας».

Ἡ χορωδία στὰ εἰσοδικὰ καὶ στὴν προσφορὰ ἔλεγε τοὺς δικούς της στίχους. Ἐξω ἀπὸ τὸ τυπικὸ: «Κράτησέ μας Κύριε δυνατούς, ἀλληλούϊα, μὲς τὸ διάβα τῆς ζωῆς, ἀλληλούϊα». «Μᾶς καλεῖς γιὰ νὰ μᾶς δώσης ἄρτον οὐράνιο Κύριε. Συνάθροισέ μας ὅλους στοῦ οὐρανοῦ τὸ συμπόσιο». «Σὲ ζητῶ, Χριστέ σὲ ζητῶ, στὸ πρόσωπο τῶν ἄλλων. Μὲ ἀγωνία σὲ ζητῶ σὰν τὴ γῆ ποὺ διψάει τὴ βροχή, Μὲς τὴ ζωὴ μου θὰ σὲ βρῶ σὰν χαμόγελο ἐλπίδας. Μέσα στὴ θλίψη θὰ σὲ βρῶ σὰν αὐγὴ πού σκορπάει τὴν νυχτιά. Μείνε κοντὰ μου στὴ ζωὴ καὶ δίνε μου τὸ φῶς».

Μακάρι νά μπορούσαμε νά γράψουμε ἐδῶ ὅλους τοὺς στίχους καὶ τοὺς ὕμνους πὺ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά τους, μακρὰ ἀπὸ τύπους καὶ συμβατικότητες εἶπαν στὸν Χριστὸ τὰ παιδιῶν».

Ἡ πρωτότυπη αὐτὴ — γιὰ τὴν Ἑλλάδα — λειτουργία ἐπετρέπη ἀπὸ τὸν ἡλικίας 35 ἐτῶν ἐπίσκοπο τῶν καθολικῶν κ. Νικόλαο. «Ὁ τρόπος προσευχῆς — εἶπε ὁ ἀρχιεπίσκοπος πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν συνέδριον — δὲν ἐπιβάλλεται στοὺς νέους ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἐποχές. Κάθε γενεὰ ἔχει τοὺς δικούς της τρόπους γιὰ νά ἐκδηλώσῃ καὶ νά ἐκφράσῃ τὴν ἴδια πίστη. Ἡ ἐκκλησία δὲν πρέπει νά καταστήσῃ μουσεῖο, ἀλλὰ νά ἐκσυγχρονιστῇ γιὰ νά προσελκύσῃ τοὺς νέους. Εἶναι χρέος της νά μπαίνη στοὺς νέους δρόμους καὶ νά μὴ διστάζῃ στὴν τόλμη».

«Ἡ λειτουργία αὐτὴ — γράφει ὁ κ. Ἀλεξίου — θὰ ἔπρεπε νά ξαναγίνῃ. Νά γίνῃ σὲ ἀνοικτὸ χωρὸν, γιὰ νά τὴ ζήσουν ὅσο τὸ δυνατόν πῶς πολλοί. Θὰ λέγαμε ἀκόμη πὺς κάτι παρόμοιο θὰ ἔπρεπε νά κάνη καὶ ἡ δική μας ἐκκλησία. Πὺς νά τὸ κάνη ὅμως, ὅταν — γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων — δὲν τολμᾷ οὔτε ἓνα ἀρμόνιο νά ἐπιτρέψῃ στοὺς Ναοὺς».

Ἐφορίζουν οἱ «ἅγιοι» Πειραιῶς-Κορίνθου

Ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Χρυσόστομος ἀπειλεῖ μὲ ἀφορισμὸ «πάντα ἀρμόδιο κρατικὸ παράγοντα» ἐὰν δὲν καταργηθῇ τὸ θερινὸ θέατρον «Δελφινάριον» πὺ ἰδρύθη — δίπλα στὴν ἐκκλησία τῆς Μυρτιδιώτισσας — κατὰ τὴν διάρκειαν

τῆς δικτατορίας. Τότε, ὁ Μητροπολίτης εἰσώπα, καὶ τώρα λέγει:

...«Δὲν ζῶμεν πλέον ὥρας τυραννίας, καθ' ἃς μέχρι πρότινος δικτατορικῆ ἀδείας ἐβεβηλοῦντο καὶ αὐτὰ τὰ ἱερά μας. Ζητοῦμε τὴν ἄμεσον ἀπομάκρυνσιν τοῦ «Δελφινάριου», ἄλλως εἴμεθα ἀναγκασμένοι νά λάβωμεν ὠρισμένα πνευματικὰ μέτρα κατ' ἐκείνων, οἵτινες δύνανται ἀρμόδιως νά ἐνεργήσουν πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ὄργιου, εἰς ἣν περίπτωσιν θέλουσιν κωφεύσει...».

Ὁ δὲ Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Παντελεήμων ἤδη ἐξέδωκε ἀφορισμὸν κατὰ ἀγνώστων οἱ ὅποιοι ἐκλεψαν ἀπὸ τὸ Γηροκομεῖον «τὸ ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου» διάφορα ὕλικά, εἶδη λουτρῶν, ἐξῆς πόρτες κλπ.

Ἰδοὺ καὶ τὸ κείμενον τοῦ ἀφορισμοῦ: «Ἀποκόπτομεν ἀρχιερατικῶς τοῦ Ποιμνίου καὶ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ τοὺς πεπυρωμένους κλέπτας τούτους, τοὺς συνεργοὺς τῶν φρικτῶν τούτων κλεπτῶν καὶ τοὺς γνωρίζοντας περὶ τούτων καὶ μὴ φανερώοντας αὐτούς. Ἔστωσαν ἀφορισμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι, ἐκτὸς ἂν μετανοήσωσιν καὶ αἰτήσωσιν ἐμπράκτως συγγνώμην καὶ λύσιν τοῦ παρόντος. Ἔστωσαν ἀδιάλυτοι, τυμπανιαῖοι, ἀλύτρωτοι καὶ τρέμοντες ὡς ὁ Κάλν, φέροντες τὴν λέπραν Γιαζή καὶ τὰς ΚΑΤΑΡΑΣ ἀπάντων τῶν Ἀγίων Πατέρων, τῶν Ἀγίων ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων...».

Ἐφορίσθηκαν καὶ οἱ Ἀναστενάρηδες

Τὸ ἔθιμον τῆς πυροβολίας ἐτήρηθη κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν ἁγίων

Κωνσταντίνου και 'Ελένης, και έφétος στην πόλη του Λαγκαδά, στην Μελίκη Βερροίας και στην 'Αγία 'Ελένη Σερρών με συμμετοχήν πολλών «αναστενάρηδων».

Στην λειτουργία του ναού των 'Αγίων Κωνσταντίνου και 'Ελένης του Λαγκαδά, ο αρχιμανδρίτης κ. Ευσέβιος είπε στο κήρυγμά του, ότι είναι άφορισμένοι όσοι θά πατήσουν στα κάρβουνα και όσοι συμμετάσχουν στα αναστενάρια.

"Όμως, δεκα - έπτá αναστενάρηδες άδιαφόρησαν για την άπειλή.

Δέν έγινε πυροβασία μόνον στην Μαυρολεύκη Δράμας, έλλείψει εικόνων των άγιων, τας οποίας έχει κατάσχει ο δεσπότης. Οι αναστενάρηδες έδικαιολογήθηκαν ότι δέν μπορούν να χορέψουν στα άναμμένα κάρβουνα χωρίς την εικόνα.

'Όστόσο, ένας γεωργός από την περιοχή 'Εδέσσης, ο 30 έτών 'Αριστειδής 'Αμανούδης άσχετος με την «άδελφότητα» των αναστενάρηδων, μπήκε ξαφνικά στη φωτιά και την διέσχισε σταυρωτά μερικές φορές, με την ίδια έπιτυχία της άκαίας. Οι κανονικοί αναστενάρηδες τον άπεμάκρυναν και ισχυρίσθηκαν ότι είχε καή.

'Ο ίδιος είπε ότι στην έέργειά του τον παρέσυρε το ίδιο κύμα πίστewς που ώθει τους παραδοσιακούς αναστενάρηδες. Είπε ότι δέν είχε προσχεδιάσει το γεγονός, αλλά στην δεδομένη στιγμή πίστεψε πως θά μπορούσε και ο ίδιος να κάνη αυτό για το όποιο οι αναστενάρηδες είναι φημισμένοι: σέ διεθνή κλίμακα, και το όποιον παραμένει έπιστημονικώς άνεξήγητον και άπαράδεκτον από την έπίσημη εκκλησία.

'Αρχάνθρωπος 400.000 έτών

Στο σπήλαιο Πετραλώνων (60 χλμ. ΝΑ τής Θεσσαλονίκης) εύρέθη, από κλιμάκιον τής 'Ανθρωπολογικής 'Εταιρίας, σκελετός νεαρού άτομου, θανόντος πρό 400.000 έτών. Κατά τον πρόεδρο τής 'Εταιρίας δόκτορα 'Αρη Πουλιανό, πρόκειται περι «'Αρχανθρώπου».

Και παλαιότερα είχαν εύρεθη κρανίον και άλλα ίχνη των πρώτων ανθρώπων στη χώρα μας και στην Εύρώπη, αλλά όχι και σκελετός που θά έπεβεβαίωνα — σύμφωνα με την θεωρία του κ. Πουλιανού — ότι το σπήλαιο Πετραλώνων είχε κατοικηθή, από πολυ παλιά έποχή, ακόμη και από το στάδιο των 'Αρχανθρώπων, γνωστών ως στάδιον Πιθηκανθρώπων.

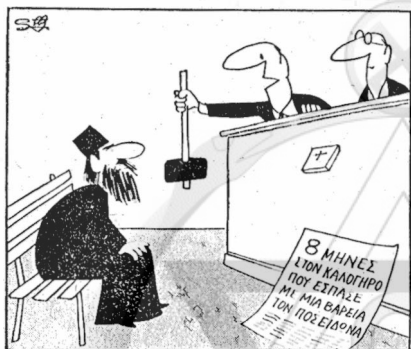
"Όπως είναι γνωστόν διάφοροι ξένοι και 'Ελληνες έπιστήμονες, όταν το 1960 εύρέθη το πρώτο κρανίον Παλαιού 'Ανθρώπου στα Πετράλωνα, ύπεστήριξαν την άποψιν ότι το εύρημα είναι τυχαίο, ότι προφανώς έχει άφρικανικήν προέλευσιν και ότι το σπήλαιο δέν κατοικήθηκε από τον άνθρωπο. "Όλες οι θεωρίες αυτές, το λιγώτερο, χρειάζεται να επανεξετασθούν μετά την τελευταίαν ανακάλυψιν.

'Η καταδίκη του καλόγηρου

Σε οκτώ μήνες φυλάκιση προς 150 δραχμές την ήμερα κατεδικάσθη από το τριμελές πλημελειοδικεϊον 'Αθηνών ο 'Αγιορείτης καλόγηρος που έσπασε πρό καιρού το άγαλμα του Ποσειδώνος στην εί-

σοδο του Υπουργείου Παιδείας.

Πρόκειται για τον μοναχό Νέστορα, κατά κόσμον Χαράλαμπος Τσουκαλά, έτών 42, από την Ζάκυνθο, που διαμένει από 15ετίας στην σκήτη της Αγίας Άννης του Αγίου Όρους και ό οποίος τό πρωί της 31ης Μαρτίου με μιá 'Ο «εύσεβής πόθος» του σκιτσογράφου

— Και τώρα, πάρε να σπάξης χαλίγια ..

(Του Σκουλά στην 'Απογευματινή)

βαρεία που είχε κρυμμένη στο ράσο του, άρχισε να κτυπά με μανία τό γύψινο αντίγραφο του αγάλματος του Ποσειδώνας που κοσμούσε την είσοδο του υπουργείου.

Ό μάρτυς υπερασπίσεως Γεώργιος Τσαπάκης, συνταγματάρχης Π.Δ. και οικονομολόγος, ανέφερε, στάς Δέκα έντολάς:

— «Ό ποιήσεις όμοίωμα, ούδέ προσκυνήσεις αυτό, εγώ είμαι ό Θεός σου». Συνεπώς σύμφωνα με την έντολή του Θεού δέν πρέπει να κατασκευάζωνται είδωλα, αλλά και άν κατασκευάζωνται πρέπει άμέσως να καταστρέφονται. Η Αγία Γραφή στο Δευτερονόμιον κεφάλαιον Ζ', λέγει χαρακτηριστικώς: «Άλλ' ούτω ποιήσετε αυτοίς τους

βωμούς αυτών καθελείτε και τάς στήλας αυτών συντρίψετε και τά άλση αυτών εκκόψετε και τά γλυπτά τών θεών αυτών κατακαύσετε πυρί...».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δηλαδή, πρέπει να καταστραφούν όλα τά αγάλματα που υπάρχουν στην χώρα μας, στα άλση, στις πλατείες κ.λ.π.;

ΜΑΡΤΥΣ: Δέν τό λέω εγώ αυτό, τό λέει ό Θεός.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ: Κύριε μάρτυς, παρερμηνεύετε την Αγία Γραφή. Ένα άγαλμα ένός ήρωος ή ό,τιδήποτε άλλο διακοσμητικό τό λατρεύουμε ως θεότητα;

ΜΑΡΤΥΣ: Είτε τό λατρεύουμε, είτε όχι, τό άγαλμα αυτό είναι είδωλο.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ: Η πατριαρχική ράβδος έχει εις την κορυφήν της δύο όφεις και ό πατριαρχικός θρόνος έχει ανάγλυφη την παράσταση ένός δικέφαλου άετου. Αυτό σημαίνει ότι είναι είδωλα;

ΜΑΡΤΥΣ: Αυτά έτοποθετήθησαν κατ' έντολή του Θεού. Οι όφεις στην πατριαρχική ράβδο άναπαριστούν τους δύο όφεις που έσσωσαν τον λαό του Ισραήλ από την δίψα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Άρκει.

Ό κατηγορούμενος — όπως ειπε στην άγόρευσή του ό Εισαγγελεύς — έχει πάθει «δρησκευτικήν παραμόρφωσιν». Άκούγοντας αυτόν τον χαρακτηρισμόν, έξεμάνη:

— «Αυτός — ό Εισαγγελεύς — δέν είναι χριστιανός! Υπερασπίζε-ται τά είδωλα! Θα τον τιμωρήση ό Θεός, τον άσυνείδητο. Κοίτα κάτι άνδρωποι που υπάρχουν στην Άθήνα! Μόνο τό άγαλμα του Κολοκοτρώνη έπιτρέπω. Ζήτω ό Πα-

λαιῶν Πατρῶν Γερμανός!».

Ἐκ τῶ ἀκρατήριου ἀκούγονται φωνές:

— Νὰ ἀγιάσῃ τὸ στόμα σου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κάτσε κάτω. Ἐσυχία. Μὴ μιλάς ἔτσι κατηγορούμενε.

ΚΑΤΗΓΟΡ. Ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος λέει, εἶναι ἁμαρτία νὰ μὴν ἀπαντοῦμε στὶς ἄθεες θεωρίες. Νὰ μὴ λέγῃ τέτοια «αὐτός», γιὰ νὰ σταματήσω καὶ ἐγώ.

Εἰσαγγελεῦσ Δὲν ἀξίζει οὔτε ποινικὴ δίωξι γιὰ περιύβρισι ἀρχῆς νὰ τοῦ ἀσκήσω.

Ὅταν ὁ πρόεδρος ρώτησε τὸν κατηγορούμενο ἂν ζητᾷ ν' ἀπαλλαγῇ, ὁ καλόγερος ἀπαντᾷ:

«Καταδίκασέ με, ἂν σοῦ βαστάῃ. Ἄν εἶσαι ἄθεος, καταδίκασέ με. Θὰ μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος ὅτι πῆγα στὴ φυλακὴ. Δὲν φοβάμαι τίς ποιῆς σὰς...».

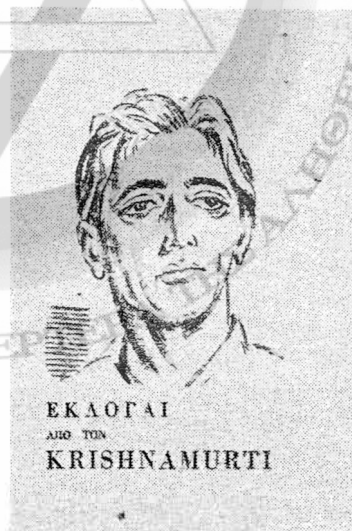
Ο ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ἄδετον 80. Δεμένον 120

ΕΚΛΟΓΑΙ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ

Ἄδετον 80. Δεμένον 130

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τὰ Γραφεία τοῦ «Ίλιου», Δραγατσανίου 6, ὄροφος 6ος, (Πλατ. Κλαυθμῶνος), εἶναι ἀνοικτὰ μόνον κάθε Δευτέρα, Τετάρτη καὶ Παρασκευή 9,30—12,30 π.μ. Τηλέφ. Γραφείων 3246—837.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλοῦμεν ἀποστέλλετε μὲ ταχυδρομικὴν ἢ τραπεζικὴν ἐπιταγὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν: «Κωστῆν Μελισσαρόπουλον, Δραγατσανίου 6, Ἀθήνας, 122». Ἀποστολαί μὲ τραπεζικὰς ἐντολὰς μᾶς δυσκολεύουν.

ΑΛΛΑΓΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Τεύχη ἀποσταλέντα στοὺς κατωτέρω ἰσχυροδρομητὰς μᾶς, ἐπεστράφησαν ἀπὸ τὸ Ταχυδρομεῖον μὲ τὴν σημείωσιν: «μετάκρησε» ἢ «ἄγνωστος». Παρακαλοῦνται ὅσοι τοὺς γνωρίζουν νὰ τοὺς εἰδοποιήσουν ἢ νὰ μᾶς δώσουν τὰς διευθύνσεις των.

ΑΘΗΝΩΝ

Σαβ Βαφειάδης, Ἴρνης 12. Ἡλ. Βελίκας, ἰατρός, Βατοποδίου 14. Κων Βουτσάπουλος, Μ. Κοτοπούλη 15 - 19 Γ. Ζαχαρόπουλος, Ἀκαδημίας 86 Ἄλ. Κολιόπουλος, Μακεδονίας 1. Ἰω. Παπακωνσταντίνου, Βουλῆς 35. Φανή Πιπιλιού, Ἴπποδάμου 21. Στέλα Ψορομήτα, Ριζάρη 17.

ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Πόπη Ντουντουλάκη, Κορνάρου 16, Χανιά Πέτρος Φραγκίδης, Βενιζέλου 32, Καβάλα

ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΟΝ ΓΗ'ΙΝΟΝ ΒΙΟΝ

Θάνος Ἀναγνωστόπουλος, Ἀθήναι.
Χαρίλαος Μάντζας, Ἰωάννινα.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

(μὲ τὴ σειρὰ λήψεως)

Κικῆς Βουτσινᾶ - Σώφρονα: Ἡ ἀληθινὴ ποίησις εἶναι ὁ διδάσκαλος τῶν Ἐθνικῶν ἀρετῶν. Ἀθήναι 1975.

Ὀδυσ. Λαμπιδῆ: Ὁ Ὀρφεὺς εἰς Παντικόν παραμῦθιον. Ἀνάπτυον ἀπὸ Ἀρχεῖον Πόντου 1975 - 1976.

Ρόης Παπαγγέλου: Στιγμές (ποίησις). Ἀθήνα 1976.

Παν. Βλαχοπούλου: Διονύσιος Σολωμός καὶ Φιλικὴ Ἐταιρία. Ζάκυνθος 1976.

Χρήστου Σολομωνίδη! Ἐλευθέριος Βενιζέλος, ὁ ἐλευθερωτὴς Ἀθήνα 1976.

Εὐαγ. Σταμάτη: Ἱστορία τῶν Ἑλληνικῶν Μαθηματικῶν. Ἀθήναι 1976

Ξενοφ. Ζολώτα: Ἡ Ἑλλάς στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα. Ἀθήναι 1976.

Θ. Π. Τάσιου: Σημειώσεις σὲ πρακτικὰ θέματα ἐλευθερίας καὶ παιδείας Ἀθήνα 1976.

Ίδιοκτήτης: Εκδόσεις «Ίλι-
σός» Συν. Π.Ε., Δραγατα-
νίου 6. Έκδότης - Διευθυν-
τής: Κωστής Ν. Μελισσαρό-
πουλος, Πλατ. Έθνικης Τρα-
πέζης 3, Φιλοθέη. Προιστάμ-
Τυπογραφείου: Ίορδ. Α. Ώρ-
φανίδης, Ποσειδώνος 51, Π
Φάληρον. Στοιχειοθεσία - Έκ-
τύπωση: «Έπτάλοφος Ε Π Ε
Ζαλοκώστα 5, τηλ. 631 675.

Τιμή τεύχους δρχ. 25

Ώθηναί, Μάιος - Ίούν. 1976

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Νέα Σύνορα (Αυγ - Ώκτ. 75).

Τό κόσμημα (Μάρτ. 76)

Λαογραφική Κύπρος (Γεν. - Δεκ. 76)

Πνευματική Κύπρος (Φλεβ. - Ώπρ.,
Μάης, Ίούν.).

Ώπειρωτική Έστία (Μάρτ. - Ώπρ.).

Κρητική Έστία (Μάρτ., Ώπρ.).

Σμύρνα (Μάρτ. - Ώπρ.)

Ένοριακά Χρονικά (Μάρτ. - Ώπρ.)

Σταθμοί (Ώπρ.)

ΐ Κόσμος τής Ώυχής (Μάρτ. -
Ώπρ.)

Πληροφοριακό Δελτίο Συνδέσμου
Έλλήνων Λογοτεχνών (Μάης).

Προσανατολισμοί (Μάιος, Ίούν.).

Θεσσαλική Έστία (Μάιος - Ίούν.)

Τό Συμπόσιο, μηνιαίο περιοδικό Ρο-
ταριανού Ώμίλου Λαρίσης (Μάρτ.,
Ώπρ.).

ΐ Φυσιολάτρης (Ίούν.).

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ «ΊΛΙΣΟΥ»

Ώλεξ)πολις: Ώλ. Γιαννώτας

Βόλος: Γ. Κουκουβίνος

Δρόμα: Φιλ. Τζάλλας

Ζάκυνθος: Ν. Ταμπολής

Ώράκλειον: Λ. Κουντής

Θεσσαλονίκη: Ώω. Στάσας

Καβάλα: Σ. Ρωμανιάς

Κέρκυρα: Ώχ. Ώβραμίδης

Κομοτηνή: Ώ. Σαμουρκασιδης

Λαμία: Κ. Φαλίδας

Λάρισα: Ώριστ. Σοφίτης

Μυτιλήνη: Ώριστ. Ώρμούνας

Ξάνθη: Εϋελπις Ράνος

Πάτρα: Ώθ. Κοντοσάκις

Ρόδος: Μ. Φωσιέρης

Σϋρος: Π. Ζαραφωνίτης

Χανιά: Ν. Βαρδακης

Ώμμόχωστος: Ώνδ. Τσόκκος

Λεμεσός: Ώντώνιος Στυλιανού

Λευκωσία: Ώχ. Ζαβαλλής

Πάφος: Κ. Καθητζιώτης

Ώσταμπούλ: Γ. Βακαλόπουλος

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΓΑΛΑΝΑΚΗ - ΒΟΥΡΛΕΚΗ

Ώ γνωστή ποιήτρια κ. Ώντιγό-
νη Γαλανάκη - Βουρλέκη έλαβε μέ-
σω τής Έλληνικής Πρεσβείας στο
Νέο Δελχί και του Ώπουργείου Πo-
λιτισμού, Ώνδικό Περιοδικό Τέχνης,
δπου έδημοσιεύθη ποιήμά της σέ με-
τάφραση τής κ. Ώκρίτα Πριτάμ.

‘Ο «Λευκὸς Λωτὸς» καὶ ἡ «Μαθητεία»

‘Ο ἀδ. Χ. Καμαρωτάκης, μιλώντας στὴν ἐφετεινὴ ἑορτὴ τοῦ Λευκοῦ Λωτοῦ, στὴν αἴθουσα τῆς Θ.Ε., ἀνεφέρθη στὴν ἀσκηση τῆς «Μαθητείας» ἡ ὁποία, ΜΟΝΗ, μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ στὴν κατεύθυνσιν τῆς θείας Γνώσεως.

«‘Ο ρόλος τοῦ Μαθητοῦ — εἶπε — δὲν εἶναι εὐκόλῃ ὑπόθεσις. Διότι, δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶναι τις μέλος τῆς Θ.Ε., νὰ παρακολουθῇ τὰς ἐργασίας μιᾶς Στοᾶς, καὶ νὰ γνωρίζῃ τὶ περίπου λέγουν τὰ διάφορα Θεοσοφικὰ βιβλία περὶ τῶν «ἀνωτέρων πεδίων». ‘Η Μαθητεία εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Δὲν εἶναι θεωρία καὶ συλλογὴ ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων. Εἶναι ΑΣΚΗΣΙΣ. Διὰ τοῦτο ὁ ὑποψήφιος πρέπει νὰ ἔχῃ μίαν συναίσθησιν ἐσωτερικὴν καὶ νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τῆς ἀνωτέρας ζωῆς, τὴν ὁδὸν τῆς ἀγιότητος.

‘Η Μπλαβάτσκι εἶπε: «‘Ο ὑποψήφιος Μαθητὴς ὀφείλει νὰ ἐκλέξῃ ἀπολύτως μεταξὺ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς τῆς ἀληθείας. Εἶναι περιττὴ καὶ ματαιὰ ἢ προσπάθεια πρὸς ἕνωσιν αὐτῶν τῶν δύο, καθ’ ὅσον οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπηρετῇ δύο κυρίους καὶ νὰ ἰκανοποιῇ ἀμφοτέρους».

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦ προφήτου ‘Ιερεμίου διαβάζομε: «‘Ιδοῦ, ἔθεσα ἐνώπιόν σας τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου». ‘Η δοκιμασία τοῦ ὑποψηφίου μαθητοῦ τῆς ἀρχαίας παραδόσεως, εὐρεθέντος ἀνάμεσα εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ἀρετῆς καὶ Κακίας, ἐκφράζει παραστατικὰ τὸ ἴδιον πρᾶγμα. ‘Ο ‘Ηρακλῆς τῆς ἑλληνικῆς παραδόσε-

ως εἶναι ἓνα πρότυπον μαθητείας καὶ συμβολίζει τὴν παλαιούσαν ψυχὴν, ποὺ ἀναζητεῖ τὴν ὁδὸν τῆς μυσήσεως. Οἱ διδάσκαλοι τῆς Σοφίας, μετὰ τῶν ὁποίων εἶχε στενὴν ἐπαφὴν καὶ συνεργασίαν ἡ Μπλαβάτσκι, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς ἐν γένει ὑποψηφίους μαθητάς, λέγουν: «Ἐκείνος ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ ἐργασθῇ μεθ’ ἡμῶν καὶ δι’ ἡμᾶς, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἴδιον αὐτοῦ κόσμον μετὰ τὰς ἀνέσεις καὶ ἀπολαύσεις, καὶ νὰ ἐλθῇ εἰς τὸν ἰδικόν μας».

Εἰς ἓνα παλαιὸν Θεοσοφικὸν δημοσίευμα, ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ ἀτραπὸς τοῦ μαθητοῦ», ἀναφέρεται μεταξὺ ἄλλων, «ὅτι διὰ νὰ ἀνέλθῃ τις εἰς τὴν κλίμακα ποὺ ὀδηγεῖ εἰς τὸ ἀνάκτορον τῆς Θείας Σοφίας, πρέπει νὰ ἔχῃ ζωὴν ἀκηλίδωτον, πνεῦμα γεμᾶτο εἰλικρίνειαν, πρᾶξιν ἀδιάφθορον, ὀρθὴν ἀντίληψιν τῶν πνευματικῶν πραγμάτων, αἰσθημα ἀδελφότητος πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κυρίως ἐξαγνισμένη καρδιά».

Αἱ παραδόσεις ὅλων τῶν λαῶν μᾶς προτρέπουν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὑποτάξεως τῶν παθῶν τὴν ὁποίαν ἀντιπαρέρχονται οἱ πολλοί. Μιὰ ἰνδικὴ διδασκαλία λέγει: «Ἀνωφελὴς ἐστὶ πᾶσα μάθησις, πᾶσα ἐπιστήμη καὶ αὐτῶν τῶν Βεδῶν ἢ μελέτη, ἄνευ ἐξαγνίσεως τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ πάθη».

‘Ο Μᾶρκος Αὐρήλιος εἰς «Τὰ εἰς ἑαυτὸν» λέγει: «Ὅτι ἀκούει τις φωνῆς τοῦ Θεοῦ Δαίμονος, ὅταν ἔχῃ τὴν ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ ψυχὴν ἤρεμον καὶ ἀθόρυβον ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν παθῶν».

Ὁ πατὴρ τῆς ἐκκλησίας Πέτρος ὁ Δαμασκηνὸς λέγει: «Εἰ μὴ γὰρ τὰ πάθη ἢ ψυχὴ ἀποβάλληται, οὐκ ἐλεύσεται τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐν αὐτῇ». Εἰς τὴν Κάτχα Οὐπανισὰδ ἀναφέρεται: «Ὁ θνητὸς στοῦ ὁποῖου τὴν καρδιὰ τὸ πάθος ἔχει νεκρωθῆ γίνεται ἀθάνατος». Ἡ Ε. Π. Μ. εἰς τὸ ἔργον «Ἡ φωνὴ τῆς Σιγῆς», τὸ ὁποῖον ἀπευδύ-

νεται κυρίως εἰς αὐτοὺς πού ἀκολουθοῦν τὴν μαθητείαν, λέγει: «ὦ Διδάσκαλε, τί ὀφείλω νὰ πράξω διὰ νὰ φθάσω στὴν Σοφία; ὦ Σοφέ, τί νὰ κάνω διὰ νὰ προσεγγίσω τὴν τελειότητα; — Ἐρεῦνα τὰς ἀτραπούς! Ἀλλὰ ἔχε τὴν καρδιὰ καθαρὴ καὶ ἀμόλυντη προτοῦ ἀναλάβης τὸ ταξίδιόν σου».

ΓΙΑ ΤΟΝ Γ. ΘΕΜΕΛΗ

Ὁ Σύλλογος Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν ἐτίμησε τὴν μνήμη τοῦ ποιητοῦ τῆς Θεσσαλονίκης Γιώργου Θέμελη, σὲ φιλικὴ συνεστίαση. Ἡ ποιήτρια Νανὰ Κοντοῦ μίλησε γιὰ τὸ ἔργον του καὶ ἐτόνισε:

«Ὁ Θεμελής πίστευε στὴν ἀθανασία τῆς ὑπαρξης, ἐβλεπε τὴν ἄλλη ζωὴ μὲ ἓνα ἀστρικό πρῖσμα, πλημμυρισμένο μὲ ὁμορφιά, φῶς καὶ τόνους μουσικῆς στοὺς καθρέφτες, μὲ ἀγγέλους καὶ πληγωμένα περιστέρια στοὺς ἀνεξερεύνητους ὀρίζοντες τῆς ψυχῆς. Ἐγραφε ὡς τὴ στιγμή πού ὁ θάνατος τὸν βρῆκε μόνον στὸ δωμάτιό του. Ἡ τελευταία του ἀνέκδοτη ποιητικὴ συλλογὴ πού εἶχε τὸν τίτλο «Τὸ εἰκονισμένο περιστέρι καὶ τὰ ἐφτά ἀναστάσιμα θαύματα» περίμενε — ἀποχαιρετισμὸς του — πάνω στὸ τραπέζι. Αὐτὴν τὴν τελευταία συλλογὴ θὰ τὴν ἐκδώσῃ ἡ λογοτεχνικὴ κόρη του κ. Ἑλένη Κίτσου-πούλου».

Γράμματα στὸν «ΙΔΙΣΘ»

Κυρίε Διευθυντά,

Σχετικῶς μὲ τὸ περιστατικὸ πού ἀνεφερε ὁ κ. Γ. Καστρίτης (ΙΔΙΣΘΣ τεύχος 111) κατὰ τὸ ὁποῖον μία κυρία βαδίζουσα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου, συνελυπήθη γνωστὸν της γιὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀγνοοῦσε καὶ καὶ τὸν ὁποῖον ἡ ἴδια εἶχε συλλάβει διαισθητικῶς, νομίζω ὅτι εὐρέθηκε συντονισμένη στὸ μῆκος κύματος τῶν ἀμέσων οἰκείων τοῦ θανόντος. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἠλεκτρομαγνητικὴ Ἀκτινοβολία, μέχρι σήμερον ἀνεξερεύνητος. Ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλεγχθῆ, τότε μὲ συντονισμὸν κύματος π.χ. τοῦ ραδιοῦ καὶ τοῦ πάσχοντος, ἰσως νὰ θεραπεύοντο καὶ περιπτώσεις ἀνιάτων νόσων. Ἐγραψα στὰ τέκνα μου - ἰατροῦς εἰς Νέαν Ὑόρκην νὰ μὲ πληροφορήσουν εἰς γίνεται ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ καμμια προσπάθεια, εἰς τὰς λεγομένας «προκεχωρημένας ἐρεῦνας».

Ἐμμ Πετσαλάκης
Λογιστῆς Γεν. Νοσοκομείου
Ἁγ. Νικολάου Κρήτης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

Σαρ. Παυλέα: Ὑπομονή	153
Ἡ ἀναζήτησις τῆς Ἀλήθειας.	154
Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι ... Ἡ ἀγάπη εἶναι... ..	154
Ἐφωτογραφήθη τὸ «ἀστρικὸν σῶμα». (Ἡ μέθοδος Κιρλιάν).	155
Μηνῶ Λογοθέτη: Τὸ Σουηδικὸν Σύστημα τοῦ Τεκτονισμοῦ.	158
Διακήρυξις ὑπὲρ Ἐλευθερίας.	167
Ἐλ. Π. Μπλαθάκου: Εἰσαγωγή Μυστικῆς Διδασκαλίας.	169
Τὸ Συνέδριον τῆς Ἐκονταετηρίδος τῆς Θ.Ε.	181
Πλάτ. Δρακούλη: Ὑγιεινὴ καὶ Ἠθικὴ.	185
Ποιητικὴ Ἀνθολογία.	191
Ν. Σρὶ Ράμ: Σοφία — Γνώσεις — Ἰδέες.	202
Ζέττα Δούκα: Ἀνθρωπεῖ!... ..	202
Ἀποκόμματα: Ὁ φόβος γιὰ τὸν θάνατο. Κων. Τσάηρου: Μία ψυχολογικὴ προεισαγωγὴ στὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου.	203
Σοφίας Ἀντζακα: Τὸ μυστήριον τοῦ αἰσθητισμοῦ.	210
Χρονικά.	215
Μεταξὺ μας	229
Χρ. Καμαρωτάκη: Ἡ «Μαθητεία».	222

Τὸ ὠραιότερο δῶρο

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΒΙΒΛΙΟ

Βλέπε Τιμοκατάλογον Βιβλίων

εἰς σελ. 2 ἐξωφύλλου

(Ἀποστέλλονται ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν)

ΕΓΓΡΑΦΕΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Συνδρομὴ 1976 δρχ. 130 (ἐξωτερικοῦ \$ 5.00)

Ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ ἐσωτερικοῦ ἔχουν δικαίωμα
νὰ ἀγοράζουσι τοὺς τόμους ἐπιλογῆς

Α' Τριετίας 1956—1957—1958

Β' Τριετίας 1959—1960—1961

ἕκαστον πρὸς δρχ. 120 ἀντὶ δρχ. 140

Ἡ συνδρομὴ τοῦ 1976 εἶναι δρχ. 130. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸ \$ 5

Αἱ συνδρομαὶ ἢ ἀντίτιμον βιβλίων νὰ ἀποστέλλωνται μὲ ταχυ-
δρομικὴν ἢ τραπεζικὴν ἐπιταγὴν ἐπ' ὀνόματι Κωστῆ Μελισσαρο-
πούλου, Δραγατσανίου 6, Ἀθῆνας 122. Ὅχι ἐπ' ὀνόματι «ΙΑΙ-
ΣΟΥ». Ὅχι μὲ τραπεζικὴν ἐντολήν.

Ἐκκυκλοφόρησε

τὸ βιβλίον

Η ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΙΣ

τοῦ Ἀγγλοῦ συγγραφέως

ΙΡΒΙΝΓΚ ΚΟΥΠΕΡ

Τὸ μεγάλο πρόβλημα

τῆς Μεταφυσικῆς

σὲ ἐκλαΐκευση

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δρχ. 80